

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 302

от 13 май 2022 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

На основание чл. 286, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява национални програми за развитие на образованието, както следва:

а) Национална програма „Система за национално стандартизирано външно оценяване“ съгласно приложение № 1;

б) Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“ съгласно приложение № 2;

в) Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ съгласно приложение № 3;

г) Национална програма „Хубаво е в детската градина“ съгласно приложение № 4;

д) Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ съгласно приложение № 5;

е) Национална програма „Мотивирани учители и квалификация“ съгласно приложение № 6;

ж) Национална програма „Заедно за всяко дете“ съгласно приложение № 7;

з) Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“ съгласно приложение № 8;

- и) Национална програма „Иновации в действие“ съгласно приложение № 9;
- й) Национална програма „Бизнесът преподава“ съгласно приложение № 10;
- к) Национална програма „Учебници, учебни комплекти и учебни помагала“ съгласно приложение № 11;
- л) Национална програма „Подпомагане на общините за образователна десегрегация“ съгласно приложение № 12;
- м) Национална програма „Без свободен час“ съгласно приложение № 13;
- н) Национална програма „Роден език и култура зад граница“ съгласно приложение № 14;
- о) Национална програма „Професионално образование и обучение“ съгласно приложение № 15;
- п) Национална програма „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“ съгласно приложение № 16;
- р) Национална програма „Обучение за ИТ умения и кариера“ съгласно приложение № 17;
- с) Национална програма „Отново заедно“ съгласно приложение № 18;
- т) Национална програма „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“ съгласно приложение № 19;
- у) Национална програма „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“ съгласно приложение № 20;
- ф) Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“ съгласно приложение № 21.

2. Министърът на образованието и науката може да извършва компенсирани промени на одобрените средства по националните програми по т. 1, букви „а“-„р“, „т“ и „у“, както и между отделните модули на тези програми, при запазване на целите и обхвата на отделните програми.

3. Министърът на образованието и науката не може да извършва компенсирани промени между одобрените средства по програмите по т. 2 и националните програми по т. 1, букви „с“ и „ф“, финансирани за сметка на централния бюджет.

4. Необходимите средства за изпълнение на националните програми за развитие на образованието за 2022 г. се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката и от централния бюджет.

5. При кандидатстване по програмите да не се допускат до класиране проекти на първостепенни и второстепенни разпоредители с бюджет, които през предходната година не са използвали по предназначение предоставените им средства по националната програма за развитие на образованието, за която кандидатстват.

6. Министърът на образованието и науката до 15 април 2023 г. да публикува на интернет страницата на Министерството на образованието и науката отчет за изпълнението на програмите по т. 1.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Кирил Петков

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Красимир Божанов**

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„СИСТЕМА ЗА НАЦИОНАЛНО СТАНДАРТИЗИРАНО
ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Едно от най-важните от условия за развитие на системата на училищното образование е функционирането на модерна, ефективна и обективна система за контрол и оценка на качеството на постигнатите в образователния процес резултати. Провеждането на външното оценяване дава възможност за обективна оценка на постигнатите резултати на учениците, както и за установяване на степента на постигане на държавните образователни стандарти за общообразователна и за профилирана подготовка и на очакваните резултати, заложи в учебните програми.

Наличието на национална система за външно оценяване позволява да се съизмерват постиженията на учениците от един випуск в различните училища, да се правят изводи за качеството на преподаването в училището и за качеството на работата на отделния учител, да се съпоставят резултатите на учениците от различни випуски, да се правят изводи за тенденциите в подобряване качеството на образованието в национален мащаб.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 2 „Компетентности и таланти“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цел на програмата:

Основната цел на Програмата е осигуряване на условия за провеждането на задължителното оценяване на знанията и уменията на учениците в края на всеки образователен етап чрез национални стандартизирани тестове.

През учебната 2021 – 2022 година предстои провеждане на:

- национално външно оценяване (НВО) на всички ученици в края на IV клас (по български език и литература и по математика);
- НВО на всички ученици в края на VII клас (по български език и литература, по математика и по желание – по чужд език); резултатите от НВО по български език и литература и по математика в края на VII клас ще бъдат използвани за класиране на учениците в държавни и в общински училища;

- НВО на всички ученици в края на X клас (по български език и литература и по математика), както и по желание на ученика – по чужд език и по информационни технологии за измерване на дигитални компетентности;
- държавни зрелостни изпити (ДЗИ) на всички ученици от XII клас, организирани в две сесии.

2.2. Обхват на програмата: Национален.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **6 840 000 лв.**

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

- Министерството на образованието и науката
- Регионалните управления на образованието
- Центърът за оценяване в предучилищното и училищното образование
- Националният STEM център
- Националният център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Програмата включва следните основни дейности:

- Съдържателно осигуряване
- Оценяване
- Материално, техническо и организационно осигуряване
- Информационно осигуряване

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ, И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

По Програмата се финансират следните разходи:

1. За дейност „Съдържателно осигуряване“:

- за провеждане на обучения за изработване и за експертна оценка на тестови задачи за НВО и за ДЗИ;
- за изработване на тестови задачи за НВО и за ДЗИ;
- за апробиране на тестовите задачи за НВО и за ДЗИ;
- за експертна оценка на тестови задачи за НВО и за ДЗИ;
- за съставяне на изпитни материали за НВО и за ДЗИ.

2. За дейност „Оценяване“:

- проверяване и оценяване на изпитните работи от НВО и за ДЗИ – осигуряване на възнаграждения, пътни и дневни разходи на лицата, ангажирани в националните и регионалните комисии за оценяване на изпитните работи и комисиите за засекретяване и разсекретяване на изпитните работи.

3. За дейност „Материално, техническо и организационно осигуряване“:

- създаване, отпечатване, разпространение на изпитните комплекти за НВО и за ДЗИ;
- размножаване на изпитните материали за НВО и за ДЗИ;
- осигуряване на помощни материали и на консумативи за НВО и за ДЗИ;
- осигуряване на изпитния процес за ученици със специални образователни потребности;
- подготовка на центрове и създаване на условия за проверяване и оценяване на изпитните работи за НВО и за ДЗИ;
- осигуряване (изграждане, доставка и/или поддържане) на информационна и комуникационна инфраструктура за целите на НВО и ДЗИ;
- осигуряване на лекари педиатри и юристи, участващи в комисии за насочване на ученици с хронични заболявания или с физически и сензорни увреждания.

4. За дейност „Информационно осигуряване“:

- анализ и обсъждане на резултатите от НВО и от ДЗИ;
- информационна кампания за НВО и за ДЗИ.

Средствата за обезпечаване на дейностите по Програмата се разпределят съгласно план-сметка, утвърдена от министъра на образованието и науката.

Етапи на финансиране

Финансирането на бенефициентите се извършва на база утвърдената план-сметка. На бенефициентите могат да бъдат предоставени авансово средства за изпълнение на дейностите, а окончателното финансиране им се предоставя след реално извършен или начислен разход.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срокът за изпълнение на дейностите по програмата е до **31.12.2022 г.**

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати:

- Наличие на актуални данни за състоянието на образователната система и възможност за проследяване на тенденциите и приложение на контролни механизми с цел

усъвършенстване на провежданите политики;

- Обективна оценка на работата на учителите въз основа на резултатите на учениците;
- Реални данни за подготовката на учениците;
- Равнопоставеност на учениците при провеждането на стандартизирано оценяване.

8.2. Показатели са изпълнение:

- Брой ученици, участвали в НВО в края на IV клас – 55 000;
- Брой ученици, участвали в НВО в края на VII клас – 55 000;
- Брой ученици, участвали в НВО в края на X клас – 45 000;
- Брой ученици, положили държавните зрелостни изпити – 50 000.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

На всеки един от бенефициентите се възлага със заповед или с писмо изпълнение на конкретни дейности, свързани с организацията и провеждането на НВО и/или на ДЗИ. Предоставянето на средства на бенефициентите се извършва след писмена заявка от тях за необходимите средства за изпълнението на възложените дейности или след инициране на разход по утвърдената план-сметка от дирекция в МОН, отговаряща за конкретна дейност по Програмата. Заявките се изпращат в МОН и след преглед за съответствие с писмото или заповедта за възлагане на дейността/дейностите, бенефициентите получават финансиране по Програмата.

За изчисляване на необходимите средства за изплащане на възнаграждения, осигурителни плащания от работодателя, дневни и пътни разходи на ангажираните лица, регионалните управления на образованието получават необходимата информация (проверени и оценени изпитни работи, отработени дни от членовете на комисиите и др.) от дирекцията, отговаряща за дейностите по проверката и оценяването на изпитните работи в МОН.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „УЧЕНИЧЕСКИ ОЛИМПИАДИ И СЪСТЕЗАНИЯ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Ученическите олимпиади и състезания в областта на науката, изкуствата и спорта развиват ключови компетентности и умения за живот, изключително необходими на учениците в съвременното общество. Организирането и провеждането на състезания по професионални направления са едни от начините за популяризиране възможностите на системата за професионално образование и обучение, за избор и усвояване на професии според желанията и интересите на младите хора и за утвърждаване на привлекателността и значимостта на професиите.

Осигуряването на допълнителни възможности за подготовка на талантиливи ученици от всички етапи и степени на училищното образование за участие в олимпиади е от изключително значение за по-високи постижения в националните олимпиади и за успешното представяне на българските национални отбори в международните олимпиади и състезания.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с Приоритетна област 2 „Компетентности и таланти“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цели на програмата:

- Развиване на творческите способности и мотивиране на учениците за поддържане на трайни знания и развиване на интерес в съответната област и за осмисляне на свободното време;
- Създаване на условия за изява на учениците с таланти, способности и интереси в определена област на познание.
- Демонстриране от учениците на професионални знания, умения и компетентности и стимулиране на личностната изява и желанието за упражняване на избраната професия;

2.2. Обхват на програмата:

Програмата обхваща ученици от системата на училищното образование – I – XII клас.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: 4 050 000 лв., в т. ч. до 10 000 лв. за мониторинг.

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Средства в лв.
Модул 1 „Организиране и провеждане на национални и международни ученически олимпиади и състезания“	2 550 000 лв.,
Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“	1 500 000 лв., в т.ч. до 10 000 лв. за мониторинг
Общ размер	4 050 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ:

4.1. Модул 1 „Организиране и провеждане на национални и международни ученически олимпиади и състезания“

- Национален STEM център към Министерството на образованието и науката;
- Регионални управления на образованието;
- Държавни и общински училища, центрове за подкрепа на личностното развитие, определени за координатори и/или домакини;
- Национален дворец на децата;
- Национален център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти;
- Център за учебно-тренировъчни фирми;
- Спортна федерация на глухите в България (СФГБ);
- Българска параолимпийска федерация (БПФ).

4.2. Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“

Бенефициенти са всички български училища, чиито ученици през учебната 2021 – 2022 година са участвали в националния кръг на олимпиадите по български език и литература, английски език, немски език, френски език, испански език, италиански език, руски език, математика, информатика, информационни технологии, лингвистика, философия, история и цивилизации, география и икономика, гражданско образование, физика, астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование и техническо чертане, както и на интердисциплинарната олимпиада за начален етап на образование.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

1. Модул 1 „Организиране и провеждане на национални и международни ученически олимпиади и състезания”

- Провеждане на областните и националните кръгове на ученическите олимпиади и състезания по учебни предмети и по професии;
- Подготовка и участие в международни ученически олимпиади и състезания;
- Организиране на международни олимпиади и състезания, когато РБ е домакин;
- Прояви от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците (НКИИ);
- Спортни прояви от Националния спортен календар (НСК).

2. Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“

- Провеждане на допълнителна работа с ученици за подготовка за олимпиади;
- Осигуряване на условия за участие на ученици в националния кръг на олимпиадите по български език и литература, английски език, немски език, френски език, испански език, италиански език, руски език, математика, информатика, информационни технологии, лингвистика, философия, история и цивилизации, география и икономика, гражданско образование, физика, астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование и техническо чертане, както и на интердисциплинарната олимпиада за начален етап на образование;
- Администриране на дейностите, свързани с обучението на ученици и участието на учители и ученици в национални олимпиади и състезания.

Обучението се провежда в групи от не по-малко от 4 ученици. Допустимо е част от учениците (но не повече от половината в групата) да са от други училища, които не са бенефициенти по този модул, като включването им в списъка става по ред, определен от директора, съгласувано с педагогическия съвет.

По решение на директора, съгласувано с педагогическия съвет, се определят учителите, на които се възлага изпълнението на дейностите по този модул. За подготовката на ученици за участие в олимпиада могат да се ангажират и външни лектори. Определените ръководители подготвят учебни програми за минимум 50 часа за подготовка на учениците за олимпиада по даден учебен предмет, като конкретизират темите и очакваните резултати от обучението.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Модул 1 „Организиране и провеждане на национални и международни ученически олимпиади и състезания”

6.1.1. Допустими разходи:

Одобрените средства за осигуряване на националните и международните ученически олимпиади през 2022 г. включват административни разходи, които могат да бъдат:

- Разходи за канцеларски материали;
- Разходи за консумативи за принтер – тонер касети;
- Командировъчни разходи на служебно ангажираните лица от други населени места, въз основа на издадена заповед от директора на училището координатор или сключен граждански договор.
- Разходи за възнаграждения на преподаватели по сключени граждански договори или издадена заповед за дейности по подготовката и провеждането на областните кръгове на олимпиадата (извън средствата по утвърдените план-сметки);
- Разходи за заплащане на охрана;
- Разходи за осигуряване на медицинско обслужване;
- Разходи за санитарно-хигиенни материали;

Разходите, които могат да се извършват по модула са посочени в Правилата за организиране и провеждане на ученическите олимпиади, във финансовите планове към Правила за организиране и провеждане на ученическите игри за ученици от V до XII клас и към Правила за организиране и провеждане на ученическите игри за ученици с увреден слух, нарушено зрение, физически увреждания и увреждания на централната нервна система, както и в план-сметките за всяка една олимпиада и всяко състезание, одобрени от министъра на образованието и науката.

6.1.2. Допустимо финансиране по модула:

Общо средствата за административните разходи по модула се планират на база броя на учениците в областния кръг от предходната учебна година.

Средствата за административните разходи се разпределят между училищата координатори на областните кръгове на олимпиадите, училищата домакини на националните кръгове и Националния STEM център.

Средствата за административните разходи на училищата координатори на всяка олимпиада се определят на база броя на учениците, участвали в областния кръг на олимпиадата.

Административните разходи за едно училище-координатор на една олимпиада не могат да бъдат по-малко от 300 лв. и повече от 2500 лева.

На училищата домакини на националните кръгове на олимпиадите се предоставят до 3000

лева.

На Националния STEM център се предоставят до 14 000 лв. по одобрена план-сметка от директора му.

На РУО се предоставят средства за осигуряване на пансионат на учениците, участващи във финалните състезания на Ученическите игри от НСК, утвърдени от министъра на образованието и науката.

На Националния дворец на децата се предоставят средства за изпълняване на дейности, включени в утвърдената от министъра на образованието и науката Справка за средствата, необходими за частично финансово осигуряване на НКИИ на децата и учениците, след писмо с искане за необходимите средства, подадено в МОН.

На БПФ и на СФГБ се предоставят средства за осигуряване на пансионат на учениците, участващи във финалните състезания на Ученическите игри от НСК за ученици с увреден слух, нарушено зрение, физически увреждания и увреждания на централната нервна система, утвърдени от министъра на образованието и науката.

На Центъра за учебно-тренировъчни фирми се предоставят средства за подготовка, организация и провеждане на Панаир на учебно-тренировъчните фирми ТФ ФЕСТ „Млад предприемач“, по одобрена план-сметка.

Министърът на образованието и науката може да извършва вътрешно компенсирани промени по одобрените план-сметки за олимпиадите и състезанията, при условие че средства за материали и командировки и др. не се прехвърлят за възнаграждения на учителите. Допуска се прехвърляне на средства от план-сметката на една олимпиада или състезание към средствата на план-сметката на друга олимпиада или състезание.

Не се допуска училищата координатори на областните кръгове, училищата домакини на националните кръгове на олимпиадите и на състезанията и на националните и регионалните кръгове на състезанията по професии да извършват трансфери към други училища, включително и на предоставените им средства за административни разходи.

6.2. Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“

6.2.1. Допустими разходи:

Финансирането на едно училище по даден учебен предмет се изчислява съгласно формула и осигурява средства за:

- Възнаграждения на преподавателите;
- Административни разходи, в т.ч. осигуряване на условия за участие на ученици и

учители в национални олимпиади.

6.2.2. Допустимо финансиране по модула:

Общо средствата за финансиране по модула се определят според броя на учениците, които са участвали в националните кръгове на олимпиадите през учебната 2021 – 2022 година и в международните олимпиади и балканиади, проведени през 2021 година.

Максимално допустимата брутна сума, предназначена за възнаграждения на преподавателите по даден учебен предмет, които са определени да провеждат подготовката на учениците за олимпиади през следващата учебна година, както и за осигурителни вноски за сметка на работодателя върху тези възнаграждения, се изчислява по формулата (A+B+C) лв., където:

A = (брой ученици, участвали в националния кръг, които не са лауреати на олимпиадата през настоящата учебна година или медалисти от международните олимпиади и балканиади през предходната година) x 500 лв.

B = (брой лауреати на национални олимпиади през настоящата учебна година) x 1500 лв.

C = (брой медалисти на международни олимпиади и балканиади през предходната година, които не са лауреати през настоящата и предходната учебна година) x 1500 лв.

Заплащането на труда на учителя/ръководителя не може да надхвърля 25 лв. за 1 учебен час с включените осигурителни вноски за сметка на работодателя.

Училището получава допълнително и 30 на сто от сумата за възнаграждения, предвидена в проектното предложение по всеки учебен предмет, които са за административни разходи и за осигуряване на условия за участие на ученици и учители в национални олимпиади и/или състезания.

Средствата се предоставят на училището чрез финансиращия орган, като частните училища разходват средствата само за заплащане на труда на учителя/ръководителя и за осигуряване на условия за участие на ученици и учители в национални олимпиади.

Допустимо е прехвърлянето на неусвоени средства за административни разходи от един учебен предмет към друг в рамките на този модул на програмата.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

7.1. Модул 1 „Организиране и провеждане на национални и международни ученически олимпиади и състезания” – 31.12.2022 година.

7.2. Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“ – септември 2022 – август 2023 година.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати

- Засилен интерес от страна на учениците към участие в национални и международни олимпиади и състезания.
- Осигурени условия за откриване, стимулиране и развитие на способностите на деца и ученици с изявени дарби и формиране на нагласи за учене през целия живот;
- Повишени спортни и социални умения на децата и учениците;
- Проведени допълнителни обучения за подготовка на ученици за участие в ученическите олимпиади по групи с ученици от всички етапи и степени на училищното образование, което е съобразено с техните интереси и възможности.

8.2. Показатели за изпълнение:

Модул 1 „Организиране и провеждане на национални и международни ученически олимпиади и състезания”

- Брой проведени национални и международни ученически олимпиади и състезания по графика на МОН – 54.
- По Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците – 77.
- По Националния спортен календар – 20.
- Брой ученици, участвали в олимпиади, в прояви по НКИИ и НСК общо - 120 000.

Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“

- Брой училища, участвали с проекти – не по-малко от 120;
- Брой проекти – не по-малко от 600;
- Брой ученици, включени в обучението, не по-малко от 7500.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

9.1. Модул 1 „Организиране и провеждане на национални и международни ученически олимпиади и състезания”

В срок до 14 дни след провеждането на областните и националните кръгове на олимпиадите и състезанията училищата, определени за координатори на областните кръгове на олимпиадите и състезанията и за домакини на националните кръгове на олимпиадите и състезанията, изпращат в МОН отчет (по образец) за извършените

разходи при спазване на допустимостта на разходите за всяка олимпиада или състезание и за административни разходи за областния и националния кръг на олимпиадите.

Допуска се авансово предоставяне на средства на училищата домакини на националните кръгове на олимпиадите и състезанията в размер до 50% от утвърдената сума в план-сметката за съответната олимпиада или състезание.

След представянето на отчетите на училищата за съответната олимпиада те се преглеждат от съответните експерти в дирекцията и се предлагат за предоставяне на средствата – чрез трансфер или чрез завишаване на лимит в Себра.

Средствата по програмата се предоставят в срок до 20.11.2022 г.

9.2. Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“

9.2.1. Документи за кандидатстване:

- Попълнен формуляр за кандидатстване (по образец);
- Мотивационно писмо от учителя/учителите/ръководителите, определени да провеждат обучението по даден учебен предмет;
- Списък на учениците, които ще бъдат включени в обучението (по групи); - копие от декларация, подписана от родител/настойник или попечител, за съгласие за включване на ученика в обучението;
- Програма за обучение на групата по учебния предмет (за началния етап – група предмети) за най-малко 50 часа, разработена за всяка група;
- График за организиране и провеждане на обучението (по групи).
- Декларация от директора на училището за недопускане на двойно финансиране (съгласно т. 13.2. от националната програма).

9.2.2. Изисквания към проектните предложения и срок за подаване на проектните предложения:

В срок до 20.07.2022 г. регионалните управления на образованието изпращат покана до училищата, които могат да бъдат бенефициенти. Критерий за включване на училището в модула е наличие на един или повече ученици, класирани за националните кръгове на олимпиадите през учебната 2021 – 2022 година, наличие на лауреати на национални олимпиади през учебната 2021 – 2022 година и/или медалисти от международните олимпиади и балканиади през 2021 година.

Училището изготвя общо проектно предложение по даден учебен предмет, което се подписва от директора и се подпечатва с печата на училището.

В срок до 10.08.2022 г. училищата подготвят проектните предложения в съответствие с реквизитите на приложените формуляри – в т.ч. предложените учебни програми, и ги изпращат за оценка в регионалните управления на образованието в електронен вид, подписани с електронен подпис.

В срок до 19.08.2022 г. регионалната комисия представя в Министерството на образованието и науката протоколите с оценки на проектните предложения по учебен предмет. Протоколите се изпращат в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ в електронен вид, подписани с електронен подпис, както и по електронната поща във формат Excel.

В срок до 30.08.2022 г. националната комисия изготвя предложение за класиране и изпраща в регионалните управления на образованието проектосписъците с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения за отстраняване на технически пропуски. Регионалната комисия изготвя доклад до началника на РУО за допуснати технически грешки или пропуски в проектосписъците и в тридневен срок изпраща по електронната поща в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ актуализираните протоколи с оценки на проектните предложения по учебен предмет.

До 07.09.2022 г. националната комисия предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните проекти.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1. Модул 1 „Организиране и провеждане на национални и международни ученически олимпиади и състезания”

Не е предвидена процедура по разглеждане и оценяване, тъй като средства получават училищата, определени за координатори и домакини на олимпиади и състезания от началника на РУО. Такава не е предвидена по НСК, тъй като средствата се предоставят на регионалните управления на образованието, както и по НКИИ, по който средствата се предоставят на Националния дворец на децата.

10.2. Модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“

10.2.1. Разглеждане и оценяване на документите:

Оценяването на проектните предложения се извършва от регионална комисия, определена със заповед на началника на Регионалното управление на образованието (РУО), а класирането им – от национална комисия в МОН, назначена със заповед на министъра на образованието и науката. Класират се всички проекти, в които са представени изискуемите документи.

10.2.2. Критерии за оценка на проектните предложения:

Оценяването на проектите е чрез попълване на формуляри, съдържащи следното:

- Допустимост на проекта;
- Формуляр за кандидатстване;
- Училищен екип/екип за изпълнение на проекта;
- Описание на проекта;
- Бюджет;
- Списък на учениците;
- Декларации на родител/настойник или попечител;
- График;
- Програма за обучението;
- Мотивационно писмо от учителя/учителите;

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

11.1. Модул 1 „Организиране и провеждане на национални и международни ученически олимпиади и състезания”

Писмените отчети за изпълнението се представят в МОН, както следва:

- За проведените областни кръгове на ученическите олимпиади – в срок до две седмици след провеждането на всеки от тях;
- За проведените национални и международни ученически олимпиади и състезания – в срок не по-късно от 30 дни след провеждането на всяко от тях;
- За проявите от НКИИ – до 14.09.2023 г.
- За спортните прояви от НСК – до 31.08.2023 г.

11.2. Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“

В срок до 20 юни 2023 г. училищата представят в РУО отчет за изпълнението на дейностите по този модул на програмата.

Регионалната комисия разглежда и оценява отчетите на училищата и ги представя за съгласуване от началника на РУО.

В срок до 29.07.2023 г. регионалните управления на образованието представят в МОН, дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование”, информация за изпълнението на дейностите по този модул на програмата (по образец).

Обобщените отчети по този модул на програмата се публикуват на електронната страница на МОН като част от общия отчет за изпълнение на националните програми.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“:

След класиране на проектното предложение директорът на училището утвърждава тетрадка дневник на всяка група, пронумерована, прошнурована и подпечатана с печата на училището. В тетрадката дневник се вписват: датите и дните от седмицата, отсъствията на ученици от групата, броят взети часове за съответния ден, темата на съответното занимание и подписът на учителя. Тетрадката дневник служи за отчитане на проведените часове и се представя при проверка на компетентните органи.

Директорът осъществява контрол на провеждането на заниманията в съответствие с представения в проектното предложение график. Документацията, която удостоверява провеждането на обучение по модула, се съхранява в училището за срок от три години.

При реализацията на модула се осъществява мониторинг от РУО, който включва:

- Осъществяване на методическа помощ, проверка на документацията и наблюдение на изпълнението на дейностите в училищата;
- Изготвяне на справки, анализи, отчети и доклади, свързани с изпълнението на програмата;
- Изготвяне на становища и доклади при обективна необходимост от промени в списъка и одобрените проекти и в самите проекти след стартирането им;
- Обобщаване на отчетите за изпълнението на дейностите по този модул на програмата, предоставени от училищата;

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ОСИГУРЯВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА, СИГУРНА И ДОСТЪПНА
ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Националната програма продължава реализираните от 2007 г. насам различни програми и модули, насочени към обогатяване и подобряване дейностите в системата на училищното образование. С оглед създаване на оптимални и привлекателни учебно-възпитателни условия, достъпна архитектурна среда, цялостна организация по охраната на сградите и на възможности за прилагане и развиване компетентностите на децата и учениците отделните елементи на програмата намират своето логично продължение.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетните области на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цели на програмата:

- Осигуряване на условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование и повишаване качеството на образователния процес, както и компетентностите и уменията на децата и учениците.
- Осигуряване на условия за свободен достъп на хора с увреждания и специални образователни потребности до държавните училища и специализираните обслужващи звена чрез изграждане на достъпна архитектурна среда
- Осигуряване на ефективен пропускателен режим в сградите, по-добра организация на охрана чрез технически средства и подготвени охранители, оптимизирана комуникация с правоохранителните органи и ефективен контрол в случай на инциденти чрез възможност за преглед на записите от видеонаблюдение.

2.2. Обхват на програмата: национален.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **5 350 000 лв.**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Средства в лв.
Модул 1 „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“	1 400 000 лв.
Модул 2 „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“	800 000 лв.
Модул 3 „Културните институции като образователна среда“	550 000 лв.
Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“	400 000 лв.
Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“	800 000 лв. в т.ч. 200 000 лв. за детски градини и 600 000 лв. за училища
Модул 6 „Създаване на достъпна архитектурна среда“	700 000 лв.
Модул 7 „Сигурност в училище“	700 000 лв.
Общ размер	5 350 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

По Модул 1 „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

Държавни и общински профилирани гимназии или средни училища, в които през учебната 2022/2023 година ще се осъществява профилирано обучение по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда или биология и здравно образование, отговарящи на следните критерии:

- Притежават екип от учители с опит при прилагане на учебни програми за профилирана подготовка по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование;
- Реализират партньорства с висши училища и колежи при разработване на учебни програми за избираеми модули за профилирано образование по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.
- Не са финансирани през 2020 и 2021 година по модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“ на НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“.

По Модул 2 „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“

Държавни и общински училища и ЦСОП от системата на предучилищното и училищното образование.

Училищата и ЦСОП, получили финансиране по модула през предходни три години – 2019, 2020 и 2021 г., с проекти за начален етап, могат да кандидатстват с проекти само за прогимназиален етап, ако не са получили финансиране по модула за този етап през посочените години.

Училищата и ЦСОП, получили финансиране по модула през предходни три години – 2019, 2020 и 2021 г., с проекти за прогимназиален етап, могат да кандидатстват с проекти само за начален етап, ако не са получили финансиране по модула за този етап през посочените години.

По Модул 3 „Културните институции като образователна среда“

Държавни и общински български училища, които през учебната 2022 – 2023 година провеждат обучение на ученици в начален и прогимназиален етап на основното образование и първи гимназиален етап на средното образование, както и Националният музей на образованието – град Габрово.

По Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“

Държавни и общински училища в системата на училищното образование на територията на Република България, които не са класирани за финансиране в предишните две издания на модула – през учебната 2019 – 2020 година и през учебната 2020 – 2021 година, вкл. и тези училища, които до момента не са кандидатствали по модула.

По Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

Държавните и общинските детски градини и училища, подали заявка по съответния ред – представили са проектните си предложения по образец, утвърден от МОН на онлайн платформата на модула, предоставили са декларация за съфинансиране и не са получили финансиране през предходните години за дейностите, за които кандидатстват.

По Модул 6 „Създаване на достъпна архитектурна среда“

Министерството на образованието и науката (МОН), държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на МОН, Министерството на културата (МК) и Министерството на младежта и спорта (ММС), държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена: регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавният логопедичен център и Националният дворец на децата, подали заявка по съответния ред.

При кандидатстване по модула не се допускат до класиране проектни предложения на

второстепенни разпоредители с бюджет, които през предходните години не са използвали по предназначение предоставените им средства по Националната програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“.

По Модул 7 „Сигурност в училище“

Министерството на образованието и науката (МОН), държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на МОН, Министерството на културата (МК) и Министерството на младежта и спорта (ММС), държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена: регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавният логопедичен център и Националният дворец на децата, подали заявка по съответния ред.

При кандидатстване за дейностите по модул „Сигурност в училище“ не се допускат до класиране проектни предложения на второстепенни разпоредители с бюджет, които през предходните две години са получили средства по този модул от Националната програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

5.1. Модул 1 „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

Осигурява се финансово обезпечаване на училищните проекти за:

- ремонтране и обновяване на учебни кабинети/класни стаи, вкл. и елементи на реконструкция и изграждане;
- при наличие на кабинети/класни стаи: обзавеждане с демонстрационен плот за учителя, маси със защитно покритие за учениците, мивка до всяко работно място; камина (за кабинета/лабораторията по химия и опазване на околната среда), бяла дъска, мултимедиен проектор и/или интерактивен екран и др. съгласно спецификата на учебния предмет;
- при наличие на кабинети/класни стаи: оборудване с апарати, уреди, прибори, лабораторни набори с материали/химикали за провеждане на лабораторни упражнения и демонстрации, както и макети, табла, учебни видеофилми, софтуерни продукти, съобразени с изискванията и очакваните резултати от практическата дейност на учениците съгласно учебните програми за профилирана подготовка по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.

Кабинетите и лабораториите могат да се използват и за общообразователна подготовка по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно

образование.

Всички закупени по проекта активи се заприходяват, като материалните активи следва да бъдат маркирани с цел идентифициране на закупуването им по Националната програма.

5.2. Модул 2 „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“

- Оборудване и обзавеждане на стая за занимания по интереси и други дейности от целодневната организация на учебния ден;
- Осигуряване на материали и консумативи за работа в часовете за занимания по интереси и в други часове от целодневната организация на учебния ден;
- Осигуряване на книги (образци на българското и световното литературно творчество за деца, енциклопедии и др.) за обезпечаване на работата с учениците в часовете за занимания по интереси и в други часове от целодневната организация на учебния ден;
- Осигуряване на игри (образователни, възпитателни и забавни игри) – групови и индивидуални, за работата с учениците в часовете за занимания по интереси и в други часове от целодневната организация на учебния ден.

5.3. Модул 3 „Културните институции като образователна среда“

- Провеждане в музеите и галериите на задължителни, избираеми и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка за класовете от началния и прогимназиалния етап на основното образование и първия гимназиален етап на средното образование;
- Посещение на театрални постановки (или представянето им в училище), свързани с конкретно учебно съдържание;
- Посещение на концерти (или представянето им в училище), свързани с конкретно учебно съдържание;
- Среци с актьори и музикални дейци по теми, свързани с конкретно учебно съдържание;
- Провеждане на виртуални турове и видеоуроци;
- Провеждане на конкурс за най-добър урок в културна институция;
- Дейности на „Музейно училище“ към Националния музей на образованието – град Габрово.

5.4. Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“

1. Дейност 1 „Училищните библиотеки като образователна среда“ включва:

- Закупуване на книги съобразно потребностите и интересите на учениците с цел създаване на библиотечен фонд в училищата, в които няма такъв, и обогатяване с нова съвременна литература в училищата с изграден библиотечен фонд. Проучването на

интересите и потребностите на учениците се извършва по определен от директора на училището ред.

- Създаване на „кът за четене“ и превръщането му в неформална уютна читателска среда, която да предразполага учениците както към изграждане на трайни навици за четене, така и към работа в екип за търсене, извличане и анализиране на информация от различни източници при проектни дейности. Кът може да се създаде както в училищната библиотека, така и извън нея – на територията на училището, на места, позволяващи обособяването на такива пространства. В създадения кът може да се създаде възможност за позициониране на конструктори, игри, комплекти за експерименти, добавена виртуална реалност и др. с цел осигуряване на визуализация в работата на учителите.
- Организиране и провеждане на инициативи в създадения „кът за четене“/училищната библиотека с цел популяризирането им като място, в което се насърчават мисленето, въображението и творчеството като част от учебния процес. В инициативите може да вземат участие лектори, автори на произведения и др.

2. Дейност 2 „Обществените библиотеки като образователна среда“ включва:

- Организиране и провеждане на срещи между представители на обществени библиотеки и представители на училища за реализиране на инициативи през учебната година, в които могат да се включат училищата. Инициативите, в които могат да се включат известни в публичното пространство личности, следва да бъдат под формата на литературни четения, конкурси, „дни на...“ и други по формат събития спрямо календара на съответната обществена библиотека. При провеждане на инициативите трябва да се изтъкнат ползите, които дават книгите на учениците за тяхното интелектуално, социално, културно и личностно развитие.
- Провеждане в обществените библиотеки на задължителни учебни часове, избираеми учебни часове и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка.
- Осигуряване на абонамент за читателски карти за проявилите желание ученици, вкл. техните учители, както и достъп до специализираните услуги, които предоставят обществените библиотеки, съгласно Закона за обществените библиотеки (предоставяне на писмена библиографска информация; предоставяне на ретроспективни библиографски издирвания; доставка на библиотечни документи от страната и чужбина; достъп до външни мрежови ресурси и бази данни; копиране на библиотечни документи; публикуване на издания).

- Повишаване на квалификацията на библиотекарите в обществените и в училищните библиотеки, ангажирани с реализацията на културно-образователните инициативи, чрез организиране на съвместни тематични срещи на учители и библиотекари с цел обсъждане на възможности за обучение, консултации, неформално общуване.

Забележка: За целите на учебния процес и в зависимост от потребностите и интересите на учениците всяко училище може да провежда инициативи с една или повече обществени библиотеки – Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, регионалните, общинските и читалищните библиотеки.

5.5. Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

Всички площадки и оборудването за тях трябва да съответстват на следните минимални изисквания:

1. Дейност 1. Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата (БДП) в детските градини;

При осигуряването на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по БДП е необходимо изпълнението на следните минимални изисквания:

1. Външна площадка:

- а) Размер 11 м x 6 м;
- б) При разчертаването на площадката е необходимо да има от 4 до 8 кръстовища (като се вземе предвид, че пешеходните пътеки също се броят за кръстовища).

2. Вътрешна (подвижна) площадка:

- а) Размер 5 м x 4,45 м;

3. Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадка:

- 1 модел на светофар (подвижен с минимална височина 137 см);
- 1 стоп палка;
- 12 сигнално-предпазни жилетки;
- 1 комплект от 10 бр. пътни знаци (с минимална височина 110 см);
- 10 конуса;
- 1 детски велосипед;
- 1 детска каска за велосипедист.

Комплектът от оборудването и обзавеждането се използва и за външните, и за вътрешните площадки. Бенефициентите могат да кандидатстват за всяка една отделна дейност според техните нужди.

2. Дейност 2. Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за

обучение по безопасност на движението по пътищата (БДП) в училищата;

Всички площадки и оборудването за тях трябва да съответстват на следните минимални изисквания:

1. Външна площадка:

- а) Размер 11 м х 6 м;
- б) При разчертаването на площадката е необходимо да има от 4 до 8 кръстовища (като се вземе предвид, че пешеходните пътеки също се броят за кръстовища).

2. Вътрешна (подвижна) площадка:

- а) Размер 5 м х 4,45 м;

3. Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадка:

- 1 модел на светофар (подвижен с минимална височина 137 см);
- 1 стоп палка;
- 12 сигнално-предпазни жилетки;
- 1 комплект от 10 бр. пътни знаци (с минимална височина 110 см);
- 10 конуса;
- 2 броя симулационни очила;
- 2 табла за обучение по БДП;
- 1 велосипед;
- 1 каска за велосипедист;
- 1 програмируем учебен робот.

Комплектът от оборудването и обзавеждането се използва и за външните, и за вътрешните площадки!

Бенефициентите могат да кандидатстват за всяка една отделна дейност според техните нужди!

5.6. Модул 6 „Създаване на достъпна архитектурна среда“

Всички проектни предложения трябва да съответстват на изискванията на Наредба № РД-02-20-2 от 26.01.2021 г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията.

1. Дейност 1. Проектиране и изграждане на покрити рампи и изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи:

Дейност 1. 1. Проектиране и изграждане на покрити рампи

- А) Проектиране и изграждане на покрити рампи;
- Б) Изграждане на покритата рампа при готов проект.

За рампи с височина до два метра и при липса на изготвен инвестиционен проект следва да се представи становище от правоспособен инженер-конструктор, придружено от необходимите схеми и количествено-стойностна сметка.

За рампи с височина равна или по-голяма от два метра следва да се представи инвестиционен проект във фаза „Технически проект“ по всички необходими части.

Дейност 1. 2. Изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи.

На основание чл. 147, ал. 1, т. 5 от ЗУТ не се изисква одобряване на инвестиционен проект, но е необходимо разрешение за строеж, издадено на основание чл. 153, ал. 1 от същия закон; както и конструктивно становище на основание чл. 147, ал. 2.

2. Дейност 2. Адаптиране и изграждане на санитарни възли:

- Адаптиране на санитарни възли при обособяване от съществуващи клетки - не се изисква разрешение за строеж, проект и оценка за съответствие на проекта. Необходимо е представянето на схема на съществуващо разпределение и предложение за разпределение след адаптирането, съобразени с изискванията на чл. 83– чл. 87 от Наредбата и количествено-стойностна сметка (КСС);
- Проектиране и изграждане на нов санитарен възел. На основание чл. 142 от ЗУТ са необходими инвестиционен проект, количествено-стойностни сметки (КСС) и оценка за съответствие на проекта;
- Изграждане на нов санитарен възел, при готов инвестиционен проект, количествено-стойностни сметки (КСС) и оценка за съответствие на проекта.

В количествено-стойностната сметка на всяко проектно предложение задължително трябва да присъства следното минимално оборудване:

- Тоалетна чиния за хора с увреждания (моноблок или тоалетна чиния с тоалетно казанче);
- Мивка със смесител за хора с увреждания;
- Подвижна опорна ръкохватка 1 бр. (2 бр. в зависимост от разположението на тоалетната чиния в помещението);
- Неподвижни опорни ръкохватки 2 бр.;
- Паник бутон.

3. Дейност 3. Ремонт на прилежаща инфраструктура:

Проектни предложения, придружени от количествено-стойностни сметки (КСС) и схема/скица на имота с предложение за ремонт на прилежаща инфраструктура, както и проект за външна рампа при необходимост за преодоляване на денивелации по терена. Проектните предложения трябва да включват дейности по осигуряване на достъпен маршрут

до достъпен вход на сграда или съоръжение.

4. Дейност 4. Изпълнение на асансьор:

- Проектиране и изграждане. Проектът, на основание чл. 142 от ЗУТ, да съдържа следните части – АС, конструкции, машинно-технологична, електро и др., придружени от количествено-стойностни сметки и оценка за съответствие на проекта.
- Изграждане по одобрени проекти на основание чл. 142 от ЗУТ по части АС, Конструкции, Машинно-технологична, Електро и др., придружени от количествено-стойностни сметки и оценка за съответствие на проекта.

5. Дейност 5. Доставка и монтаж на платформени съоръжения/подемни съоръжения/подемни платформи, както и устройства за изкачване на стълби за инвалидни колички (стълбищни работи):

В обхвата на тази дейност се включват доставката и монтажът на подемни платформи с вертикално движение за преодоляване на денивелация до 2,50 м и/или подемни платформи с наклонено движение (движение по наклона на стълбището). Чрез тази дейност се дава и възможността да се достави устройство за изкачване на стълби за инвалидни колички (стълбищен робот).

Предложения, придружени от технически параметри, схеми на предлаганото съоръжение, както и количествено-стойностни сметки и конструктивно становище при необходимост за платформи с вертикално движение. При изискване от компетентните органи – проект и оценка за съответствие на проекта.

6. Дейност 6. Маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпна архитектурна среда:

Включват се дейности по маркиране на маршрути и обозначаване на помещения. Проектните предложения следва да отговарят на чл. 7, чл. 42 и чл. 43 от Наредбата, да бъдат доказани със схеми и да са придружени от количествено-стойностна сметка. Допуска се кандидатстване по тази дейност само след становище от консултант – строителен надзор, удостоверяващо, че изградените елементи на достъпната среда отговарят на изискванията на Наредбата.

5.7. Модул 7 „Сигурност в училище“

- 1. Дейност 1. Сигнално-известителна система за охрана на сградата, покриваща рисковите зони, в това число минимум вход, изход и общите части на сградата, паник бутон за връзка с охранителна фирма.**
- 2. Дейност 2. Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център на входовете, изходите, общите части**

на сградата, класните стаи и кабинетите, както и на прилежащите им дворове и/или спортни площадки.

3. Дейност 3. Система за контрол на достъпа:

- система за регистрация и отчитане контрола на достъп чрез електронни карти;
- физически бариери за контрол на достъпа (турникети – съобразени с осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания, брой ученици, учители и персонал).

Дейностите включват: подготовка на техническа документация във фаза проект; доставки и монтаж на техническите средства; пускане в експлоатация и обучение на обслужващия персонал на база приетата организация на охрана и пропускателен режим в съответната образователна институция.

Допустимите бенефициенти, посочени в раздел 4 на Модули 6 и 7, подали заявка по съответния ред, имат право да кандидатстват за всички дейности по модулите.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Модул 1 „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

Финансовите средства се предоставят на училищата и се използват за създаване на по-добри условия в училищата за провеждането на експериментална работа, в т.ч. и лабораторните упражнения в профилираната подготовка по биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда. Средствата се разпределят за ремонтни дейности и за закупуване на уреди, прибори, пособия, стъклария, реактиви и други консумативи за изпълнение на практически дейности по биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда.

Училищата, извършващи финансови разходи, са длъжни да водят точна и редовна финансова документация при спазване на националното законодателство в областта на финансовото управление и контрол.

Допустимо финансиране: Максималната стойност на един проект е до 50 000 лв.

Етапи на финансиране: Министерството на образованието и науката предоставя на училищата еднократно чрез финансиращия орган необходимите средства за изпълнение на класираните проектни предложения. Максималният размер на финансирането за всеки бенефициент е 50 000 лв.

6.2. Модул 2 „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“

По модула се финансират проекти, в които са включени дейности, свързани със закупуването на: оборудване и обзавеждане (маси, столове, шкафове, дивани, постелки за под и др.); материали и консумативи (водни бои, блок/скицник за рисуване, цветни моливи, пастели, гланцови блокчета, цветни хартии, хартия за принтер, ножици, лепило, пластилин, CD с произведения за деца: песни, приказки, стихотворения и др.); книги (образци на българското и световното литературно творчество за деца, енциклопедии и др.); игри (образователни, възпитателни и забавни) – групови и индивидуални.

Максималната стойност на един проект е **10 000 лв.**, като в Раздел „Бюджет“ от формуляра за кандидатстване са посочени максималните размери на средствата по всеки раздел. Размерът на средствата, който се предоставя на съответното училище/ЦСОП, не може да надвишава посочената обща сума на бюджета от проектното му предложение.

Предоставените финансови средства трябва да бъдат усвоени до края на бюджетната 2022 година – до **31.12.2022 г.**

6.3. Модул 3 „Културните институции като образователна среда“

Финансират се:

- входни билети за ученици и придружаващите ги учители за посещение на музей, галерия, театрална постановка, концерт;
- стойността на театралното или концертното изпълнение, реализирано в училище;
- такси за беседи, виртуални турове и видеоуроци в музей или галерия;
- материали, предложени от музеите и галериите за дейности по време на уроците (невключени във входните билети);
- пътуване с влак или автобус на учениците и придружаващите ги учители от училището до музея, галерията, театъра, концертната зала.

При реализирането на дейностите по този модул се допуска прехвърляне на средства от дейност в дейност, но само ако в проекта на бенефициента са предвидени средства в тази дейност. Промените се одобряват от комисията в РУО, която информира ръководителя на проекта.

Максимален размер на един училищен проект – 2500 лв.

Национален музей на образованието – Габрово – 10 000 лв.

6.4. Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“

1. По Дейност 1 се финансират:

- Закупуване/обогатяване на библиотечен фонд – до 1500 лв. за закупуване на книги (до 5 бр. на заглавие);
- Създаване на „кът за четене“ – до 2500 лв. за създаване – подходящи за целта мебели

(маса/стол/диван/фотьойл и др.), лампи за четене, постелки за под, стелажи, конструктори, игри, комплекти за експерименти, добавена виртуална реалност (компютърна техника е допустима, в случай че е необходима за работа с добавена виртуална реалност, конструктори и комплекти за експерименти);

- Провеждане на инициативи в създадения кът за четене – до 1000 лв. за възнаграждения на външни лица – лектори, автори на произведения и др.

При реализиране на икономии по поддейности (след осигуряване и заплащане на планираните продукти/услуги) наличният остатък може да се разходва за осигуряване на сходни допълнителни продукти/услуги по същата или друга поддейност в рамките на Дейност 1.

Предложение за разходване на наличен остатък се изпраща по електронен път до екипа за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката, и след отговор от член на екипа на модула се предприемат/не се предприемат действия.

2. По Дейност 2 се финансират:

- до 1000 лв. за възнаграждения на външни лица (лектори, автори);
- транспортни разходи, в случай на необходимост, за учениците и придружаващите ги учители с влак или автобус (организирането на транспорт, когато обществената библиотека не се намира в населеното място, в което е училището, следва да бъде съобразено с действащите нормативни изисквания за пътувания на учениците);
- заплащане на читателски карти за ученици и техните учители, заявили желание за ползване на ресурси в обществена библиотека;
- заплащане при необходимост на такси за достъп до специализираните услуги.

Етапи на финансиране: еднократно финансиране до изчерпване на финансовия ресурс за дейността на класираните в низходящ ред училищни проекти спрямо критериите за оценка.

6.5. Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

1. По Дейност 1 се финансират:

Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата в детските градини общо до 2500 лв. с ДДС за една детска градина (независимо от броя на филиалите се осигурява само една външна, една вътрешна площадка (подвижна зона) и един комплект оборудване и обзавеждане. Средствата са разпределени, както следва:

- Външна площадка (разчертаване и боядисване) – до 1100 лв. с вкл. ДДС;

- Вътрешна (подвижна) площадка - до 500 лв. с вкл. ДДС;
- Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадка - до 900 лв. с вкл. ДДС.

Забележка: За всяко проектно предложение по Модула се осигуряват до 80% от по-горе посочените стойности, а останалите средства са за сметка на съфинансиране от страна на бенефициентите (минимум 20%)!

2. По Дейност 2 се финансират:

Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата в училищата общо до 3500 лв. с ДДС за едно училище, разпределени, както следва:

- Външна площадка (разчертаване и боядисване) - до 1100 лв. с вкл. ДДС;
- Вътрешна (подвижна) площадка - до 500 лв. с вкл. ДДС;
- Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадка - до 1900 лв. с вкл. ДДС.

Забележка: За всяко проектно предложение по Модула се осигуряват до 80% от по-горе посочените стойности, а останалите средства са за сметка на съфинансиране от страна на бенефициентите (минимум 20%)!

Финансовите средства се предоставят на бенефициентите и се използват за закупуване на подвижни площадки с включено оборудване към тях съгласно утвърдените минимални изисквания, както и за обособяване и разчертаване на външна площадка.

6.6. Модул 6 „Създаване на достъпна архитектурна среда“

1. По Дейност 1. 1. Проектиране и изграждане на покрити рампи - до 30 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;

1.1. По Дейност 1. 2. Изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи – до 6000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;

2. По Дейност 2. Адаптиране и изграждане на санитарни възли до 20 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;

3. По Дейност 3. Ремонт на прилежаща инфраструктура до 18 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;

4. По Дейност 4. Изпълнение на асансьор:

- до 3 спирки - до 100 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- за 4 спирки - до 120 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- за 5 спирки - до 140 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;

5. По Дейност 5. Доставка и монтаж на платформени съоръжения/подемни

платформи с вертикално движение за преодоляване на денивелация до 2,50 м и/или с подедни платформи с наклонено движение до 30 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение. За устройства за изкачване на стълби за инвалидни колички (стълбищни работи) до 12 000 лв. с ДДС за един брой;

- 6. По Дейност 6.** Маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпната архитектурна среда до 3000 лв. с ДДС за едно проектно предложение.

В случай на специфични особености и/или характеристики на сградата и помещенията в нея се допуска надвишаване на максималните стойности, определени по модула.

От предвидените средства за изпълнение на модула се приспадат средства в размер на 20 000 лв. за непредвидени СМР, за съпътстващи дейности и такси, както и за поддръжка на онлайн платформата на модула.

Останалите средства по модула се разпределят пропорционално на броя на държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на МОН, МК и ММС, държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена: регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център и Националния дворец на децата.

6.7. Модул 2 „Сигурност в училище“

- 1. По Дейност 1.** Сигнално-известителна система – до 3500 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- 2. По Дейност 2.** Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център – до 10 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение.
- 3. По Дейност 3.** Система за контрол на достъпа:
 - Контрол на достъп до две входно/изходни точки, интегрирани към БД на училището - до 11 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
 - Контрол на достъп до две входно/изходни точки, интегрирани към БД на училището, и с регистриране на присъствие в до десет класни стаи - до 18 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
 - Контрол на достъп до две входно/изходни точки, интегрирани към БД на училището, и с регистриране на присъствие в до 24 класни стаи - до 27 500 лв. с ДДС за едно проектно предложение.

При кандидатстване по модула не се допускат до класиране проектни предложения, които не са придружени с охранително обследване и приложена организация на охраната и

пропускателния режим чрез използване на технически и човешки ресурси.

Максимално допустимото финансиране по видове дейности е определено на база 2 входа/изход, до 9 коридора и до 24 учебни зали и кабинети и интеграция на софтуера с институционалната база данни на училището в НЕИСПУО. В случай че сградата надвишава настоящите параметри, се допускат и предложения с по-високи бюджети, придружени с необходимата обосновка.

Разпределението на средствата по модул „Сигурност в училище“ ще се извърши пропорционално на броя на държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на МОН, МК и ММС, държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена: регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център и Националния дворец на децата.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

За **модули от 1 до 3:** Учебната 2022 – 2023 година.

За **модул 4:** дейностите се провеждат от 15.09.2022 г. до 30.06.2023 г.

За **модул 5:** до 01.12.2022 г.

За **модул 6:** до **01.12.2022 г.**

За **модул 7:** до **15.12.2022 г.**

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Брой оборудвани кабинети по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование – 39.
- Брой ученици, обхванати в групите за целодневна организация на учебния ден, заниманията на които са подпомогнати по Модул 2 – 3000;
- Брой училища/ЦСОП, в които са оборудвани стаи за организирани занимания на групите по Модул 2 – 80.
- Брой ученици от началния и прогимназиалния етап на основното образование, както и от първи гимназиален етап на средното образование, с които са проведени задължителни, избираеми и факултативни учебни часове в музеите и галериите, както и посещения на театрални постановки и концерти през учебната 2022 – 2023 година – 7000.
- Брой училища, чиито ученици са включени в дейности по модул „Културните институции като образователна среда“ – 200.
- Брой закупени книги за създаване/обогатяване на училищния библиотечен фонд –

общо 7500 бр. книги (максимум 5 бр. на заглавия или минимум 150 бр. книги на училище).

- Брой училища със създаден „кът за четене“ – 50 училища.
- Брой закупени читателски карти за ученици и техните учители – общо 2000 бр.
- Брой проведени инициативи в училищни библиотеки – общо 250 бр.
- Брой проведени инициативи в обществени библиотеки – общо 250 бр.
- Брой осигурени площадки за обучение по БДП в детските градини – 100.
- Брой осигурени площадки за обучение по БДП в училищата – 214.
- Брой извършени строително-монтажни работи за създаване на достъпна среда – 14;
- Брой доставени и монтирани съоръжения за създаване на достъпна среда – 4.
- Брой сигнално-известителни системи – 15;
- Брой системи, осигуряващи наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център – 20;
- Брой системи за контрол на достъпа – 20.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

9.1. Модул 1 „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

До 30 дни след публикуване на програмата на официалната интернет страница на МОН училищата кандидати трябва да изпратят попълнен електронен формуляр за кандидатстване. Подаването на проектното предложение се осъществява от директора на училището.

Заедно с електронния формуляр се прилагат следните документи:

- Предварителен договор със стопанска/стопански организация/организации за ремонт и за доставка на уреди, апарати, прибори, пособия, стъклария, реактиви и други консумативи.
- Техническо задание на планираното за закупуване оборудване, което съдържа описание на оборудването и техническите му възможности.
- Декларация за устойчивост, доказваща намерение поне един от учебните предмети физика и астрономия, химия и опазване на околната среда или биология и здравно образование да бъде изучаван като профилиращ във втори гимназиален етап.
- Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището с този проект (заверен препис – извлечение от протокола с решението на педагогическия съвет, подпечатан с печата на училището).
- Заповед на директора на училището, с която е определен екипът, отговорен за

дейностите по проекта.

- Декларация от директора на училището за недопускане на двойно финансиране – дейностите, за които кандидатства училището, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“).

9.2. Модул 2 „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“

Всяко училище/ЦСОП може да кандидатства само с един проект по модула – за начален или за прогимназиален етап. Условие за кандидатстване е осигуряването в училището/ЦСОП на стая със стандартен размер, която да бъде оборудвана със средствата по модула и използвана за занимания на групите в часовете за занимания по интереси и в други часове от целодневната организация на учебния ден по предварително изготвени графици. При необходимост и без да се нарушават графичите за часовете на групите в оборудваните стаи, може да се осъществяват и допълнителни дейности с учениците от началния и от прогимназиалния етап (честване на официални и училищни празници, на рождени дни и др.), които спомагат за психо-емоционалното и социалното развитие на учениците, за подобряване на уменията им за общуване в неформална среда и за създаване на нови приятелства.

Проектните предложения се подават на хартиен носител в МОН, дирекция „Приобщаващо образование“ в срок до 30 календарни дни след датата на одобрението на Националната програма от Министерския съвет.

Всяко училище/ЦСОП прилага следните документи:

1. Придружително писмо от директора на училището/ЦСОП.
2. Формуляр за кандидатстване (образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН в 10-дневен срок след одобряването на програмата от Министерския съвет), който съдържа:
 - цели;
 - очаквани резултати и индикатори за изпълнение;
 - участници – брой ученици, които ще бъдат обхванати в заниманията от целодневната организация на учебния ден (клас, брой групи) и екип за изпълнение на проекта в училището/ЦСОП;
 - описание на стаята, в която ще се провеждат заниманията;
 - седмично разписание на заниманията на всяка група в стаята;
 - годишно тематично разпределение на заниманията за всяка група;
 - финансов план/бюджет.

3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището/ЦСОП по модула от Националната програма.
4. Декларация от директора на училището за недопускане на двойно финансиране – дейностите, за които кандидатства училището, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“).

9.3. Модул 3 „Културните институции като образователна среда“

В срок до един месец от датата на публикуване на Националната програма на интернет страницата на Министерството на образованието и науката училищата разработват проектни предложения за:

- провеждане в музеи или галерии на задължителни, избираеми и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка за класовете от началния и прогимназиалния етап на основното образование, както и от първи гимназиален етап на средното образование, като избират от предложените теми и дейности на музеите и галериите;
- посещения на театрални постановки и/или концерти (или представянето им в училище), свързани с конкретно учебно съдържание;

Всяко училище може да кандидатства само с един проект по модула – за начален, за прогимназиален или за първи гимназиален етап. Проектът може да предвижда само посещения на музеи, само посещения на галерии, само посещения на театрални постановки, само посещения на концерти, само срещи с актьори или музикални дейци или комбинация от тези дейности.

Проектът може да предвижда участието на частно училище като партньор при условие, че се организират съвместни посещения в културни институции с учениците от общинското или държавно училище – бенефициент по програмата. Допуска се едно частно училище да участва в партньорство само с едно държавно или общинско училище – бенефициент по проекта.

Изисквани документи:

1. Придружително писмо от директора на училището.
2. Формуляр за кандидатстване (по образец на МОН), който съдържа:
 - цели и очаквани резултати;
 - участници - брой ученици, които ще бъдат обхванати в проектните дейности, и екип за изпълнение на проекта в училището;
 - кратко описание на мотивите за избор на музея/музеите, галерията/галериите,

театралната постановка, концерта, както и темите и дейностите, които ще бъдат реализирани там;

- финансов план/бюджет.

3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището по този модул на националната програма.

4. Декларация от директора на училището за недопускане на двойно финансиране – дейностите, за които кандидатства училището, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма).

9.4. Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“

До 60 дни след крайната дата за подаване на документите за кандидатстване екипът за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката, представя на министъра на образованието и науката предложение за класиране на училищата. До 60 дни след публикуването на списъка на интернет страницата на МОН класираните училища получават финансови средства за изпълнение на дейностите.

Документите за кандидатстване се внасят в деловодството на МОН (гр. София 1000, бул. „Княз Дондуков“ 2А) в 35-дневен срок от датата на изходящия регистрационен номер на писмото на МОН, с което директорите на училищата, чрез регионалните управления на образованието (РУО), са уведомени за кандидатстването по модула.

Изисквани документи:

1. Придружително писмо от директора на училището, адресирано до дирекция „Учебници и училищна документация“;
2. Формуляр за кандидатстване по образец;
3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището по модула.
4. Декларация от директора на училището за недопускане на двойно финансиране – дейностите, за които кандидатства училището, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма).

9.5. Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

Разпределението на средствата по модула ще се извърши, както следва:

За детски градини - средствата за всяка една от 28-те области се определят спрямо съотношението между броя на детските градини в дадената област и общия брой детски градини в цялата страна;

За училища - средствата за всяка една от 28-те области се определят спрямо

съотношението между броя на училищата в дадената област и общия брой училища в цялата страна.

Класирането се извършва по критерия „Брой деца“ – институциите се подреждат по области в низходящ ред според броя на децата и учениците, които се обучават в тях. След подредбата по този критерий се финансират проектните предложения до изчерпване на определените средства за съответната област.

Институциите, получили финансиране за дейности по модула през предходни години, нямат право да кандидатстват за същите дейности.

В 21-дневен срок от изпращането на уведомително писмо за стартиране изпълнението на Модула бенефициентите подават заявките си по образец, утвърден от МОН, чрез онлайн платформата за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (<https://np.mon.bg>).

9.6. Модул 6 „Създаване на достъпна архитектурна среда“

Критерии за класиране на проектите:

- съответствие с целите на програмата;
- брой интегрирани деца и ученици със специални образователни потребности и особено с физически увреждания;
- подходящ сграден фонд;
- обосновка на предлагания бюджет за изпълнение на предвидените мероприятия в съответствие с целите и обхвата на програмата, включително предлагани цени.

Всички представени КСС към проектните предложения трябва да отговорят на следните критерии:

- да бъдат остойностени съгласно Справочника за цените в строителството (СЕК), с нанесен съответен шифър;
- КСС задължително да са във формат Excel (отнася се за институциите, които кандидатстват чрез онлайн платформата за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (<https://np.mon.bg>)).

Кандидати, представили готов инвестиционен проект във фаза технически проект, придружен от подробна количествено-стойностна сметка, както и кандидатстващите само по дейност VI се ползват с предимство при класиране на предложенията.

Не се класират предложения, които не отговарят на Наредба № РД-02-20-2 от 26.01.2021 г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията.

9.7. Модул 7 „Сигурност в училище“

Критерии за класиране на проектите:

- Съответствие с целите на програмата;
- Коректна обосновка на предлагания бюджет за изпълнение на предвидените мероприятия в съответствие с целите и обхвата на програмата, включително предлагани цени;
- Предложеното решение трябва да покрива изискванията за професионално решение. Причина за това е нуждата от едновременен достъп на голям брой ученици и учители и същевременно повишаване сигурността и ограничаване достъпа на неоторизирани лица. Също да осигурява възможност за интеграция с база данни и електронен дневник, така че да се проследява присъствието на учениците в сградата на училището и/или в кабинетите по съответните учебни предмети;
- Всички представени количествено-стойностни сметки към проектните предложения трябва да са с доказани количества на база проект или приложени схеми и изчисления;
- Не се класират предложения, чиито охранителни обследвания са изготвени от нелицензирани или с изтекъл срок на лиценза фирми съгласно Закона за частната охранителна дейност (ЗЧОД).
- При изпълнението на системата за контрол на достъпа и на други системи – СОТ и видеонаблюдение, следва да се спазват изискванията на Наредба № РД 02-20-6 от 19.12.2016 г. за техническите изисквания за физическа сигурност на строежите (ФСЗ), съгласно която образователните институции са от III категория и за тях трябва да бъдат приложени всички елементи на ФЗС.
- При наличие на проектни предложения, чийто общ размер надхвърля бюджета на модул „Сигурност в училище“, класирането става във възходящ ред на получените оценки (най-ниската стойност се класира първа) по формулата:

$$Oy = \frac{\text{Сума}}{\text{Брой ученици}}$$

Oy – оценка на училището, което кандидатства,

Сума – сумата, за която кандидатства училището,

Брой ученици – броя на учениците в училището.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1. Модул 1 „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

В срок до 60 дни след крайната дата за подаването на проектните предложения комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, разглежда, оценява и класира постъпилите проекти и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните проекти.

Списъкът на кандидатствалите с проекти и одобрени за финансиране училища се публикува на интернет страницата на МОН.

Оценяване на проектите:

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира постъпилите проекти и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните проекти в срок от 60 дни след крайната дата за приемането на проектните предложения.

Списъкът на кандидатствалите с проекти и одобрени за финансиране училища се публикува на електронната страница на МОН.

Критерии за оценка:

Оценяването се извършва по следните критерии:

- Размер на съфинансирането – до 20 точки;
- Брой на учениците спрямо най-големия брой ученици в училище с проект по този модул на националната програма за учебната година, в която се кандидатства – до 30 точки;
- Брой на учениците, приети и обучавани в училището по училищен учебен план, в който учебните предмети биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда през последните три учебни години са изучавани извън задължителните учебни часове – до 20 точки;
- Брой на учениците от втори гимназиален етап, които към датата на кандидатстване с проекта изучават като профилиращ някой/някои от предметите биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда – до 30 точки.

10.2. Модул 2 „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира проектите в срок от 60 дни след крайната дата за приемането на проектните предложения.

Критерии за оценка:

Оценяването се извършва по следните критерии:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра – 10 точки; при непълна документация – 0 точки;
- Съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки;
- Целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – до 20 точки;
- Целесъобразност на седмичното разписание – до 20 точки;
- Целесъобразност и оригинални подходи при разработването на тематичната програма – до 30 точки.

Максималният брой точки е 100.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки. Финансират се проектните предложения само на класираните училища/ЦСОП съгласно утвърден от министъра на образованието и науката списък.

10.3. Модул 3 „Културните институции като образователна среда“

Разработените проектни предложения се предоставят в РУО, оценяват се и се класират от комисия, определена със заповед на началника. Проектните предложения трябва да са съобразени с действащите нормативни изисквания за пътувания на учениците (когато музеят не се намира в населеното място, в което е училището) и с действащите учебни програми.

Критерии за оценка:

Оценяването се извършва по следните критерии:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра за кандидатстване – максимален брой 5 точки;
- Аргументация на избора на теми и дейности в музея, галерията, на театрални постановки и концерти, както и на връзката им с процеса на обучение – максимален брой 5 точки;
- Целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – максимален брой 5 точки;
- Степен на съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – максимален брой 5 точки.

Максималният брой точки от всички критерии е 20.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки.

До един месец след крайния срок за кандидатстване на училищата протоколът (по

образец), с класирането на училищата от региона със съответните суми за финансиране, се изпраща в МОН в електронен вид на съответните координатори от МОН.

Комисията, определена от министъра на образованието и науката, обобщава предложенията от регионалните управления на образованието до един месец след срока за изпращане на протоколите от РУО и предоставя на министъра на образованието и науката за утвърждаване окончателен списък на училищата за финансиране по този модул на програмата. Средствата се предоставят на училището чрез финансиращия орган.

В едномесечен срок от одобряване на програмата от Министерски съвет на официалната страница на МОН се обявява **конкурс за най-добър урок** в културна институция. В обявата се описват изискванията към разработването и представянето на уроците, условията за участие, сроковете, редът на оценяване и класиране на уроците в културната институция, както и тяхното популяризиране.

В срок до един месец от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на Министерството на образованието и науката Националният музей на образованието – Габрово представя в Министерството на образованието и науката програма за дейности на Националния център „Музейно училище”.

10.4. Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“

Оценяването се извършва от екипа за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката. Екипът разглежда, оценява и класира проектите в срок до 60 дни след крайната дата за подаване от училищата на документите за кандидатстване и представя на министъра на образованието и науката предложение за класиране.

Критерии за оценка:

Оценяването се извършва по следните критерии:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра за кандидатстване – 10 точки;
- Степен на съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – 20 точки;
- Кандидатстване по всички точки от Дейност 1 и Дейност 2 и целесъобразно разпределение на средствата по бюджетни дейности – 20 точки;
- Аргументация за избора на книги, както и връзката им с потребностите на учениците за образователния процес – 20 точки;
- Разнообразие на планираните инициативи в създадения „кът за четене“ и посочена аргументация за връзката на инициативите с интересите и потребностите на

учениците – 15 точки;

- Разнообразие на планираните инициативи в обществени библиотеки и посочена аргументация за връзката на инициативите с интересите и потребностите на учениците – 15 точки.

Училищата се класират в низходящ ред, като максимален брой точки, който могат да получат за разработения проект, е 100 точки.

10.5. Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

В 21-дневен срок от изтичане срока за подаване на заявките, комисия, назначена от министъра на образованието и науката, ги разглежда и определя окончателното класиране на одобрените бенефициенти в съответствие с критериите, определени в Модула. Комисията изготвя протокол и го представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване на предложенията, които ще бъдат включени в Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ за 2022 г.

Списъците на институциите с одобрените дейности по модула ще бъдат оповестени на интернет страницата на Министерството на образованието и науката в раздел „Програми и проекти“, секция „Национални програми 2022 г.“

10.6. По Модул 6 „Създаване на достъпна архитектурна среда“

В 30-дневен срок от изпращането на уведомително писмо за стартиране изпълнението на модула:

- Училищата и държавните центрове за специална образователна подкрепа с бюджет към министъра на образованието и науката, както и специализираните обслужващи звена, представят проектните си предложения по образец, утвърден от МОН чрез онлайн платформата за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (<https://np.mon.bg>);
- Училищата, с бюджет към министъра на културата и към министъра на младежта и спорта, представят проектните си предложения при съответния първостепенен разпоредител по образец, утвърден от МОН на хартиен носител или в електронен вид, ако са подписани с електронен подпис.

В двуседмичен срок след изтичане срока за получаване на постъпилите предложения първостепенните разпоредители - МК и ММС, със заповед назначават комисия за подбор и оценяване на предложенията. Комисиите класират подадените предложения на основание определените критерии и ги предоставят в МОН на хартиен носител или в електронен вид, ако са подписани с електронен подпис.

В 30 (тридесет) дневен срок от изтичане на срока за подаване на обобщените предложения от МК и ММС в МОН, на хартиен носител или в електронен вид, ако са подписани с електронен подпис, комисия, назначена от министъра на образованието и науката с участието на представител на Агенцията за хората с увреждания, ги разглежда и класира в съответствие с критериите, определени в програмата и съобразно необходимостта от гореизброените дейности. При необходимост комисията може да изисква допълнителни документи и информация за оценка на проектните предложения, както и да коригира представените КСС. Комисията изготвя протокол и списък с одобрените бенефициенти и го представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване на проектните предложения, които ще бъдат включени в модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“ за 2022 година.

Списъците на институциите с одобрените дейности по модула ще бъдат оповестени на интернет страницата на МОН в раздел „Програми и проекти“, секция „Национални програми 2022 г.“

10.7. По модул 7 „Сигурност в училище“

В едномесечен срок от публикуването на националната програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ на електронната страница на МОН държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на МОН, държавните училища в системата на МК и ММС, държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена, регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование представят проектните си предложения в МОН чрез електронната платформа за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието. (<https://np.mon.bg>).

В двуседмичен срок след изтичане на срока за получаване на проектни предложения в МК и ММС със заповед се назначават комисии за подбор и оценяване на постъпилите приложения от финансираните от тези министерства училища. Комисиите класират подадените предложения на основание определените критерии и ги предоставят в МОН за одобрение.

В 45 (четиридесет и пет) дневен срок от изтичане срока за подаване на обобщените проектни предложения от първостепенните разпоредители с бюджет (МК и ММС) в МОН комисия, назначена от министъра на образованието и науката с участието на представители на Министерството на вътрешните работи и на неправителствена организация в областта на охраната и сигурността, ги разглежда и класира в съответствие с критериите, определени в модула, и съобразно необходимостта от гореизброените дейности.

Комисията изготвя протокол и го представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване на проектните предложения, които ще бъдат включени в модул „Сигурност в училище“.

Допълнителни указания към изготвяне на проектните предложения по модул „Сигурност в училище“:

- охранителните обследвания могат да бъдат извършени от фирми, притежаващи лиценз за извършване на дейности по чл. 5, ал. 1, т. 2 от ЗЧОД на територията на цялата страна или на територията на отделни области (чл. 4, ал. 2 от ЗЧОД), както и от държавни служители от МВР (контролни органи) съгласно чл. 41, ал. 2, т. 5 от ЗЧОД.
- приложенията за организация на охраната чрез използване на технически средства и човешки ресурси се изготвя и придружава със схема за разполагане на техническите средства видеонаблюдение и сигнално-охранителна и известителна техника (СОТ) от фирмата, която ще изготви проекта и ще достави и монтира необходимото оборудване.
- системите за сигурност и видеонаблюдение трябва да обезпечават оптимална защита на учениците, учителите и персонала на училището, сградите и прилежащите територии, като не се допуска наличието на непокрити и неосигурени с видеонаблюдение и СОТ зони, в които могат да възникнат нежелани инциденти или нерегламентиран достъп.

Допълнително изискване при изготвяне на проектните предложения по модул „Сигурност в училище“, дейност III: Контрол на достъпа:

- изпълнението на системата за контрол на достъпа (турникети с датчици за регистрация или само датчици за регистрация на входно-изходните врати и вратите на кабинетите) следва да отговаря на изискванията на Наредба № 8121з-647/01.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатацията на обектите. Пропускателната способност на турникетите и аварийните вратички в случай на евакуация (широчината на общото светло пространство за преминаване) да не е по-малка от широчината на евакуационните изходи (коридори и врати) и да не препятства преминаването на потока от хора;
- Софтуерът на системата за контрол на достъпа следва да позволява дефинирането на групи от потребители и правила за техния достъп, както и генериране на справки с данни за вход и изход. Софтуерът трябва да дава възможност за интеграция с услуги и бази данни, управлявани от институцията (НЕИСПУО и електронен дневник).

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

11.1. Модул 1 „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

До 31.03.2023 г. училищата представят в МОН отчет за изпълнение на проектните дейности.

11.2. Модул 2 „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“

Училищата изготвят и представят в РУО отчет (по образец) за изпълнението на проектите в срок до 31.01.2023 г. РУО представя отчет (по образец) в МОН за изпълнението на модула до 28.02.2023 г.

11.3. Модул 3 „Културните институции като образователна среда“

Информация (по образец на МОН) за изпълнение на дейностите по този модул на програмата и за изразходваните средства се изготвя от всяко училище до 30.07.2023 г., обобщава се от РУО и в срок до 30.08.2023 г. се изпраща в МОН. В срок до 30.07.2023 г. Националният музей на образованието – Габрово, представя в Министерството на образованието и науката отчет за дейностите на Националния център „Музейно училище“.

По време на изпълнението на дейностите по този модул се допускат промени в графика на провеждането им по обективни причини, но не се допускат промени в целите, темите и мястото на провеждане на дейностите.

Контрол по изпълнението на дейностите по проекта, включително и отразяването на проведените часове в музеи и галерии в училищната документация, се осъществява от директора на училището.

11.4. Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“

Класираните училища отчитат изпълнението на дейностите по модула до 15.07.2023 г. чрез попълване на формуляр по образец, който с придружително писмо до дирекция „Учебници и училищна документация“ се входира в деловодството на МОН (гр. София, 1000, бул. „Княз Дондуков“ 2А).

11.5. Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

Отчитането се извършва в срок до 01.12.2022 г. чрез онлайн платформата за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (<https://np.mon.bg>), където одобрените за финансиране детски градини и училища прилагат сканирани сключените договори (където е приложимо) и разходооправдателните документи, доказващи изпълнението на дейностите по модула.

11.6. Модул 6 „Създаване на достъпна архитектурна среда“

Отчитането на бенефициентите по Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“ се извършва в срок до 01.12.2022 г. чрез представяне на копия на договори, гаранции, актовете за строителството, фактури и приемно-предавателни протоколи за приемане на обекта, доказващи изпълнението на финансираните дейности по модула.

11.7. По модул 7 „Сигурност в училище“

Отчитане на бенефициентите по модул „Сигурност в училище“ се извършва чрез онлайн платформата за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (<https://np.mon.bg>), където в срок до 31.12.2022 г. се качват сканирате приемно-предавателни протоколи.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

12.1. Модул 1 „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

При реализацията на модула се осъществява мониторинг, като се попълва Карта за мониторинг, който включва проверки, анализи, изготвяне отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение към изпълнението на програмата, осъществен от МОН и регионалните управления на образованието. Средствата за мониторинг по модула са в размер до 1000 лв. и са част от бюджета на модула.

12.2. Модул 2 „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“

Мониторингът се осъществява чрез проверки на място в училище/ЦСОП, получили финансиране, и/или от разстояние в електронна среда, които се извършват от РУО и/или от екипа за управление на модула.

Мониторингът включва проверка на:

- проектната документация на съответното училище/ЦСОП;
- разходооправдателните документи съобразно заявените бюджетни дейности в проектното предложение и реално закупените материали, книги, игри, обзавеждане, консумативи;
- съответствие между заявените материали, книги, игри, обзавеждане, консумативи и наличните в училището и в стаята за целодневното обучение.

Всички закупени по проекта материали, книги, игри и обзавеждане следва да бъдат маркирани със стикери, които да идентифицират, че са закупени по модула от националната програма.

Средствата за мониторинг са в размер до 1000 лв. и са част от бюджета на модула от

националната програма.

12.3. Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“

Мониторингът се извършва от екипа за управление на модула и включва посещение на място в училищата, получили финансиране, за установяване на съответствието между заявеното по модула и наличното в училище. Средствата за мониторинг са в размер до 5000 лв. от бюджета на модула.

12.4. Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“, Модул 6 „Създаване на достъпна архитектурна среда“ и Модул 7 „Сигурност в училище“

При реализацията на модулите се осъществяват проверки, анализи, междинни и финални отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение към изпълнението на програмата.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми (в т.ч. Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г., ОП „Развитие на регионите“ 2021 – 2027, Национален план за възстановяване и устойчивост, Програма за развитие на селските райони и др.), което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и е част от изискваните документи за кандидатстване по всеки модул. Декларацията следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ХУБАВО Е В ДЕТСКАТА ГРАДИНА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Образованието и грижите в ранна детска възраст полагат основните и допринасят за познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на децата. Осигуряването на достъп до образование и грижи в ранна детска възраст има съществено значение за развитието на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата. Затова е налице необходимост от стимулиране на изработването и прилагането на иновативни и авторски програмни системи, които да отговорят на спецификата и визията на съответната институция, а също така и на осигуряването на възможности за обсъждане и споделяне на натрупания опит и постигнатите резултати.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с Приоритетна област 1 „Ранно детско развитие“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030).

2.1. Обща цел на програмата:

Резултатите от изпълнението на дейностите по Националната програма ще даде основание за вземането на решения, свързани с провеждането на законодателни промени, както и като предварителна оценка за планиране на операции по Програма „Образование“.

2.2. Конкретни (специфични) цели:

- Изграждане на подкрепяща, приемна, безопасна, мултикултурна, интерактивна среда.
- Споделяне на иновативни практики за провеждане на дейности с децата и семействата в и извън детската градина и за насърчаване на двигателната активност на децата.
- Изграждане на учеща общност в рамките на детската градина и между детски градини.

2.3. Обхват на програмата:

Национален – държавни и общински детски градини на територията на Република България.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: 400 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Бенефициенти по програмата могат да бъдат държавни и общински детски градини.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Дейностите по програмата са насочени към подкрепа на прилагането и популяризирането на иновативни практики, с които се цели повишаване качеството на предучилищното образование. По програмата е допустимо изпълнението на следните дейности:

1. Създаване на условия и изграждане на среда за реализиране на иновативни педагогически практики, както и за прилагане на иновативни и авторски програмни системи, в т.ч. при необходимост наемане на други педагогически специалисти за провеждане на дейности, които са извън професионалните компетентности на учителите в детската градина.

2. Изработване и споделяне иновативни практики за провеждане на дейности с децата и семействата в и извън детската градина и за насърчаване на двигателната активност на децата.

3. Споделяне на избрани методи за проследяване постиженията на децата и определяне на готовността им за училище в партньорства със семействата.

Детските градини участват едновременно и в най-малко две от изброените дейности, като едната задължително е дейност 1. Не е допустимо самостоятелното изпълнение само на една от дейностите. За сметка на проекта може да се заплащат разходи за командировка на учители от други детски градини, на които ще бъдат представяни иновативните практики.

В проектните предложения дейностите може да бъдат допълвани и надградени с други дейности, инициирани от детската градина в съответствие с конкретните потребности, за които не се изисква допълнително финансиране, като това следва да е описано в проекта.

При изработването на проектните предложения следва да се има предвид и да се планира провеждането на дейностите, свързани с представяне на добри практики, в електронна среда, ако събиранията не са допустими.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Допустими разходи по дейност 1 са за:

1. Обосновано необходими материали и средства за реализиране на иновативния проект на съответната детска градина, както и за прилагане на иновативни и авторски програмни системи. Обосновано необходими са онези материали и средства, без които е невъзможно изпълнението на иновативния проект.

2. Разходи за възнаграждения на наети други педагогически специалисти за провеждане на дейности, които са извън професионалните компетентности на учителите в детската градина. В средствата за възнаграждения се включват и средствата за осигурителни вноски за

сметка на работодателя. За изпълнение на дейността не може да бъдат назначавани педагогически специалисти от детската градина.

6.2. Допустими разходи по дейности 2 и 3 са за:

1. Провеждане/участие в срещи на целия педагогически колектив, а при възможност и с участието на семейната общност, на детската градина за представяне, споделяне и усъвършенстване на прилаганите мерки по програмата (в т.ч. разходи за командировки).

2. Командировъчните разходи не могат да бъдат повече от 10% от общата стойност на проекта.

6.3. Допустимо финансиране по програмата:

1. Минимално финансиране за едно проектно предложение - 3 500 лв.

2. Максимално финансиране за едно проектно предложение - до 5 000 лв.

3. Всяка детска градина има право да участва само с едно проектно предложение по програмата.

4. Финансирането се предоставя на проектен принцип и трябва да съответства на планираните от детската градина дейности.

6.4. Етапи на финансиране:

Еднократно финансиране до изчерпване на финансовия ресурс.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срок на програмата: учебната 2022/2023 година

Предоставените финансови средства по програмата могат да се разходват до края на учебната 2022/2023 година.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати

- Изработени и споделени иновативни практики за проследяване на постиженията на децата и определяне на готовността им за училище;
- Проведени дейности с децата и семействата в и извън детската градина, включително насърчаване на двигателната активност на децата;

8.2. Показатели за изпълнение

- Брой детски градини, реализирали дейности по програмата – 100;
- Брой деца, включени в дейности по програмата – 2500;
- Брой педагогически специалисти, включени в дейности по програмата - 200.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

9.1. Документи за кандидатстване:

- Формуляр за кандидатстване;
- Автобиографии на членовете на екипа по проекта;
- Концепция за изпълнението на иновативния проект, която задължително включва описание на иновацията, план-график за изпълнението на проекта и очакваните резултати (не само за екипа на детската градина, но и за децата) от неговото изпълнение или иновативна и авторска програмна система, като тяхната приложимост се оценява от регионалната комисия.
- Декларация от директора на детската градина за недопускане на двойно финансиране (съгласно т. 13.2. от националната програма).

9.2. Изисквания към проектните предложения и срок за подаване на проектните предложения:

- Проектното предложение следва да е подготвено съгласно формуляра за кандидатстване и да съдържа всички изисквани документи за кандидатстване;
- Проектното предложение следва да е обсъдено и одобрено от педагогическия съвет на детската градина, подписано от директора и подпечатано с печата на детската градина.
- Проектното предложение следва да е изпратено в срок до 5 юни 2022 г. за оценяване в РУО на хартиен носител или в електронен вид, ако са подписани с електронен подпис.
- Подаването и оценяването на проектните предложения може да се извършва и по електронен път, като РУО уведомяват детските градини за тези възможности.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1. Разглеждане и оценяване на документите:

1. Оценяването на проектните предложения се извършва от регионална комисия, определена със заповед на началника на РУО, а класирането им – от национална комисия в МОН, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

2. В срок до 20 юни 2022 г. регионалната комисия представя в МОН протоколи с оценки на всяко проектно предложение. Протоколите се изпращат в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ в електронен вид, подписани с електронен подпис, както и по електронната поща във формат Excel. Протоколите се изготвят и на хартиен носител, като се подписват от регионалната комисия и се съхраняват в РУО.

3. В срок до 30 юни 2022 г. националната комисия изготвя предложение за класиране и публикува на електронната страница на МОН проектосписъците с класираните, некласираните

и недопуснатите до класиране проектни предложения. Националната комисия има право да не се съобрази с оценките, поставени от регионалните комисии, когато са налице обективни обстоятелства за това.

4. В срок до 5 работни дни от датата на публикуване на електронната страница на МОН на проектосписъци с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения детските градини може да подават възражения относно публикуваното предложение за класиране, както и за отстраняване на технически пропуски.

5. Постъпилите по т. 4 възражения се разглеждат от Националната комисия и, когато са основателни, се правят съответните корекции и се изготвя окончателен списък с класираните проекти.

5. Не по-късно от 30 юли 2022 г. комисията предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните проекти.

10.2. Критерии за оценка на проектните предложения:

- Съответствие между обосновката на необходимостта от финансиране и предвижданите видове разходи – 5 т.;
- Спазване на принципите на икономичност и ефикасност – 2 т.;
- Иновативност на предложението – 5 т.;
- Устойчивост и мултиплициране на резултатите от реализирането на проектното предложение – 3 т.;
- Участие на родителите – 3 т.;
- Екип за изпълнение на проекта – 2 т.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

До 30 юни 2023 г. РУО отчита изпълнението на програмата за съответната област. Отчетите за изпълнението на програмата се изпращат в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ в електронен вид, подписани с електронен подпис, както и по електронната поща във формат Excel.

В срок до 31 август 2023 г. се изготвя отчет за изпълнението на програмата, който се одобрява от министъра на образованието и науката. Отчетът се публикува на електронната страница на МОН като част от общия отчет за изпълнението на националните програми.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите по програмата, се съхранява в детската градина за срок от три години.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

1. Организирането, оценяването и проследяването на изпълнението на проектните

дейности ще се осъществяват на:

- Национално равнище – наблюдението на програмата ще се извършва от МОН;
- Регионално равнище – от РУО чрез публикуване и изпращане на информация за програмата на допустимите бенефициенти, приемане и оценяване на проектните предложения, както и проследяване на изпълнението на дейностите.

2. Мониторингът може да се осъществява чрез:

- тематични и текущи проверки на място;
- проверки на представени документи;
- анкети, срещи, разговори с деца, учители, ръководства на детски градини и родители.

За резултатите от извършения мониторинг се изготвя доклад за посещение на място, който съдържа оценка за изпълнението на дейностите и степен на постигане на очакваните резултати от програмата.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ (ИКТ) В
СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Дигитализацията на учебния процес е ключов елемент на модерното училище, чрез който се оптимизира процесът на обучение, повишава се неговата ефективност и се подпомага навлизането на иновации, базирани на информационните и комуникационните технологии (ИКТ).

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с Приоритетна област 6 „Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие“ – оперативни цели „6.4. Развитие на образованието в дигитална среда и чрез дигитални ресурси“ и „6.6. Модернизирани на образователната инфраструктура към устойчиво развитие“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030).

2.1. Обща цел

Подобряване качеството и възможностите за електронно обучение в системата на предучилищното и училищното образование, достъп до съвременни информационни и комуникационни технологии, внедряване на образователни иновации и създаване на условия за устойчивото им развитие.

2.2. Конкретни (специфични) цели:

- Разширяване на възможностите на единната опорна високоскоростна мрежа за нуждите на образованието и науката, свързваща МОН, регионалните управления на образованието и образователните институции. Цялостна интеграция с инфраструктурата на регионалните управления на образованието;
- Осигуряване високо ниво на надеждност на услугите, предоставяни от центровете за данни и услуги на МОН;
- Осигуряване дейността на център за мониторинг, предоставящ възможност за наблюдение и контрол на използваните от МОН и финансираните по НП ИКТ проекти и приложения. Наблюдение в центъра на различните процеси (използване и работоспособност на безжичните мрежи, статистики от електронните дневници и системите за контрол на достъпа, контрол по време на ДЗИ и др.). Техническа

поддръжка и HelpDesk за контрол и управление на тези процеси в помощ на училищните администратори;

- Осигуряване на съвременна образователна среда, която да гарантира единен подход при прилагането на ключови компетентности в сферата на формалното образование, неформалното обучение и информалното учене;
- Разширяване на достъпа до облачни ИКТ образователни ресурси. Подпомагане системата на предучилищното образование чрез внедряване на модерни средства за обучение, предоставяне и управление на облачни услуги в хибридна среда;
- Подпомагане обновяването на училищната ИКТ среда чрез осигуряване на интернет свързаност, закупуване на иновативен хардуер и модерно оборудване в съответствие с изработена от МОН процедура и критерии за кандидатстване, изграждане на нови Wi-Fi зони и др. Осигуряване на образователни електронни ресурси, облачни услуги (IaaS, PaaS, SaaS), софтуер за професионално обучение, софтуерни продукти за администриране и управление на учебния процес за нуждите на системата на образованието и подкрепа на съпътстващите дейности по внедряването и ползването им.

2.3. Обхват на програмата:

Национален обхват в сферата на институциите на предучилищното и училищното образование, регионалните управления на образованието, Министерството на образованието и науката (МОН).

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **12 500 000 лв.**

Разпределение на общия бюджет по дейности:

Дейности	Средства в лв.
Дейност 1. Разширяване на възможностите на дата центровете на МОН за предоставяне на съвременни облачни услуги за нуждите на българското образование, както и на дейности, свързани с обезпечаване на работоспособността им. Техническо обслужване, синхронизация на профилите и администриране на интегрираните облачни платформи и устройства за обучение в електронна среда.	2 500 000 лв.

Осигуряване дейността на мониторинг център на МОН с техническа поддръжка и HelpDesk.	
Дейност 2: Закупуване на интерактивно мултимедийно оборудване или иновативен хардуер и софтуер за институциите от системата на предучилищното образование.	800 000 лв.
Дейност 3: Техническо обезпечаване на учебния процес за институциите от системата на училищното образование.	3 500 000 лв.
Дейност 4: Внедряване на образователни електронни ресурси и съдържание, софтуер за професионално обучение, софтуерни продукти за администриране и управление на учебния процес, както и подкрепа на съпътстващите дейности по използването им като част от образователния процес.	2 700 000 лв.
Дейност 5: Осигуряване на свързаност и средства за интернет на училищата и ресурсните центрове на бюджетна издръжка и средства за развитие и поддръжка на опорната мрежа. Внедряване на модерни технологии за управление на WAN мрежата на МОН, прилежащите регионални структури и образователните институции.	2 000 000 лв.
Дейност 6: Изграждане/доизграждане на Wi-Fi мрежи за нуждите на училищното образование и изграждане на нови Wi-Fi зони, както и дейности, свързани с обезпечаване на работоспособността им.	1 000 000 лв.
Общ размер	12 500 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Бенефициенти по дейностите, описани в националната програма, са Министерството на образованието и науката (МОН), общини, държавни и общински институции в системата на предучилищното и училищното образование. В общините с районно деление, правомощията за кандидатстване по националната програма могат да бъдат делегирани на кметовете на райони.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

5.1. Разширяване на възможностите на дата центровете на МОН за предоставяне на съвременни облачни услуги за нуждите на българското образование, както и на дейности, свързани с обезпечаване на работоспособността им. Техническо обслужване, синхронизация

на профилите и администриране на интегрираните облачни платформи и устройства за обучение в електронна среда. Осигуряване дейността на мониторинг център с техническа поддръжка за наблюдение и контрол на използваните от МОН и финансираните по НП ИКТ проекти и приложения.

5.2. Закупуване на интерактивно мултимедийно оборудване или иновативен хардуер и софтуер за институциите от системата на предучилищното образование.

5.3. Техническо обезпечаване на учебния процес за институциите от системата на училищното образование и внедряване на образователни иновации, свързани с учебния процес, в това число и модела 1:1.

5.4. Внедряване на образователни електронни ресурси и съдържание, софтуер за професионално обучение, софтуерни продукти за администриране и управление на учебния процес, както и подкрепа на съпътстващите дейности по използването им като част от образователния процес.

5.5. Осигуряване на свързаност и средства за интернет на държавните и общинските училища и центрове за подкрепа на личностно развитие (ЦПЛР), както и средства за развитие и поддръжка на опорната мрежа. Внедряване на модерни технологии за управление на WAN мрежата на МОН, прилежащите регионални структури и образователните институции.

5.6. Изграждане/доизграждане на Wi-Fi мрежи за нуждите на държавните и общински училища и изграждане на нови Wi-Fi зони, както и дейности, свързани с обезпечаване на работоспособността им.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Финансовите средства, предоставени на училищата по дейностите, за които това е предвидено, са целеви и се разходват до края на календарната година.

За класираните предложения Министерството на образованието и науката осигурява и предоставя необходимата техника или еднократно чрез финансиращия орган необходимите средства за изпълнение на дейността.

Институциите, извършващи финансови разходи по програмата, са длъжни да водят точна и редовна финансова документация при спазване на националното законодателство в областта на финансовото управление и контрол. Отчетните документи се прикачват от финансираните институции в платформата на националната програма.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ: 31.12.2022 г.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати:

- Изградена трайна и сигурна високоскоростна свързаност, интегрираща регионалните комуникационни центрове с центрoвете за данни, иновативни ресурси и съдържание на МОН, свързвайки ги към електронната съобщителна мрежа на държавната администрация.
- Разширяване на единната входна точка за достъп до облачни ИКТ образователни ресурси и услуги чрез разширяване и укрепване на центрoвете за данни и образователно съдържание и централизиране на всички образователни ресурси, регистри и услуги, укрепване и конфигуриране на сървърната и дисковата инфраструктура за предоставяне на информация и услуги за училищата.
- Функциониращ център за мониторинг, предоставящ възможност за наблюдение и контрол на използваните от МОН и финансираните по НП ИКТ проекти и приложения. Техническа поддръжка и HelpDesk, осигуряваща контрол и управление на тези процеси, в помощ на училищните администратори.
- Внедрени модерни технологии за обучение в институциите от системата на предучилищното образование.
- Възможност за предоставяне на ИКТ услуги на училищата чрез ресурси, поддържани в облачна хибридна среда.
- Осигурена интернет свързаност на училищата и центрoвете за подкрепа на личностно развитие на бюджетна издръжка.
- Осигурени електронни образователни ресурси и образователно съдържание, софтуерни продукти за професионално обучение, софтуерни продукти за администриране и управление на учебния процес, както и условия за създаване и ползване на това съдържание като част от образователния процес;
- Осигурено високо ниво на мрежова и информационна сигурност във WAN мрежата на МОН, прилежащите регионални структури и образователните институции. Обновени центрoве за данни, предоставящи облачни и е-услуги и съдържание, обслужващи институциите от системата на предучилищното и училищното образование в страната.

8.2. Показатели за изпълнение:

- Високоскоростна оптична инфраструктура, свързваща всички регионални управления на образованието с центрoвете за данни на МОН, с възможност за

осигуряване на поетапно включване на всички образователни институции към единната инфраструктура;

- Минимум 80 нови институции от системата на предучилищното образование с внедрени модерни технологии в образователния процес;
- Минимум 200 нови училища и центрове за подкрепа на личностно развитие, подпомогнати в дейностите, свързани с учебния процес;
- Финансирани всички кандидатствали училища и центрове за подкрепа на личностно развитие с интернет свързаност и осигурени средства за поддръжка, защита и управление на опорната мрежа;
- Минимум 50 нови училища на бюджетна издръжка, подпомогнати в дейностите по изграждане/ доизграждане на Wi-Fi мрежи и изграждане на нови Wi-Fi зони за нуждите на училищното образование.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Сроковете по отделните дейности условията и реда за предоставяне на финансиране и критериите за оценка се утвърждават като правила за изпълнение на НП ИКТ от министъра на образованието и науката и се оповестяват на интернет страницата на МОН до 30 дни от датата на публикуване на програмата.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Кандидатстването на бенефициентите по съответните модули се извършва по електронен път чрез платформата на националната програма на адрес <https://np.mon.bg>.

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира постъпилите проекти и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните проекти в срок от 60 дни след крайната дата за приемането на проектните предложения. Списъкът на кандидатствалите с проекти и одобрени за финансиране училища се публикува на електронната страница на МОН.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Дейностите, които изискват отчитане от страна на бенефициентите, се извършват през универсалните електронни профили за системата на образованието @edu.mon.bg в платформата на програмата на сайта на МОН (<https://np.mon.bg/>)

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът на реализацията на програмата се осъществява на две нива:

- проверки, анализи, изготвяне на междинни и финални отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение по изпълнението на програмата, осъществена от МОН;
- документална или техническа проверка от представители на МОН или на регионалните управления на образованието или оценка за изпълнението на програмата от външна организация. Разходите за мониторинг, в случай че са необходими такива, са в рамките на разчетените средства по програмата.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „МОТИВИРАНИ УЧИТЕЛИ И КВАЛИФИКАЦИЯ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Актуализирането на знания, умения и отношения на педагогическите специалисти в съответствие с динамичните процеси, протичащи в съвременния свят и придобиването на нови компетентности е от ключово значение за повишаване резултатите на учениците.

Привличането на специалисти от различни професионални области, както и специалистите с професионална квалификация „учител“, които в момента не работят в сферата, представляват сериозен човешки ресурс, чийто потенциал може да се използва пълноценно.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 3 “Мотивирани и креативни учители” на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030).

2.1 Цели на програмата:

Повишаване качеството и ефективността на обучението, възпитанието и социализацията на децата и учениците в образователните институции чрез кадрово обезпечаване, усъвършенстване и обогатяване на ключовите компетентности на педагогическите специалисти и прилагане на система за проследяване на ефекта от обученията за професионално развитие на учителите.

2.2 Обхват на програмата:

Обхват на програмата – национален.

Планираните дейности по програмата са групирани в модули, обхващащи:

- Обучения във висши училища за придобиване на професионална квалификация „учител“ по учебен предмет и ресурсни учители; наставничество за новоназначени по програмата учители без професионален опит;
- Краткосрочни обучения по актуални теми, като част от изпълнението на политиките за учителите, директорите и другите педагогически специалисти; научни изследвания, форуми и конференции;
- Обучения по международни споразумения, по които Република България (Министерството на образованието и науката) е страна;

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Бюджет на програмата за 2022 година: **2 509 452 лв.**

Разпределение на общия бюджет за 2022 г. по модули:

Модули	Средства за 2022 г. в лв.
Модул 1 „Обучение на нови за системата на училищното образование специалисти за придобиване на професионална квалификация „учител“ и подготовка за включването им в образователно-възпитателния процес в училища с недостиг на специалисти“*	868 114 лв.
Модул 2 „Обучение на заети в системата на предучилищното и училищното образование педагогически специалисти за придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по...“, „ресурсен учител“ и „учител по религия“	276 000 лв.
Модул 3 „Надграждащо обучение на специалисти с висше образование с квалификация „учител“ без досегашен професионален опит като учители за включването им в образователно-възпитателния процес в училища, работещи с преобладаващ брой деца от уязвими групи“*	361 338 лв.
Модул 4 „Продължаваща квалификация за учители, директори и други педагогически специалисти, изследвания, форуми и конференции“	1 004 000 лв.
Общ размер	2 509 452 лв.

* В бюджетите на модулите (Модул 1 и Модул 3) за 2022 г. са включени и разходи за обучения във висши училища на участници в модулите и заплащане на учители-наставници от 2021 година.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

- Министерство на образованието и науката (МОН);
- Национален център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКПС);
- Регионални управления на образованието (РУО);
- Център за оценяване в предучилищното и училищното образование (ЦОПУО);
- Национална астрономическа обсерватория с планетариум „Николай Коперник“ –

Варна;

- Държавни висши училища (ДВУ).
- Общински и държавни училища, които са заявили необходимост от учители по учебни предмети и/или ресурсни учители;
- Специалисти с висше образование без придобита професионална квалификация „учител“; заети в системата учители за придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по...“, „учител по религия“ и „ресурсен учител“; учители и специалисти с висше образование без преподавателски опит.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Модул 1: Обучение на нови за системата на училищното образование специалисти за придобиване на професионална квалификация „учител“ и подготовка за включването им в образователно-възпитателния процес в училища с недостиг на специалисти, което включва:

- Привличане и подбор на кандидати;
- Обучение по предварително одобрена програма на висше училище за придобиване на професионална квалификация „учител“ и „учител по...“ в рамките на една година в зависимост от придобиваната професионална квалификация. Обучението следва да осигурява базовите педагогически и психологически знания и умения, нужни за ефективно преподаване;
- Интензивно надграждащо теоретично и практическо обучение преди постъпване в училище;
- Назначение с приоритет в училища, в които има недостиг на специалисти, и/или в училища, в които учениците са с ниски резултати, показващи ниска мотивация за учене и/или са от уязвими общности с нисък социално-икономически статус;
- Надграждащи обучения и супервизия от специалист с опит в практическа подкрепа на начинаещи учители по време на учебната година;
- Обучение на учители-наставници по утвърдени програми;
- Индивидуална подкрепа на новоназначените учители от учител-наставник.

Модул 2: Обучение на заети в системата на предучилищното и училищното образование педагогически специалисти за придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по...“, „учител по религия“ и „ресурсен учител“, което включва:

- Подбор на кандидатите, утвърждаване от РУО и представяне в МОН на списък с определените участници за включване в програмата.
- Уведомяване от МОН на висшите училища за одобрените участници за зачисляване за

едногодишно обучение за придобиване на допълнителна квалификация „учител“ по учебен предмет.

Модул 3: Надграждащо обучение на специалисти с висше образование с квалификация „учител“ без досегашен професионален опит като учители за включването им в образователно-възпитателния процес в училища, работещи с преобладаващ брой деца от уязвими групи, което включва:

- Привличане и подбор на кандидати;
- Интензивно надграждащо теоретично и практическо обучение преди постъпване в училище;
- Назначение с приоритет в училища, в които има недостиг на специалисти, и/или в училища, в които учениците са с ниски резултати, показващи ниска мотивация за учене и/или са от уязвими общности с нисък социално-икономически статус;
- Надграждащи обучения и супервизия от специалист с опит в практическа подкрепа на начинаещи учители по време на учебната година;
- Обучение на учители-наставници по утвърдени програми;
- Индивидуална подкрепа на новоназначените учители от учител-наставник.

Модул 4: „Продължаваща квалификация за учители, директори и други педагогически специалисти, изследвания, форуми и конференции“

- 1. Дейност 1:** Продължаваща квалификация за учители за развитие на професионални компетентности, насочени към използване на **компетентностния подход и постигане на образователни резултати**. Обученията са обединени в следните тематични направления:
 - 1.1. Обучения за иновативни методи и подходи за преподаване на учебното съдържание във II гимназиален етап по общообразователни учебни предмети - профилирана подготовка - XI и XII клас.
 - 1.2. Обучения за придобиване на умения за обучение, съчетаващи обучение в класната стая и обучение от разстояние в електронна среда (хибридно обучение), както и в условия на криза.
 - 1.3. Обучения за придобиване на умения за разпознаване на дезинформацията.
 - 1.4. Обучения за съвременни методи и подходи за развитие на логическо, творческо и критично мислене у учениците.
 - 1.5. Обучения за подкрепа на професионалното развитие на педагогически специалисти без опит в професията (наставничество).
 - 1.6. Обучения за учители по професионална подготовка за разработване и апробиране на

тестове за провеждане на задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация.

1.7. Обучения за продължаваща квалификация, свързани с PISA на прогимназиални и гимназиални учители.

1.8. Обучения за повишаване на квалификацията на начални учители, свързани с PIRLS (Международно изследване на четивната грамотност) и TIMSS (Международно изследване на постиженията по математика и природни науки)

2. Дейност 2. Продължаваща квалификация за учители и други педагогически специалисти за развитие на професионални компетентности за **възпитание и ценности**, поддържане на образователна среда, която да оказва подкрепа за подобряване на резултатите на децата и учениците. Обученията са обединени в следните тематични направления:

2.1. Обучения за повишаване капацитета на педагогически специалисти по превенция и интервенция на агресията и насилието в училище/ в интернет.

2.2. Обучения за педагогически специалисти за работа в екип и подкрепа за изграждане на приобщаваща среда в образователните институции.

2.3. Обучения за прилагане на проектно базирано обучение и създаване на професионална учебна общност в образователната институция.

3. Дейност 3. Продължаваща квалификация за педагогическите специалисти с управленски функции за повишаване на компетентностите за управление на образователните институции, лидерство в образованието за ефективна организация на училищните дейности и координация на педагогическите екипи. Обученията са обединени в следните тематични направления:

3.1. Управление на образователната институция в условията на криза.

3.2. Обучения за директори на училища за осигуряване на качество при провеждането на задължителните държавни изпити за придобиване на професионална квалификация.

3.3. Обучения за създаване на лидерски умения и повишаване на управленските компетентности.

3.4. Обучения за изграждане на визия за цялостна дигитализация на образователна институция и умения за управлението и реализирането ѝ.

4. Дейност 4. Организиране и провеждане на образователни изследвания, форуми и конференции:

4.1. Подпомагане разработването и прилагането на нови образователни политики за учители чрез научно изследване и професионален форум за обсъждане.

4.2. Национална конференция за подкрепа за млади учители.

4.3. Национална конференция по предучилищно образование „Водим бъдещето за ръка“

5. Дейност 5. Международно сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти:

5.1. Обучение в ЦЕРН за учители по природни науки.

5.2. Обучение в ЦЕРН на учители по професионална подготовка в област на Образование „Техника“ и „Информатика“ от Списъка на професиите на професионално образование и обучение и на учители по учебните предмети информатика и информационни технологии от общообразователната подготовка или в занимания по интереси в ЦПЛР по направление „Техника“ и „Информатика“.

5.3. Обучения на педагогически специалисти в „Яд Вашем“.

5.4. Последващ семинар в България за учители с участието на експерт от „Яд Вашем“

6. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Модул 1, Модул 2 и Модул 3

- Такси за обучение във висшите училища в размер 1200 лв. за един участник, определени в споразумения между МОН и висшите училища, които ще обучават по настоящата програма за съответния брой на обучаваните лица по Модул 1 и Модул 2 на програмата.
- Заплащане на извършените дейности от организацията, ангажирана с привличане, подбор и надграждаща подготовка на обучаемите лица

6.2. Модул 4

Допустими са разходи извършвани от бенефициентите за:

- възнаграждения на обучителите;
- техническо обезпечаване на обучението;
- издаване на удостоверения за присъдени квалификационни кредити;
- обучителни материали;
- нощувки, храна и кафе-паузи за обучаемите (когато обучението е в присъствена форма);
- командировъчни разходи и застраховки за участниците в обученията извън страната.
- за изследвания, анализи, форуми

6.3. Изисквания към провеждането на обучения по Модул 4

- максималният брой на обучаемите в група е до 30 и следва да бъде съобразен с методиката за провеждане на квалификационни дейности и с планираното от учителя разпределение по групи за практическа работа по казуси от тематиката на

обучението.

- обученията на педагогическите специалисти са в присъствена или в частично присъствена форма, при спазване на изискванията на Наредба №15/22.07.2019 г.

Министърът на образованието и науката утвърждава план-сметка на програмата по модули.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срокът за изпълнение на дейностите е 10.12.2022 г. с изключение на едногодишните обученията – Модул 1 и Модул 2, които се изпълняват до 30.11.2023 г., както следва:

- привличане и подбор на кандидати - м. май 2022 г.; за „учител по религия“ до м. юли 2022 г.
- интензивно надграждащо теоретично и практическо обучение на кандидатите преди постъпване в училище, назначения на кандидатите в училища и обучения на учители-наставници - м. септември 2022 г.
- включване в обучение във висше училище (ВУ) за придобиване на квалификация/допълнителна професионална квалификация "учител", "учител по...", „учител по религия“ и "ресурсен учител"- м. октомври 2022 г.
- индивидуална подкрепа на новоназначените учители от учител-наставник - срок: м. септември - м. декември 2022 г.
- надграждащи обучения на новоназначените учители от специалист с опит в практическа подкрепа на начинаещи учители - учебната 2022/2023 година

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Модул 1 - до 100 участници;
- Модул 2 - до 230 участници;
- Модул 3 - до 50 участници;
- Модул 4 – 3000 участници.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

9.1 Квалификационни дейности, изпълнявани от НЦПКПС, ЦОПУО и РУО:

- Финансират се от МОН след представяне на заявка/доклад с приложени документи – утвърдени програми за обучение, график на обученията, план-сметка и списък на учителите с информация за образование, квалификация и професионален опит;
- При заявено искане за финансиране по програмата от НЦПКПС, ЦОПУО и РУО се

предоставя авансово плащане на средства до 50% от сумата, утвърдена за дейността по план-сметката;

- Окончателно плащане се предоставя след представен в МОН съдържателен и финансов отчет за изпълнената дейност и е до размера на реално извършения разход, но не повече от утвърдения по план-сметката за дейността.
- Прилага се принципът на споделеното финансиране - чрез осигуряване на средства от бюджета на образователните институции за пътни разходи за участниците, когато квалификационните дейности се провеждат извън населеното място, в което живеят участниците.

9.2 Квалификационни дейности по Дейност 5, т. 5.1 и т. 5.2 чрез РУО и Националната астрономическа обсерватория с планетариум „Николай Коперник“ – Варна.

Във връзка с реализиране на обученията на учителите в ЦЕРН, логистично организирани от Националната астрономическа обсерватория с планетариум „Николай Коперник“ – Варна, се финансират разходи за пътни, нощувки и застраховки на обучаемите, като средствата се предоставят на два етапа:

- авансово – до 80 % от общата сума, определена в план-сметката
- окончателно – до реално извършения разход, но не повече от утвърдената сума в план-сметката за обученията по дейности 5.1. и 5.2. Финансирането се предоставя след доклад от бенефициентите с приложени отчетни документи.

9.3 Изпълнение на дейности по програмата от ДВУ:

- ДВУ представят проектни предложения за изпълнение на конкретни дейности/обучения, с ДВУ се сключват договори, в които се посочват: етапите на изпълнение на дейностите начинът на предоставяне на финансирането по програмата и срокът за отчитане на извършените дейности и изразходваните средства.
- ДВУ предоставят в МОН информация за наличие на програмна акредитация и учебна програма по професионално направление от област на висше образование „Педагогически науки“ или по професионално направление, съответстващо на учебен предмет от училищната подготовка, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, съответстващо на учебен предмет от училищната подготовка, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления;
- МОН уведомява ДВУ за участниците в програмата и получава обратна връзка за възможностите за обучение.

- Сключване на споразумения с ДВУ за обучение на участниците в Модул 1 и Модул 2
- Финансиране на ДВУ за изпълнение на дейностите чрез трансфер по бюджетите след представена информация за наличие на програмна акредитация по професионално направление от област на висшето образование "Педагогически науки" или по професионално направление, съответстващо на учебен предмет от училищната подготовка, сключено споразумение и заповед за зачисляване на участниците.
- За финансирането на работата на учители-наставници, оказващи индивидуална подкрепа на новоназначените учители по Модул 1 и Модул 3 се осигуряват средства за 1 бр. наставник x 40 лв. за един месец в учебната година към общински училища и държавни училища, като се стартира процедура по подготовка на ПМС за предоставяне на средствата.
- Финансирането на дейностите за извършване на подбор, интензивни и надграждащи обучения, супервизия и обучения на учители-наставници по Модул 1 и Модул 3 се предоставят съгласно договор.

10. ИЗИСКВАНИЯ И ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И УЧАСТИЕ В ДЕЙНОСТИТЕ НА ПРОГРАМАТА

10.1 Подбор на участници в дейностите

Участници в програмата:

Привличане и подбор на кандидати за участие в програмата: за Модул 1 и Модул 3 от организация по договор; за Модул 2 от РУО.

Кандидатстване по програмата:

За Модул 2 кандидатстването по програмата се осъществява по следната процедура:

Подаване на заявление в РУО по образец с приложени копия на диплома за придобита образователно-квалификационна степен (ОКС) с професионална квалификация „учител по...“, съгласно изискванията в Приложение № 1 към чл. 10 на Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за заемане на длъжността; препис-извлечение от трудова книжка, доказващ професионален опит; професионална автобиография; мотивационно писмо; препоръка или подкрепящо писмо от настоящия работодател.

Участниците следва да отговарят на следните изисквания:

- Професионален опит като учител, притежава висше образование от професионалните направления и специалности в съответствие с Приложение № 1 към чл. 10 на Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите

и другите педагогически специалисти относно изискванията за заемане на длъжностите „учител по...“, „ресурсен учител“.

- Назначени са в училище на длъжност „учител“ с професионална квалификация „учител по...“ и формират част от годишната си норма преподавателска заетост по предмет, по който не са специалисти;
- Изпълняват норма преподавателска работа, като в рамките ѝ или извън нея преподават по учебен предмет, по който не са специалисти, в същото или в друго училище или изпълняват норма преподавателска работа, като преподават като неспециалисти в повече от едно училище.
- Подборът на учители за включване в обучение „учител по религия“ се извършва от съответното РУО по квоти и критерии, определени от МОН въз основа на предварително проучване и съгласувани със съответното РУО. МОН уведомява ДВУ за участниците и получава обратна връзка за възможностите за обучение. В зависимост от заявената възможност от висшите училища да извършват обучението, се сключват и договори с тях;

Началниците на регионалните управления на образованието предоставят на МОН утвърдени списъци от извършения подбор на участници за включване в програмата за придобиване на допълнителна квалификация „учител по ...“, „учител по религия“, „ресурсен учител“.

За Модул 1 и Модул 3:

- Кандидатите се регистрират за участие в програмата по Модул 1 и 3 към организация по договор.
- Одобрените участници се включват в интензивно надграждащо теоретично и практическо обучение проведено от организацията по договор;
- Заявяване от училища към организацията по договор за недостиг на учители и назначение на участници по програмата;
- Назначение на участниците в училища, с приоритет при недостиг на специалисти, и/или в училища, в които учениците са с ниски резултати, показващи ниска мотивация за учене и/или са от уязвими общности с нисък социално-икономически статус;
- Организиране и провеждане от организацията по договор на надграждащи обучения и супервизия от специалист с опит в практическа подкрепа на начинаещи учители по време на учебната година;
- Определяне от директорите на училищата с назначени участници по програмата на наставници и обучение на учители-наставници от организацията по договор;
- Осъществяване на индивидуална подкрепа на новоназначените учители от определения

и преминал през обучение учител-наставник;

- Обучение на участниците по Модул 1 и Модул 2 в ДВУ програма на висше училище за придобиване на професионална квалификация „учител“, „учител по религия“, „учител по...“ в рамките на една година. Обучението следва да осигурява базовите педагогически и психологически знания и умения, нужни за ефективно преподаване.

За участие в програмата обучаемите по трите модула сключват индивидуални договори, като страна по договора по Модул 1 и Модул 3 е организацията осъществила подбора, а по Модул 2 – договорите с участниците са тристранни, като страни по договорите са МОН и директорът на училището, в което са назначени.

Висши училища:

- Предоставяне в МОН информация за наличие на програмна акредитация по професионално направление от област на висшето образование "Педагогически науки" или по професионално направление, съответстващо на учебен предмет от училищната подготовка;
- Сключване на споразумения с ДВУ за обучение на участниците в Модул 1 и Модул 2;
- Зачисляване на участниците в едногодишна програма на ВУ за придобиване на квалификация/допълнителна квалификация „учител“ по учебен предмет, „ресурсен учител“;

Съхраняване на документацията за изпълнение на националната програма в съответствие със своите вътрешни правилници.

Модул 4

Общи изисквания към участниците:

- Да притежават образователно-квалификационна степен на висше образование „бакалавър“ или „магистър“ по специалност от професионално направление, съответстващо на посочените от Приложение № 1 към чл. 10 от Наредба № 15/22.07.2019 година за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, издадена от министъра на образованието и науката;
- Да заемат длъжности на учител, (вкл. старши, главен и ресурсен), директор, заместник-директор или друг педагогически специалист;
- За включване в обучение за придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по религия“: учители (начални учители, учители с придобита професионална квалификация „учител по история“, „учител по философия“ и назначени на трудов договор в училище).

Подбор на участници по дейности в Модул 4

- За Дейност 1, Дейност 2, Дейност 3 и Дейност 4, т. 4.2 и т. 4.3 подборът се извършва от съответното РУО;
- За Дейност 5 “Международно сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти“ подборът се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разработва критерии, минимални изисквания, образци на документи за кандидатстване, извършва допускане и класиране на кандидатите и подготвя за публикуване информация за официалната страница на МОН.

10.2 Изисквания за провеждане на едногодишно обучение в ДВУ за придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по религия“:

- представено проектно предложение от ДВУ за провеждане на обучението, съгласно нормативните изисквания за провеждане на едногодишно обучение за учител по религия;
- заявена възможност от ДВУ пред МОН за провеждане на обучението;
- сключен договор с ДВУ за обучение на участниците.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Отчитането на изпълнението на дейностите от бенефициентите се извършва непосредствено след приключване на съответната дейност или в съответствие със сроковете, посочени в договорите с ДВУ, а НЦПКПС се отчита на етапи, предвид че изпълнява повече обучения.

11.1. Висшите училища:

- В 10-дневен срок след подписване на споразумението за провеждане на едногодишни обучения за придобиване на професионална квалификация „учител“, висшите училища издават заповед за зачисляване в едногодишно обучение по учебна програма за придобиване на професионална квалификация „учител“/„учител по...“ „учител по религия“, „ресурсен учител“ за всеки одобрен участник в националната програма и изпращат в МОН списък със зачислените в програмите участници.
- В 30-дневен срок след приключване на обученията предоставят на ръководителя на националната програма доклад за изпълнение на дейностите - успешно завършили обучението участници по програмата, както и броя на издадените свидетелства за придобиване на професионална квалификация „учител“, допълнителна професионална квалификация „учител по ...“, „учител по религия“ и „ресурсен учител“.

11.2. Регионалните управления:

След направения подбор на кандидатите в РУО се изпращат списъци с одобрени участници към МОН за включване в обучения във ВУ; отчетни доклади с приложени съответни на

дейностите документи.

11.3. Организация, ангажирана с привличане, подбор и надграждаща подготовка на обучаемите лица – избрана чрез проведена процедура по ЗОП – отчита дейностите чрез отчетен доклад с приложения, приемно-предавателен протокол и разходооправдателни документи съгласно договор.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът се осъществява от МОН, РУО и външни експерти, включва периода на изпълнение на програмата и може да се осъществява чрез анкетни и мониторингови карти, отчетни документи, доклади, събиране на информация, работни срещи, наблюдение на обучения на участниците, както и наблюдения на уроци и други дейности на педагогически специалисти, които са в резултат от участие в програмата.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

13.3. Участниците в програмата декларират, че не са участвали в идентични обучения, финансирани от фондовете на Европейския съюз, от друго национално финансиране, както и от други донорски програми.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ЗАЕДНО ЗА ВСЯКО ДЕТЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

За реализирането на приоритетите, свързани с максималното обхващане и включване на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст в образователната система, беше създаден постоянно действащ Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (Механизъм) за постигане на междуинституционално сътрудничество. В рамките на този Механизъм освен образователните институции и общините специфична роля изпълняват държавни институции и местни органи, които имат правомощия по предприемане и налагане на мерки и санкции в случаи на отсъствие от учебния процес. Съвместните усилия на членовете от междуинституционалните екипи за обхват са ключови за своевременното предприемане на действия за предотвратяване на отпадането на децата и учениците от образователната система.

Формирането на децата като личности ангажира всички, които в различна степен са свързани с отглеждането, обучението и възпитанието им. Сътрудничеството между родителите и училището, основано на положителна комуникация, ще допринесе за по-добрата адаптация и социализация на децата в учебната среда, ще подобри отношението им към училището и образованието и ще даде възможност всяко дете да развие своя потенциал. Привличането на родителите като активни участници в училищния живот на децата им ще изгради по-стабилна връзка между родител-учител-училище в посока на доверие, уважение и толерантност.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетни области 4 „Сплотени училищни общности и системна работа с родителите“ и 5 „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цели на програмата:

- Подпомагане дейността на екипите за обхват при прилагане на мерки за обхващането и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.
- Подобряване на комуникацията, обмена на информация и взаимодействието между представителите на различните институции, участващи в екипите за обхват, включително чрез информационната система за реализация на механизма (ИСРМ).
- Ангажиране на родителите и другите членове на семействата в процеса на обхващане и включване на децата и учениците в системата на предучилищното образование и училищното образование и повишаване възпитателния потенциал на семейството.
- Създаване на ефективна комуникация и на позитивни отношения между родители - учители - ученици в условията на равнопоставеност и диалог;
- Активност на родителите в обсъждането на актуални за децата им въпроси от училищния живот; във вземането на решения и на тяхното реализиране; в предлагането на различни теми за дискусия, в провеждането на различни инициативи и събития;
- Изграждане на партньорство с родителите за постигане на по-лесна адаптация и социализация на учениците в училищната среда; за развиване на положително им отношение към ученето и редовното им посещение в училище; за превръщането на училището в място за диалог;
- Постигане на споделена визия с родителите за развитие на училището чрез утвърждаването на устойчив, позитивен училищен климат, на атмосфера на доверие, уважение и грижа за другия, на чувство за общностна принадлежност и стремеж към по-добри постижения на учениците.

2.2. Обхват на програмата: Национален.

3. БЮДЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: 3 090 000 лв., в това число разходите за мониторинг в размер до 1% от средствата по програмата.

Разпределение на общия бюджет по модули и дейности:

Модули	Средства в лв.
Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“ в т.ч. за:	2 490 000 лв.

Дейност 1	100 000 лв.
Дейност 2	2 390 000 лв.
Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст“	100 000 лв.
Модул 3 „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“	500 000 лв.
Общ размер	3 090 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

По Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“: Министерството на образованието и науката, училища, детски градини, регионални управления на образованието, местни органи, държавни институции, в т. ч. и Централната комисия и местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, ангажирани в дейностите по Механизма.

По Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст“: държавни и общински детски градини и училища.

По Модул 3 „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“ - всички държавни и общински училища в системата на училищното образование, в които се обучават ученици в начален и/или в прогимназиален етап от степента на училищното образование (от I до IV клас и/или от V до VII клас).

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

5.1. Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“:

5.1.1. Дейност 1 включва:

- организиране, координиране и контрол на изпълнение на работата на екипите с участието на представители на различните институции;
- разработване и прилагане на комплекс от мерки за всяко дете и ученик, които са идентифицирани като необхванати, отпаднали или застрашени от отпадане от образователната система, и взаимодействие с компетентните институции за прилагане на интегриран подход;
- подкрепа и популяризиране на работата на членовете на екипите за обхват и на постигнатите конкретни резултати от работата на тези екипи;

- организирани от РУО и провеждане на междуинституционални срещи на областно и/или общинско ниво с участието на представителите на екипите за обхват с цел обсъждане и решаване на организационни и методически въпроси за повишаване ефективността на работата на екипите;
- изготвяне и разпространяване на информационни материали, подпомагащи дейността на екипите за запознаване на родителите и обществеността с мерките за обхващането и включването на децата и учениците в образователната система – печатни материали, видеоматериали, аудиоматериали.

5.1.2. Дейност 2 включва:

Осигуряване на постоянен достъп до ИСРМ на ангажирани органи и институции по чл. 3, ал. 7 и ал. 8 от ПМС № 100 от 08.06.2018 година (изм. и доп. ДВ. бр. 82 от 18 октомври 2019 г.), съобразно спецификата и конкретните нужди на екипите за обхват, чрез осигуряване на лицензи, които дават възможност за постоянна връзка към ИСРМ.

5.2. Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст“:

Организиране на дейности и ангажирането на всички заинтересовани страни за привличането на родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст, които не са обхванати в образователната система, за които има риск от отпадане от училище и детска градина или са напуснали преждевременно образователната система включително:

- информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността, в която живеят децата;
- дейности за приобщаване на родители/семействата към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца чрез обучения, групови тренинги, лектории и др.;
- обучения за родителите за разпознаване, превенция и предотвратяване на негативни прояви между децата и учениците – дискриминация, агресия, насилие, тормоз и др.;
- организиране на инициативи за популяризиране на добри практики във взаимодействието на институциите за обхващане и включване на деца и ученици в образование.

5.3. Модул 3 „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“

По модула се изпълняват задължително две дейности: организиране и провеждане

на срещи с родителите (Дейност 1) и организиране и провеждане на общо мероприятие за включените в националната програма паралелки от училището (Дейност 2).

5.3.1. Дейност 1. Организиране и провеждане на срещи с родителите включва:

- За всяка паралелка се провеждат две срещи с родителите в училището и/или извън него през учебната година.
- Срещите се провеждат от класния ръководител. Той избира начина, по който заедно с родителите предварително да обсъдят и предложат темите и вида на срещите, датите и мястото на провеждането им; конкретните ангажменти на всички към провеждането на срещите; съвместно да решат дали на срещите ще присъстват учениците.
- За задълженията и отговорностите на училището и родителите по отношение на доброто възпитание и образование на учениците би могло да се подпише споразумение между класния ръководител и родителите, чиито деца са ученици в съответната паралелка. Споразумението се подписва от класния ръководител, родителите и директора на училището. Изготвя се в два екземпляра – един за класния ръководител и един за родителите.
- Темите и вида на срещите с родителите, чиито деца ще бъдат ученици в I клас и в V клас през учебната 2022 – 2023 година, могат да се предлагат от бъдещите класни ръководители, позовавайки се на педагогическата си практика във връзка с интересите на родителите. В случай че родителските срещи за тези два класа се проведат преди 30.06.2022 г., решенията за срещите се взимат съвместно от класния ръководител и родителите.
- Предложенията се съгласуват с директора на училището.
- Срещите могат да бъдат беседи, лекции, събития, общностни събития, други инициативи. В зависимост от темата и вида на съответната среща могат да бъдат поканени лектори, външни за училището специалисти и други участници. Срещите се провеждат поотделно за всяка паралелка и на тях задължително присъства класният ръководител.
- Класният ръководител решава какъв да бъде начинът за удостоверяване на проведените срещи (със списък, протокол или снимков материал).
- Допускат се промени на датата, мястото на провеждането на срещите и на темата/темите по обективни причини. Директорът уведомява по електронен път екипа за управление на националната програма в срок до 5 дни от решението за промяната/промените и причините, които я/ги налагат.

5.3.2. Дейност 2. Организиране и провеждане на общо мероприятие за включените в националната програма паралелки от училището включва:

Провежда се едно общо мероприятие за включените паралелки в модула не по-късно от 30.06.2023 г. съвместно с родителите, учениците и класните ръководители.

Общото мероприятие за включените паралелки, в зависимост от спецификата на конкретното училище, може да се проведе:

- за всички включени паралелки от един клас;
- за всички включени паралелки от класовете в начален етап;
- за всички включени паралелки от класовете в прогимназиален етап;
- за всички включени паралелки от класовете в начален и в прогимназиален етап.

Директорът и класните ръководители избират един от горепосочените варианти. Решението за темата, вида на мероприятиято, датата и мястото на провеждането му, се взима съвместно от директора на училището и класните ръководители на паралелките, след обсъждане на предоставените предложения от родителите на учениците от началния и/или от прогимназиалния етап. Може да се проведе в училището или извън него. При провеждането му задължително присъстват класните ръководители на паралелките.

Директорът на училището решава какъв да бъде начинът за удостоверяване на проведеното общо мероприятие за включените в модула паралелки от училището.

Допускат се промени на датата, мястото на провеждането на общото мероприятие и на темата/темите по обективни причини. Директорът уведомява по електронен път екипа за управление на модула в срок до 5 дни от решението за промяната/промените и причините, които я/ги налагат.

Директорът на училището уведомява началника на регионалното управление на образованието (РУО) десет дни преди провеждането на общото мероприятие на паралелките за деня, часа и мястото на провеждането му.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“

Дейност 1: Максималната стойност за финансиране на заявка е **3500 лв.**

Допустими са разходи за:

- осигуряване на подкрепа за реализиране на дейностите на екипите за обхват, включително разходи за командировка на екипите за обхват за осъществяване на мярка „Посещение на адрес“ съгласно Наредбата за командировките в страната и

за закупуване на карти/билети за градския транспорт за времето на обходите на членовете на екипите за обхват в рамките на населеното място, когато не се ползват правата по Наредбата за командировките в страната (допустими са разходи за комуникационни услуги);

- организиране от РУО и провеждане на междуинституционални срещи на областно и/или общинско ниво с участието на представителите на екипите за обхват с цел обсъждане и решаване на организационни и методически въпроси за повишаване ефективността на работата на екипите (наем на зала, печатни материали и други разходи за технически средства свързани с организирането на срещите);
- изготвяне и разпространяване на информационни материали, подпомагащи дейността на екипите за запознаване на родителите и обществеността с мерките за обхващането и включването на децата и учениците в образователната система
- печатни материали, видеоматериали, аудиоматериали.

Не се финансират следните разходи:

- средства за квартирни разходи;
- за които повече от 80% от посещенията са извършени с участието на представители на по-малко от 3 институции от екипа за обхват;
- не са регистрирани в ИСРМ.

Дейност 2: Включване съобразно конкретните потребности на екипите за обхват на органи и институции по чл. 3, ал. 7 и ал. 8 от ПМС № 100 от 08.06.2018 година (изм. и доп. ДВ. бр. 82 от 18 октомври 2019 г.) чрез осигуряване на лицензи.

6.2. Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст“:

Максимална допустима стойност на дейностите в подадената от бенефициента заявка е **2500 лв.** Всеки от допустимите бенефициенти може да кандидатства само с една заявка по модула.

Бенефициентите могат да възлагат изпълнението на обучителните дейности на изпълнители с доказан опит по изпълнението на посочените в заявката дейности.

6.3. Модул 3 „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“

Максимална допустима стойност на средствата за изпълнение на дейностите по националната програма – до 3000 лв. за училище.

Допустими са разходи за:

- за възнаграждения на класните ръководители за допълнителна работа, свързана с планирането, организирането и провеждането на срещите с родителите и на общото мероприятие за включените паралелки, до 6 часа, изпълнявани извън нормата за задължителна преподавателска работа, като за един час се заплащат 15 лв., в т. ч. и за осигурителни вноски за сметка на работодателя върху сумата;
- за възнаграждения на лектори, външни за училището специалисти и други участници в зависимост от заложените теми в Дейност 1 и Дейност 2;
- за закупуване на материали (спортни, арт, канцеларски и други) и информационни материали (печатни материали, видеоматериали, аудиоматериали) в зависимост от заложените теми в Дейност 1 и Дейност 2;
- за закупуване на книги в зависимост от заложените теми в Дейност 1.

Етапи на финансиране:

Еднократно финансиране до изчерпване на финансовия ресурс.

Училищата, извършващи финансови разходи, са длъжни да водят аналитична счетоводна и финансова отчетност при спазване на националното законодателство в областта на финансовото управление и контрол.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите и изразходените средства по националната програма, се съхранява в училището до 10 години.

7. СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срок за изпълнение на дейностите по Модул 1 и 2: **31.12.2022 г.**

Срок за изпълнение на дейностите по Модул 3: учебната 2022 – 2023 година.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Очаквани резултати

- Подкрепени екипи в дейностите по подбор и прилагане на мерките за обхващането и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.
- Осигурена постоянна връзка на ангажирани в дейностите по Механизма за обхват органи и институции към ИСРМ за реализиране процеса по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст от образователната система.

- Включени родители/семействата в процеса на обхващане и включването на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и повишен възпитателен потенциал на семейството.

Показатели за изпълнение

- намаляване на броя на отпадналите от образователните институции деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които са посещавали детска градина/училище през предходната учебна година и не са записани за учебната 2022 – 2023 година - брой обхванати и включени деца и ученици от екипите за обхват - не по-малко от 350;
- подобрена комуникация между представителите на различните институции, участващи в екипите за обхват, в резултат от проведени междуинституционални срещи и други дейности за повишаване на ефективността на работата на екипите за обхват – брой проведени срещи и дейности - 56, брой новоинтегрирани регионални структури на министерствата в ИСРМ - не по-малко от 250;
- информираност на родителите и обществеността в резултат на дейности/информационни кампании за разпространяване на информационните материали – брой проведени кампании – 56;
- брой включени родители в училищния живот – не по-малко от 12 800;
- брой включени паралелки в националната програма – не по-малко от 320;
- брой проведени от класния ръководител срещи с родителите – не по-малко от 640;
- брой паралелки с проведено общо мероприятие – не по-малко от 320;
- брой подписани споразумения между класния ръководител и родителите – не по-малко от 120.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

9.1. Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“

Дейност 1:

Началникът на РУО назначава комисия за изпълнението на Модул 1. В състава ѝ се включват двама представители на РУО и един представител на съответната община, определен от кмета на общината. РУО изготвят графици за работата на екипите за обхождане на децата и учениците съвместно с другите институции.

Комисията в РУО най-късно до 5 дни от публикуването на националната програма на интернет страницата на Министерството на образованието и науката информира по

подходящ начин училищата и детските градини за възможността, начина и срока за подаване на заявките.

Директорите на държавните и общинските детски градини и училища въвеждат в <https://np.mon.bg/> - онлайн платформа за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (Платформата), необходимата информация за планираните средства по модула за 2022 година за членовете на екипите от съответната институция в срок до 20 дни от публикуването на програмата.

Комисията обобщава информацията, качена в Платформата, за областта и въвежда в нея информация за финансиране по дейностите на базата на планираните средства от институциите и от РУО за 2022 година в срок до 30 дни от публикуването на националната програма.

Дейност 2:

Чрез финансиране на Дейност 2 по Модул 1 „Подпомагане екипите за обхват“ ще бъдат осигурени лицензи за постоянен достъп до ИСРМ на органи и институции с контролни и правоприлагащи функции съобразно конкретните нужди на екипите за обхват. Министерството на образованието и науката осигурява функционирането на ИСРМ чрез договорни отношения с разработчика. Лицензирането на достъпа до системата се осъществява единствено чрез възлагане от страна на Министерството на доставката на допълнителни лицензи въз основа на действащо рамково споразумение, сключено по реда на Закона за обществените поръчки.

9.2.Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст“:

РУО най-късно до 5 дни от публикуването на националната програма на интернет страницата на Министерството на образованието и науката информира по подходящ начин училищата и детските градини за възможността, начина и срока за подаване на заявки по модул 2.

В срок до 2 месеца от одобряването на програмата бенефициентите въвеждат в <https://np.mon.bg/> - онлайн платформа за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (Платформата), необходимата информация.

След одобряването на списъците с класираните бенефициенти по двата модула от министъра на образованието и науката МОН предоставя на бенефициентите одобрените средства.

Когато общата стойност на подадените заявки превишава утвърдения бюджет по дейността, сумата, с която кандидатстват бенефициентите, се намалява пропорционално до достигане размера на предвидените средства.

9.3. Модул 3 „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“

Финансовото осигуряване на дейностите по Модул 3 се извършва, след като министърът на образованието и науката утвърди списъка на класираните за финансиране училища.

Изисквани документи за кандидатстване:

- придружително писмо от директора на училището, адресирано до директора на дирекция „Учебници и училищна документация“;
- формуляр за кандидатстване по образец на Министерството на образованието и науката (МОН);
- решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището по националната програма
- декларация от директора на училището за недопускане на двойно финансиране (съгласно т. 13.2. от националната програма).

Срок за подаване на документите:

Документите се подават в деловодството на МОН в 35-дневен срок от датата на изходящия регистрационен номер на писмото на МОН, с което са уведомени чрез РУО директорите на училищата за кандидатстване по националната програма. Документите могат да се подадат на място или по пощата. В случаите, в които се изпращат по пощата или чрез куриерска фирма, важи съответно датата на пощенското клеймо или датата на изпращане.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1. Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“

Обобщените заявки по Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“ се изготвят от РУО и се регистрират в създадената за целта онлайн платформа за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (Платформата) в срок до 30 дни от публикуването на националната програма на интернет страницата на Министерството на образованието и науката въз основа на:

- заявките от директорите на държавните и общинските училища и детски градини за планираните средства за изпълнение на мярка „Посещение на адрес“ за 2022 година за работата на членовете на екипите от съответните институции;
- предложения от ръководителите на екипите за обхват за планираните разходи за изпълнение на мярка „Посещение на адрес“ за 2022 година от членовете на екипите за обхват на територията на областта с изключение на членовете на екипите от училищата и детските градини;
- утвърдена от началника на РУО план-сметка за разходите за подкрепа и популяризиране на работата на членовете на екипите за обхват и на постигнатите резултати от работата на тези екипи, както и за междуинституционални срещи на областно и/или общинско ниво с участието на представителите на екипите за обхват.

Критерии за оценка по Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“, Дейност 1:

- брой екипи за обхват от областта – не по-малко от 5;
- брой обходи на екипите за обхват в областта – не по-малко от 30;
- брой върнати в образование отпаднали деца/ученици след обходи в областта – не по-малко от 10;
- брой междуинституционални срещи по модула в областта – не по-малко от 2;
- брой информационните материали – до 100 броя.

Не се одобряват заявки, които не отговарят на целите и обхвата на модула и не са въведени в определения срок.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейността, се съхранява в РУО за срок от 3 години.

10.2. Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст“:

Критерии за оценка по Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст“:

- брой дейности с родители – не по-малко от 4.
- брой на обхванатите родители в процеса на информиране – не по-малко от 50.

Не се финансират заявки:

- въведени след крайния срок за подаването им в МОН;
- не са попълнени според изискванията по модула;
- не съответстват на допустимите дейности по модула.

Документацията, която удостоверява изпълнението на модула, се съхранява в бенефициента за срок от 3 години.

Оценяването и класирането на заявките по Модул 1 и 2 се извършват от Националната комисия за организиране, координиране, мониторинг и контрол на изпълнението в срок от 10 дни след крайния срок за кандидатстване. Комисията разглежда качените в Платформата заявки, обобщава ги и подготвя доклад с предложение до министъра на образованието и науката за финансирането на тези разходи, които отговарят на изискванията на програмата.

Националната комисия предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъците с класираните бенефициенти.

Одобрените от министъра на образованието и науката средства за финансиране се предоставят, както следва:

- на съответното РУО – заявените средства, извън тези за училищата и детските градини;
- на съответните училища/детски градини – за членовете на екипите от тези институции;
- на съответните училища/детски градини.

10.3. Модул 3 „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“

Разглеждане на документите:

Документите се разглеждат от екипа за управление на Модул 3 в срок до 60 дни след крайната дата за подаване на документите.

До оценяване ще бъдат допуснати документите само на онези училища, които са ги подали в определения срок и са кандидатствали за двете дейности (Дейност 1 и Дейност 2) по Модул 3.

Оценяване на документите:

Оценяването на документите и класирането на училищата се извършва от екипа за управление на Модул 3, определен със заповед на министъра на образованието и науката, по следните критерии за оценка:

- пълно и точно попълване на формуляра за кандидатстване – до 20 точки;
- участието на паралелките от I до VII клас в зависимост от етапа или степента на образование в съответното училище – до 30 точки.
- степен на съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – до 10 точки;
- целесъобразно разпределение на заявените средства по дейности – до 30 точки

- подписано споразумение между класния ръководител и родителите – 10 точки.

Училищата се класират по низходящ ред, като максималният брой точки, които могат да получат, е 100 точки. Екипът за управление на националната програма представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните училища. Списъкът на класираните училища се публикува на официалната страница на МОН в рубриката „Програми и проекти”.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Бенефициентите въвеждат в Платформата окончателния отчет на средствата по реализация на дейностите по двата модула на програмата в срок до 15.12.2022 г.

Окончателният отчет за изпълнението на Националната програма „Заедно за всяко дете“ се изготвя след представянето на всички отчети от бенефициентите по двата модула по заложените показатели за изпълнение не по-късно от 31.01.2023 г.

За целите на отчитането и контрола на разходите бенефициентите водят аналитична отчетност за извършените разходи по Модул 1.

Отчитането на изпълнените дейности и на изразходените средства по Модул 3 се извършва по формуляр на МОН. Формулярът се попълва от всяко класирано училище и се подава до 17. 07. 2023 г. в деловодството на МОН, като може да се подаде на място или по пощата. В случаите, в които се изпраща по пощата или чрез куриерска фирма, важи съответно датата на пощенското клеймо или датата на изпращане.

Контролът по изпълнение на дейностите и на изразходваните средства по националната програма се осъществява от директора на училището.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът върху изпълнението на програмата се извършва чрез:

- текущи проверки на място за ефективността от прилагането и разпространяването на добрите практики, финансирани по Националната програма “Заедно за всяко дете”;
- проверки на документи качени в Платформата, като при необходимост се изисква допълнителна информация;
- анкети, срещи, разговори с учители, ръководства на училищата, детски градини, педагогически съветници и родители.
- посещение на място в училищата, получили финансиране по Модул 3, като за целта се попълва Карта за мониторинг.

Мониторингът се извършва от екипа за управление, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ОПТИМИЗИРАНЕ НА ВЪТРЕШНАТА СТРУКТУРА НА ПЕРСОНАЛА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Необходимостта от оптимизация на структурата на персонала е постоянна поради няколко причини – продължаващи демографски промени в страната, стремежа за повишаване ефективността на разходите на институциите, големия дял на персонала в системата на предучилищното и училищното образование в предпензионна възраст.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 3 “Мотивирани и креативни учители” на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цели на програмата

Повишаване ефективността на публичните разходи за образование чрез оптимизиране на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование. Повишаване на привлекателността на учителската професия.

2.2. Обхват на програмата

Национален – всички държавни и общински детски градини и училища, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР), регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО), Национален дворец на децата (НДД) и Логопедичен център (ЛЦ) – София.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: 69 570 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Всички държавни и общински детски градини и училища, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР), регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО), Националният дворец на децата (НДД) и Логопедичният център (ЛЦ) – чрез бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Чрез програмата се предоставят допълнителни средства за изплащане на обезщетения на персонала за периода 01.11.2021 г. – 05.11.2022 г. при намаляване на числеността му поради промяна в структурата и състава, както и обезщетенията при прекратяване на трудовите правоотношения на друго основание. Финансират се и обезщетения на персонала в резултат на реструктурирането на мрежата чрез закриване или преобразуване на институции от системата на предучилищното и училищното образование.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. По програмата се финансират следните разходи:

Осигуряване на средства за обезщетенията на персонала по чл. 221, ал. 1, чл. 222, ал. 1, 2 и 3 и чл. 224 от Кодекса на труда и дължимите осигурителни вноски за обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда. По-големи размери на обезщетенията по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда се финансират в следните случаи:

- на педагогически специалист, ако отговаря на условията на чл. 219, ал. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) - не повече от 11 брутни работни заплати;
- на лица от непедagogическия персонал, които са работили при същия работодател през последните 10 години от трудовия им стаж - не повече от 8,5 брутни заплати.

Не се финансират или се възстановяват обезщетения на персонала по чл. 221, ал. 1, чл. 222, ал. 1 и чл. 224 от Кодекса на труда и дължимите осигурителни вноски за обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда за лица, които след прекратяване на трудовите правоотношения бъдат наети на трудов договор от същия работодател в срок до 5 ноември 2022 г. Обстоятелството се удостоверява с декларация, подписана от директора на институцията. Ограничението за финансиране на обезщетения при повторно назначаване в срока на програмата не важи за директори на институции.

6.2. Етапи на финансиране

Финансирането се извършва на четири етапа, след обработка и обобщаване на формулярите, подадени в електронната платформа от ПРБ/РУО в сроковете по т. 10.2.

Обезщетения на институциите, основанието за които е възникнало по заповеди, издадени през ноември и декември 2021 година, се включват при първото подаване на формуляри за 2022 г.

Не се допуска включването на едни и същи обезщетения за едно и също лице в повече от един формуляр.

Първостепенният разпоредител с бюджет (ПРБ) предоставя на институциите одобрените средства в срок до 7 работни дни от получаването им.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срок на програмата – 05.11.2022 г.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати:

Процесите на оптимизация на структурата на персонала поставят изисквания към създаване на защитни механизми по отношение на осигуряване на необходимия финансов ресурс за изплащане на обезщетения на персонала, свързани с прекратяването на трудовите правоотношения. С изпълнението на дейността, заложената в Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, се очаква положителен ефект чрез повишаване на ефективността от разходването на публичните средства за образование.

8.2. Показатели за изпълнение:

Брой персонал, получил обезщетения по програмата.:

- педагогически специалисти - 7000; в т.ч. 3000 получили обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ;
- непедagogически персонал - 2800; в т.ч. 1400 получили обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ;

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Министерствата и общините кандидатстват за предоставяне на средства за институциите от системата на предучилищното и училищното образование, които финансират, чрез електронната платформа за кандидатстване по национални програми, в която подават формуляри за участие, придружени със справки за дължимите обезщетения. Заедно с формуляра ПРБ прилага декларация от свое име, че представените от институциите документи са проверени и отговарят на изискванията на програмата.

Директорите на институциите от системата на предучилищното и училищното образование подават в електронната платформа за кандидатстване заявки до първостепенния си разпоредител с бюджет, придружени с копия на заповедите за прекратяване на трудовите правоотношения с лицата. За обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда се прилага копие на декларация от лицето, че не е започнало работа след прекратяване на трудовото правоотношение в рамките на срока, за който се дължи обезщетението, и декларация за

обстоятелствата по т. 6.1. Първостепенният разпоредител с бюджет може да изиска и други допълнителни документи, удостоверяващи посочените в заявките данни.

При закриване на институции от системата на предучилищното и училищното образование заявката до ПРБ/РУО се подава от определената комисия по ликвидацията. В този случай не се прилага декларацията по т. 6.1.

Регионалните управления на образованието подават в електронната платформа за кандидатстване формуляр за държавните институции от съответната област, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката (МОН).

Средствата за обезщетенията се предоставят на институциите чрез финансиращия орган. Не се финансират предложения за участие, които не са окомплектовани с необходимите документи.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1. Изисквани документи за представяне в МОН:

- формуляр за участие, справки за дължимите обезщетения и декларация от ПРБ по образец, подадени в електронната платформа за кандидатстване на националната програма;
- декларация от директора за недопускане на двойно финансиране (съгласно т. 13.2. от националната програма).

10.2. Срок на подаване:

Формулярите се подават от ПРБ/РУО в електронната платформа за кандидатстване по националната програма не по-късно от следните срокове: до 10 работни дни след одобряването на програмата от Министерския съвет, до 15 юли, до 15 септември и до 5 ноември 2022 г. Последният срок за подаване на формуляри е 5 ноември 2022 г. Директорите на институциите от системата на предучилищното и училищното образование подават в електронната платформа за кандидатстване заявки до първостепенния си разпоредител с бюджет до пет работни дни преди посочените по-горе срокове.

10.3. Принципи на финансиране:

Финансирането се извършва въз основа на одобрените формуляри за участие и приложенията към тях, които са подадени в електронната платформа за кандидатстване по национални програми. Формулярите се подават от първостепенните разпоредители с бюджет - Министерството на културата, Министерството на младежта и спорта и общините. За държавните институции, финансирани чрез бюджета на МОН, формулярите се подават от

регионалните управления на образованието.

Възстановените в срока на изпълнение на програмата средства от институциите поради повторно назначени лица се посочват във формуляра за участие за съответния етап на финансиране и следва да се приспадат от общата стойност на заявената сума.

10.4. Одобряване на формулярите за участие

За организиране и координиране на дейностите по разглеждане, одобряване, контрол и наблюдение на програмата се създава комисия. Комисията проверява и обобщава формулярите, подадени от ПРБ, до 10 работни дни след срока по т. 10.2 и предлага за одобрение на министъра на образованието и науката протокол с решенията и списък със заявените за финансиране суми за съответния период.

10.5. Критерии за одобряване

Попълнен и заверен от първостепенния разпоредител с бюджет формуляр за участие и приложенията към него, подадени в електронната платформа за кандидатстване на националната програма в определения срок.

Когато сумата на получените формуляри превиши осигурените средства, одобрените за този етап предложения се намаляват пропорционално до достигане размера на разполагаемите средства. След изчерпването на средствата се преустановява разглеждането на нови формуляри.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Първостепенните разпоредители с бюджет в срок до 30 януари 2023 г. извършват проверка на институциите, получили средства по програмата за 2022 година за целевото им използване. На проверка подлежи и условието по т. 6.1 за повторно наети лица в срок до 5 ноември 2022 г.

При установено несъответствие с подадената декларация или наличие на неусвоени средства общинските институции възстановяват средствата по бюджета на ПРБ в срок до 10 февруари 2023 г. Държавните училища, държавните ЦСОП, РЦПППО, НДД и ЛЦ, включени в СЕБРА, възстановяват средствата по ред, определен от ПРБ, след получаването на преходните си остатъци от 2022 година.

В случаите на предоставяне на средства за обезщетения на закрити или преобразувани институции РУО извършва проверка за разходването на средствата от съответния ПРБ и в срок до 28 февруари 2023 г. информира МОН за резултатите. Ако има обжалване на заповедта на министъра на образованието и науката за закриване/преобразуване, РУО проверява дали трудовите договори на лицата са били реално прекратени към датата на

подаване на формуляра.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

12.1. Мониторинг

При реализацията на програмата се осъществява мониторинг от регионалните управления на образованието, базиран на пряката и на обратната връзка между организациите, имащи отношение по изпълнението на целите на програмата съгласно утвърдените им правила за дейността.

12.2. Оценка на изпълнението

Отчетите се потвърждават от ПРБ в модул „Годишен отчет“ в електронната платформа за кандидатстване по националната програма. ПРБ следва да прикачи в модула декларация за достоверност на данните, посочени в отчета, и да посочи установените при извършената проверка суми за възстановяване.

За разходите, финансирани със средства от програмата, се води отделна аналитична отчетност от бенефициентите.

След обобщаването на окончателните отчети комисията изготвя отчет за резултатите от изпълнението на програмата. Отчетът съдържа изчерпателна информация за постигнатите крайни резултати от реализацията на програмата въз основа на извършения мониторинг. Отчетът се публикува на сайта на МОН като част от общия отчет за изпълнение на националните програми.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИНОВАЦИИ В ДЕЙСТВИЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Политиката на Министерството на образованието и науката е свързана със създаване на условия и подкрепа за развиване култура за създаване и прилагане на иновации във всички сфери на училищния живот. През 2017 г. иновативните училища са 184, а за 2021/2022 г. вече – 510. Те извършват целенасочена, планирана и контролирана промяна чрез иновативни практики, с които се търсят решения на организационни и съдържателни проблеми в образователния процес.

През 2022 г. програмата е насочена към подкрепа на училища и на учители, реализиращи иновативни дейности чрез създаването на иновативна учебна среда в класната стая, иновативни методи на преподаване, както и към училища с иновативни практики и такива с потенциал за развитие на иновации в областта на природните науки, дигиталните технологии, инженерното мислене и математика (STEM).

Иновативните училищни модели, имащи потенциала да трансформират традиционната педагогическа парадигма и образователна практика, най-често са свързани с:

1. Иновативни методи – проектно-базирано обучение, екипна работа на ученици и учители и др.
2. Нова организация на обучението – интердисциплинарни модули, съвместно преподаване, екипи от учители при промяна в учебното съдържание и нови учебни предмети.
3. Изработване на методологии за интегративно учебно съдържание и преподаване по STEM.

Националната програма ще подпомага и мотивира учителите и училищата да създават и прилагат подходящи методи на преподаване и ще се създаде методология за учители за преподаване в STEM среда в областта на природните науки, математиката и технологиите с цел повишаване на образователните резултати на учениците, придобиване на система от компетентности, трайни, цялостни знания, ключови умения и нагласи, ориентирани към практиката, развитието и кариерното ориентиране на учениците и насочването им към професиите на бъдещето.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 6 „Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Обща цел

Създаване на мрежа от иновативни училища за споделяне и обмяна на опит за успешно прилагане на компетентностния подход в обучението и за формирането на ключови умения на XXI век.

Осигуряване на целенасочена подкрепа за творчески работещите училища и учители, които търсят и постигат промяна в начина на преподаване и усвояване на знанията и уменията при формиране на компетентности. Подкрепа за работата в класната стая за използване на иновативни и интерактивни методи, за активно взаимодействие с участниците в образователния процес и персонализация на резултатите на учениците. Подпомагането на иновациите в методите на преподаване ще спомогне за по-висока мотивация за учене, по-осмислено и трайно знание. Програмата ще подпомага развитието на училищна творческа среда с фокус върху иновативните методи на преподаване – проектно-базираното обучение (ПБО), съвместно преподаване, интердисциплинарно преподаване, както и интерактивни методи за преподаване в хибридна среда.

Развиване на образователната STEM среда за прилагане на нови методи на преподаване с цел мотивиране на учениците за учене, трайно знание и професионална ориентация в областта на високотехнологичните индустрии.

Създаване на методология за преподаване в STEM среда чрез интегрирано съдържание по природните науки, дигиталните технологии, инженерното мислене и математиката, квалификация на учителите и нови методи на преподаване, модели за интегрирано знание, ресурси и др.

2.2. Конкретни (специфични) цели

- Създаване на мрежа от иновативни училища според вида на прилаганата иновация, общите цели и задачи.
- Създаване на работещи връзки между училища, вписани в Списъка на иновативните училища, и училища, които имат сходни предизвикателства, решения и идеи за промяна. По-активно включване на учениците в иновативните процеси.
- Създаване на иновативно пространство между училища в партньорство с общи цели, възможности и желание за обмен на нововъведения.

- Създаване на условия за мултиплициране и партньорство за иновации и добри педагогически практики.
- Развиване на взаимното учене и провокиране за иновативни решения във всички сфери на училищния живот сред учителите, директорите и експертите от регионалните управления на образованието. Изграждане на мрежи на иновации чрез създаване на иновативно пространство между училища, представители на висшите училища и неправителствения сектор, в партньорство с общи цели и теми за обмен на нововъведения.
- Създаване на условия за подкрепа на иновации в образованието чрез приложими за училищната система резултати от иновации и иновативни продукти.
- Научен анализ на иновациите в училищното образование.
- Административно обслужване в електронна среда и поддръжка на уеб-базирана платформа за подпомагане изграждането на мрежата на иновативни училища и училища, търсещи и прилагащи иновативни практики.
- Подкрепа на работата на педагогическите специалисти чрез осигуряване на финансова обезпеченост за закупуване на необходимите материали, учебни средства и пособия;
- Създаване на условия за прилагане на изследователски методи в конкретни ученически проекти;
- Превенция на отпадането от образователната система чрез създаване на мотивация за учене;
- Създаване на ефективна методика за обучение по STEM науки в иновативна учебна среда, водеща до активно учене;
- Изработване на методология и ресурси за учители за преподаване в STEM среда;
- Популяризиране на STEM образованието в България.

2.3. Обхват на програмата

По Модул 1, 2 и 3 - държавните, общинските и частните училища от системата на училищното образование в Република България, Българското средно училище „Христо Ботев“, град Братислава, Република Словакия и Българското средно училище „Д-р Петър Берон“, град Прага, Чешка република.

По Модул 4 – държавните и общинските училища.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на Програмата: **2 300 000 лв.**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Средства в лв.
Модул 1 „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации между училищата“	1 875 200 лв.
Модул 2 „Форуми за иновации в образованието“	30 000 лв.
Модул 3 Създаване на условия за иновации в образованието	94 800 лв.
Модул 4 „Осигуряване на финансови средства за материали, учебни средства и пособия за прилагане на иновативни методи на преподаване“	150 000 лв.
Модул 5 „Създаване на методика и ресурси за STEM образование в STEM среда“	150 000 лв.
Общ размер	до 2 300 000 лв.

3.1. МОДУЛ 1: „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации между училищата“

Модул 1.1. „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации между иновативни училища, публични изяви и продукти, представящи обмена на иновации“ – до 1 093 000 лв., включваща до 300 училища, и до 2400 ученици и учители.

Модул 1.2. „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации на училища, които не са в Списъка на иновативните училища, но са включени в програмата“ – до 775 000 лв., включваща до 300 училища и до 2400 ученици и учители.

Модул 1.2.1. „Участие в мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации на българските средни училища в Прага и в Братислава – до 7200 лв.

3.2. МОДУЛ 2: „Форуми за иновации в образованието“

Модул 2.1. Регионални форуми: Конференции, методически срещи, дискусии, работни семинари за иновации в образованието, организирани на регионален принцип – до 8 форума с индикативен брой до 1200 участници педагогически специалисти и ученици - до 30 000 лв.

3.3. МОДУЛ 3: „Създаване на условия за иновации в образованието“

Модул 3.1 Създаване на условия за иновации в образованието чрез приложими за училищната система резултати от иновации и иновативни продукти – до 47 000 лв.

Модул 3.2. Мониторинг от МОН и РУО по изпълнение на модула и дейностите по координация и съдействие за организиране и провеждане на форумите за образователни иновации – до 8 000 лв.

Модул 3.3. Научноизследователски анализ на резултатите от реализираните иновации и обмен на иновации между училищата - до 14 800 лв.

Модул 3.4. Административно обслужване в електронна среда и поддръжка на веб-базирана платформа за дейностите по програмата – до 25 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

По модули 1, 2 и 3:

- Държавните, общинските и частните училища от системата на училищното образование в Република България;
- Българското средно училище „Христо Ботев“, град Братислава, Република Словакия, и Българското средно училище „Д-р Петър Берон“, град Прага, Чешка република;
- Висши училища, научни институти;
- МОН и РУО.

По Модул 4: Държавни, общински училища

По Модул 5: Национален STEM център

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

5.1. Модул 1 „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации“

Обмен на иновационни практики (мобилности) – споделяне на опит на място между училищата.

Иновативните училища извършат двустранно сътрудничество за обмен на иновационни практики помежду си, като създават връзка чрез електронната платформа и реализират взаимни посещения на място на общо 8 участници, в т.ч. учители и ученици за период до 4 (четири) дни с до 3 (три) нощувки (иновативно с иновативно училище).

Училищата, които не са в Списъка на иновативните училища, избират чрез електронната платформа за сътрудничество по едно иновативно училище за партньор. Извършват по две мобилности за посещение на място в двете партниращи си иновативни училища, с общо 8 участници, в т.ч. ученици и учители за период до 4 (четири) дни с до 3 (три) нощувки. Училището само избира разпределението на броя на учители и ученици за мобилностите.

1.1. Иновативните училища избират помежду си партньор за сътрудничество и обмяна

на иновации от Списъка на иновативните училища в електронната платформа на програмата и сключват договор по образец за сътрудничество с него. Възможен е само един договор за сътрудничество между две иновативни училища.

1.2. Училищата, които не са вписани в Списъка на иновативните училища, избират от електронната платформа иновативно училище. При наличие на повече от едно училище, кандидат за партньорство, иновативното училище сключва договор за сътрудничество с избрано от него училище. Иновативното училище може да партнира само с едно училище, което не е вписано в Списъка на иновативните училища, заявило интерес към съответната иновация чрез електронната платформа за сътрудничество. Програмата за мобилността се определя от училищата партньори.

В договорите за сътрудничество по т. 1.1. и т. 1.2. директорите посочват и мотивират възможността за приложимост на иновацията, дейностите по обмен и начина на извършването му, продължителността, времето и мястото на посещението, участниците, планираните публични изяви и/или резултатите от сътрудничеството и др.

Сътрудничеството между училищата е насочено в областите на дейност на иновативните училища и е с приоритет приложимостта на иновацията/иновациите в училището, което не е вписано в Списъка на иновативните училища, спрямо определените области:

- разработени и въведени иновативни елементи по отношение на организацията и/или съдържанието на обучението;
- организирани по нов или усъвършенстван начин управление, обучение и образователна среда;
- използвани нови методи на преподаване;
- разработени по нов начин учебно съдържание, учебни програми и учебни планове.

Реализирането на мобилността за обмен на иновации между училищата е в зависимост от вида на иновацията и целите на сътрудничеството:

- училищата да демонстрират пряко иновациите на място в двете училища – партньори и да включват всички участници в иновативните процеси по подходящ начин;
- иновативните процеси и продукти да бъдат представяни в своето пряко приложение в училищния живот и своето развитие, да се споделят и демонстрират предизвикателствата и постиженията в реална среда;
- иновациите в училищата да се обменят в действие и на място – в учебни часове, в извънкласни занимания, в междучасия, в местата извън училище, където се провеждат иновативни уроци, по време на заседания на педагогически съвети, на обществени съвети, пред родителски общности и на други места;

- партньорите да са равностойни при обсъждането и прилагането на иновациите при обмена в училищата;
- да се покаже работата на професионалните екипи от различни педагогически специалисти;
- да се демонстрират стъпките на напредъка при приложенията на иновациите от партньорите;
- да се реализират съвместно разработени иновативни уроци, части от тях или други занимания от преподаватели от двете училища;
- учениците от партниращите училища да се включват активно в иновативните процеси със свои връстници.

Партниращите училища организират публични изяви с участието на родители и образователната общност за мултиплициране на иновациите и опита. Партниращите училища осигуряват съвместен продукт от мобилността за популяризиране на иновациите – презентации, видеофилми, книжни издания, електронни уроци и др.

По модула се осигурява финансиране за посещение в училище на общо 8 участници, в т.ч. учители и ученици, които се определят от училищното ръководство.

Разрешава се увеличение на броя на участниците (учители и ученици) при собствено финансиране.

Единствено и само при иновацията – нов или усъвършенстван начин на управление на училището, се финансират мобилности само за педагогически специалисти (8 педагогически специалисти) без ученици.

При реализиране на мобилността всяко от участващите училища реално представя своята иновация в действие, като представя и съвместно с партниращото училище разработени уроци и дейности.

Дните, определени за мобилност по модула, не са част от дните, определени от чл. 15а, ал. 1 на Наредба № 10/01.09.2016 г.

5.2. Модул 2. Форуми за образователни иновации.

5.2.1. Дейност 1: Регионални форуми

Регионалните форуми са конференция, дискусия, работни семинари и др. с продължителност до два дни и не по-малко от 150 участници, като се финансира на пакетен принцип. Участници във форума могат да бъдат: педагогически специалисти, ученици, представители на висши училища и научни институти и др.

Форумите за представяне и мултиплициране на образователни иновации се организират и провеждат от училище домакин на мобилност със съдействието на гостуващото училище,

след съгласуване с РУО.

При кандидатстването за участие училищата заявяват своето желание и готовност за организиране на регионални форуми, а определянето на училищата, които ще бъдат финансирани по модула, за провеждането им се извършва съобразно следното:

- потенциал и опит в участие и организиране на подобни форуми, свързани с иновациите в образованието през последните 4 години;
- становище на РУО;
- регионално разпределение с цел по-широк обхват, включващо представителство на училища от всеки от регионите: Северозападен (Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен), Северен централен (В. Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра), Североизточен (Варна, Добрич, Търговище и Шумен), Югоизточен (Бургас, Сливен, Ст. Загора и Ямбол), Южен централен (Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково), Югозападен (Благоевград, Кюстендил, Перник, София-област и София-град).

Темите на регионалните форуми се определят съвместно с партниращите училища и с регионалното управление по образованието, като могат да бъдат свързани с: дигитализацията в образованието, позитивното образование, креативност и култура за иновации, интегративния подход в обучението, STEM образование, интеркултурното образование и др.

Участниците – педагогически специалисти, експерти, ученици, представители на висши училища и научни институти и др., които да представят по време на провеждане на форумите както собствените си професионални постижения и опит, така и на институциите, които представляват.

Съответното регионално управление на образованието съдейства за изготвяне на програмата, организацията и координацията на участниците и дейностите за провеждането на форума.

Регионалните форуми могат да се провеждат в периода на посещенията на училищата-партньори.

При обективна необходимост регионалните форуми могат да се провеждат в онлайн или хибридна среда.

Дните, определени за участие в регионалните форуми по модула, не са част от дните, определени от чл. 15а, ал. 1 на Наредба № 10/01.09.2016 г.

5.3. Модул 3: „Създаване на условия за обмен на иновации в образованието“

Дейност 1. Създаване на условия за иновации в образованието чрез приложими за училищната система резултати от иновации и иновативни продукти, изготвени от

ученици/ученически екипи и/или от екипи от ученици и педагогически специалисти и/или с научни ръководители.

Финансиране на крайни продукти от създаден иновативен проект в подкрепа на ученето, преподаването, обучението, социализацията, извънкласните дейности и други (ръководство за добри практики, практически инструмент или продукт, изследователски доклади от проучвания, аудиовизуални продукти, софтуерни продукти и други.).

Дейност 2: Мониторинг от МОН и РУО

МОН и РУО извършват мониторинг на дейностите по мобилност и партниране между училищата, както и координация и мониторинг на регионалните форуми. Той се реализира в периода на извършване на дейностите по мобилност и провеждане на форумите.

Дейност 3: Анализ на резултатите по модули 1, 2 и 3:

Изготвяне на научен анализ за резултатите от обмена на иновации и други дейности, които се реализират в рамките на трите модула. Анализ на основните тенденции в училищната промяна, свързани с развитие на културата за иновации в тях.

Дейност 4: Административно обслужване в електронна среда и поддръжка на уеб-базирана платформа за информация, регистрация, координация, мониторинг и отчитане на дейностите по изпълнение на програмата.

Включва се създаване на комуникация между иновативните училища и училищата, които не са вписани в Списъка на иновативните училища, за споделяне на добри практики и обслужване на дейностите по програмата - избор на партньори между училищата; подаване на документите за кандидатстване; оценяване на формулярите; посочват се срокове за кандидатстване и сключване на договори; регистрират се договорите за сътрудничество между директорите, резултатите от извършения мониторинг, документите за отчет на извършените разходи.

Уеб-базираната платформа създава и условия за информираност и контакт между училища, които имат креативни училищни практики и иновации.

Информацията за иновативните училища се допълва и актуализира с поетапна възможност за разширяване на мрежата от иновативни училища, за създаване на база с реализирани успешни проекти, за мултиплициране на образователните иновации, за повишаване авторитета на училището и отварянето му за сътрудничество със заинтересовани страни, за създаване на ефективна комуникация между училищата, за популяризиране и на добрите практики, за създаване на богата база с реализирани успешни проекти, за подпомагане въвеждането на електронните образователни продукти и с още една нова възможност за представяне на творчески продукти, разработени от ученици.

5.4. Модул 4: „Осигуряване на финансови средства за материали, учебни средства и пособия за прилагане на иновативни методи на преподаване“

Дейност 1. Иновативни методи на преподаване, свързани с проектно-базирано обучение

Прилагане на проектно-базираното обучение (ПБО) като стратегия за учене, която може да обхваща едновременно различни учебни предмети. Учителят се очаква да насърчава чрез този метод учениците да идентифицират чрез изследване проблем, тема, да разработват решения, прилагайки доказателства за подкрепа и да представят решението по мотивиран, интересен и интерактивен начин, като използват набор от съвременни средства за визуализация, презентационни умения, критично мислене и способност за синтез и анализ.

ПБО може да включва: ролеви игри, включване на учениците в реални ситуации и казуси от практиката, смесване на жанрове за учене, обмяна на актуална информация, обмяна на опит, придобиване на различни компетентности, изследване и анализиране на множество теми и области от учебния материал, ученически избор, сътрудничество и работа в екип, разнообразни методи на комуникация (писане, обсъждане, визуализация, презентирание и т.н.), съпреживяване и емпатия, презентирание и дебати. Като резултат от ПБО се създава продукт.

Дейност 2. Преподаване чрез интегриране на предметно съдържание

Дейността е свързана с интегриране на предметно съдържание чрез използване на мултидисциплинарен, интердисциплинарен или трансдисциплинарен подход за изучаването на обща тема в подходяща среда, включително чрез използването на ИКТ.

Интердисциплинарното обучение включва организиране и провеждане на тематични бинарни или мултидисциплинарни уроци. Чрез интегралния подход в обучението се откриват междупредметните връзки, постига се взаимовръзка между учебните дисциплини, а знанията, уменията и компетентностите, които придобиват учениците, имат комплексен характер и спомагат на реализирането на компетентностния подход в обучението.

Дейност 3. Промяна в организацията в класната стая, свързана с хибридни решения на обучението

Хибридно или смесено обучение може да се прилага като подход в ученето, който съчетава онлайн образователни материали и възможности за онлайн взаимодействие с традиционни методи на класната стая. Учителят и учениците едновременно присъстват в процеса на обучение и взаимодействат в реално време, с което смесеното обучение има следните предимства: разнообразие на подкрепата, ангажиране на учениците и извън класната стая, насърчаване на асоциативното учене, критичното мислене, насърчаване на

конструктивистското учене, насърчаване на ситуативното учене, насърчаване на учениците да поемат контрола над собственото си обучение и др.

Изборът и прилагането на един или няколко модела за смесено обучение са свързани със спецификата на обучението, средата и индивидуалните потребности на учениците, а именно:

1. Обърнатата класна стая като форма на хибридно обучение

Прилагането на модела на „обърнатата класна стая” предполага учениците да заемат активна, изследователска позиция, а учителят да е повече в ролята на съветник, който подпомага учебния процес. Ключови предимства са насърчаването на отговорността, активността, критичното мислене, самодисциплината при самостоятелно учене в е-среда, уменията за (само)презентиране на учениците.

2. Изровизация, арт-техники, учене чрез преживяване

Включва се работа с учениците при използването на широк набор от игрови и творчески методи, като се приоритизира принципът „учене чрез преживяване“. Прилагат се педагогически практики от типа на образователни, ролеви игри, драматизации, възстановки, творческо писане, рисуване, арт-терапевтични техники за преодоляване на стрес и агресивни прояви.

3. Работа в екип между учениците и колаборативно обучение

Принципът за екипност и насърчаване на сътрудничеството между учениците се залага във визията за иновативност. Ежедневната работа с учениците се организира като работа в малки групи, работа „на станции“ и др. Насърчава се сътрудничеството с ученици от други класове и паралелки, както и от други образователни организации. Може да се прилага взаимоспомагателният метод, в който деца помагат на деца при решаването на конкретни задачи.

4. Диференцирано/индивидуализирано обучение и персонализирано обучение

Педагогическите практики, които се обединяват в тази група, са свързани с ефективно прилагане на индивидуалния подход в обучението – използването на различни, гъвкави системи за оценяване, персонализиране на учебната среда и изготвяне на план за работа с учениците, съобразен с индивидуалния напредък, интересите, потребностите и приоритетите.

5. Сугестопедичен метод, Монтесори метод и др.

Прилагане на педагогически методи за по-бързо и ефективно усвояване на учебното съдържание насърчава се развитието на потенциала на всеки ученик, използвайки комплексна система от принципи на обучение и възпитание.

5.5. Модул 5 „Създаване на методика и ресурси за STEM образование в STEM среда“

Дейност 1: Изработване на препоръки и методология за учители за преподаване в STEM

среда в областта на природните и инженерните науки, математиката и технологиите с цел повишаване на образователните резултати на учениците, придобиване на система от компетентности, развитие и кариерно ориентиране на учениците, насочването им към технологични професии, професиите на бъдещето, инженерни науки и природо-математическото знание.

Дейност 2: Разработване на критерии, индикатори и методология за прилагане, анализ и оценка на училищните обучителни ресурси и инструментариум за STEM. Прилагането на критерии и измерими индикатори за приложимост на създадените обучителни ресурси ще допринесе, от една страна, за по-ефективното им приложение, от друга, за по-мотивираща среда за подготовка на нови обучителни ресурси в училищата.

Дейност 3: Разработване на ресурси – модели за STEM образование и популяризирането им. Създаването на обучителни ресурси – модели цели да демонстрира приложението на обща методика за преподаване на интегрирано знание, а от друга страна – да създаде примери и стимули за прилагане на подобни училищни ресурси.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Принципи на финансиране

По модули 1, 2 и 3:

- 6.1.1. Финансирането за мобилност се извършва на пакетен принцип, включващ допустими и задължителни разходи.
- 6.1.2. Финансовият пакет за одобрено участие на иновативно училище е до 3710 лв.
- 6.1.3. Финансов пакет за училище, одобрено за участие в модулите, което не е в Списъка на иновативните училища – до 2600 лв.
- 6.1.4. Финансовите средства за мобилност на частните училища, включени в модулите, се предоставят на партниращото държавно или общинско училище и се разходват съгласно правилата за изпълнение на програмата. Командирането на учителите от частните училища се извършва в съответствие с чл. 5 от Наредбата за командировките в страната.
- 6.1.5. Финансовите средства на българските средни училища в Прага и Братислава за участие в мобилност и форум за образователни иновации са в размер на по 3600 лв. на всяко от посочените училища и се осъществява на пакетен принцип. Училището, домакин на мобилността на посочените училища, се определя от Комисията в МОН, съобразно техните интереси и потребности.
- 6.1.6. Финансиране на дейността по организиране и провеждане на регионалните форуми

се извършва на пакетен принцип.

6.1.7. В случай на дистанционно провеждане на форумите, предвидените средства в т. 6.1.6. се разходват за други дейности по Програмата.

6.1.8. Финансиране на дейности по Модул 3., „Създаване на условия за иновации в образованието“, свързани с:

6.1.8.1. Създаване на условия за иновации в образованието чрез приложими за училищната система резултати от иновации и иновативни продукти, изготвени от ученици/ученически екипи и/или от екип от ученици и педагогически специалисти и/или с научни ръководители.

6.1.8.2. Финансиране на дейности по мониторинг от МОН и РУО, координиране и оказване на съдействие за организиране и провеждане на форумите за образователни иновации.

6.1.8.3. Финансиране на дейност за извършване на научноизследователски анализ по трите модула.

6.1.8.4. Финансиране на дейност за административно обслужване в електронна среда и поддръжка на уеб-базирана платформа за дейностите по програмата.

По Модул 4:

Бенефициентите могат да кандидатстват само с 1 проект по една от описаните дейности в т. 5, които се осъществяват от педагогически специалисти от училището и може да се отнасят за:

- Паралелка/и
- Випуск/и
- Всички паралелки в училище.

В училищния проект се описват:

- Конкретните иновативни методи на преподаване, които се реализират, паралелките и броят ученици в тях, броят на планираните часове и темите;
- Броят на педагогическите специалисти;
- Необходимите материали, пособия и други консумативи за изпълнение на дейностите, в това число и необходимо специално работно облекло или елементи от него на учениците в проекта.

Възлагането, изпълнението, отчитането и контролът на дейностите се извършват от директора на училището. Документацията, която удостоверява закупуването на необходимите материали и пособия, свързани с изпълняваните иновативни методи на преподаване, се съхранява в училището.

Оценяване и класиране на проектните предложения: Оценка на проектните предложения се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката.

По Модул 5:

Националният STEM център сключва договори с физически и/или юридически лица за изпълнение на дейностите в съответствие с нормативните изисквания.

6.2. Допустимо финансиране и други

По модули 1, 2 и 3:

- 6.2.1. Допустимите разходи от предоставените финансови пакети за иновативните училища и училища, участващи в модулите, които не са включени в Списъка на иновативните училища са: командировъчни разходи за педагогическия персонал; транспортни разходи; разходи за нощувки и разходи за храна на участващите ученици и педагогически персонал, консумативи и материали за целите на обмена, създаване на иновативни продукти, както и външни услуги пряко свързани с изпълнение на дейностите в модулите; посещения на места и обекти с образователно, културно, историческо и екологично значение и провеждане на уроци в тях.
- 6.2.2. Допустимите разходи за мониторинг от МОН и РУО са за разходи по Наредбата за командировките в страната.
- 6.2.3. Допустимите разходи за уеб-базираната платформа са за административно обслужване в електронна среда и поддръжка.
- 6.2.4. Допустимите средства по Дейност 1 от Модул 3 са за електронни и други образователни ресурси, приложения, софтуерни продукти; програми, изследователски практики и др.

По Модул 4:

Финансирането на дейностите по Модул 4 се извършва на базата на одобрени проекти в зависимост от броя на обхванатите ученици, за които се прилагат иновативните методи на преподаване, както следва:

- училища, чиято иновация обхваща до 100 ученици, с 30 учебни часа годишно – до 800 лв.
- училища, чиято иновация обхваща над 100 ученици, с 30 учебни часа годишно – до 1000 лв.
- училища, чиято иновация обхваща над 100 ученици, с над 50 учебни часа годишно – до 1800 лв.

Финансирането на одобрените проекти се извършва на един транш в началото на изпълнението на проектите.

По Модул 5:

Допустими са разходите, свързани с изработването на препоръки и методология за учители за преподаване в STEM среда, разработването на критерии, индикатори и методология за прилагане, анализ и оценка на училищните обучителни ресурси и инструментариум за STEM, разработване на ресурси – модели за STEM образование.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ:

- По Модул 1, Модул 2, Модул 3 - от 01.09.2022 г. до 31.08.2023 г.
- По Модул 4 – до 30 юни 2023 г.
- По Модул 5 – до 25 декември 2022 г.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

По модули 1,2 и 3:

- Осъществена мобилност на иновативни училища и училища, разработващи иновации: - до 600 училища и до 4800 ученици и учители.
- Провеждане на публични изяви за представяне на иновативната училищна дейност при партниране на местно ниво – до 600.
- Организиране и провеждане на регионални форуми за обмен на образователни иновации: - до 8 форума.
- Създадени условия за иновации в образованието чрез популяризиране, приложими за училищната система, резултати от иновации и научни или иновативни продукти.
- Административно обслужване в електронна среда и поддръжка на уеб-базирана платформа за информация, регистрация, координация, мониторинг и отчитане на дейностите по изпълнение на програмата.

По Модул 4:

- Подобрени условия за провеждане на иновативното образование;
- Повишена мотивация за учене;
- Подпомагане на вътрешноучилищна квалификация за иновативни методи на обучение.
- до 200 финансирани училищни проекти
- до 5000 ученици, обхванати в дейности по програмата
- до 1000 педагогически специалисти, участвали в изпълнението на дейностите по

модула.

По Модул 5:

- Изработени препоръки и методология за учители за преподаване в STEM среда;
- Разработени критерии, индикатори и методология за прилагане, анализ и оценка на училищните обучителни ресурси и инструментариум за STEM;
- Разработени обучителни ресурси – модели за STEM образование.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

9.1. Етапи на финансиране:

Предоставянето на одобрените средства за изпълнение на дейностите по Модул 1 и по Модул 2 от училищата се извършва след приемане на Постановление от Министерски съвет.

Модул 1:

По Модул 1.1. Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации между иновативни училища, публични изяви и продукти, представящи обmena на иновации – до 1 093 000 лв.

Финансовият пакет за одобрено участие на иновативно училище е до 3 643 лв., който включва: 3543 лв. за мобилност и 100 лв. за публичност и за продукти, представящи обmena на иновации (до 300 училища, с по общо 8 ученици и учители, участници в мобилност за срок до 4 дни).

По Модул 1.2. Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации на училища, които не са в Списъка на иновативните училища, но са включени в модула – до 775 000 лв.

Финансов пакет за училище, одобрено за участие в модула, което не е в Списъка на иновативните училища – до 2583 лв. (до 300 училища с по общо 8 ученици и учители, участници в двете мобилности).

Административното обслужване в електронна среда и поддръжка на веб-базирана платформа се осъществява от външен изпълнител – до 25 000 лв.

По Модул 1.2.1. Участие в мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации на българските средни училища в Прага и в Братислава – до 7 200 лв., в размер на 3600 лв. за всяко от посочените училища.

Модул 2:

Дейност.1. Регионални форуми

Финансиране на дейности по организиране и провеждане на регионалните форуми – общо до 30 000 лв.

Модул 3:

Дейност.1. – приложими за училищната система резултати и иновативни продукти – до 47 000 лв.

Дейност 2. – Мониторинг за изпълнение на дейностите по модули 1, 2 и 3 от МОН и РУО – до 8 000 лв.

Дейност.3. – Анализ на резултатите – до 14 800 лв.

9.2.Средствата по програмата се предоставят до 30.11.2022 г.

Модул 4:

Финансовите средства по Модул 4 се предоставят на училищата и се използват за подкрепа на пряката работа на педагогическите специалисти за закупуване на необходимите учебни материали и пособия.

Училищата, извършващи финансови разходи, са длъжни да водят точна и редовна финансова документация при спазване на националното законодателство в областта на финансовото управление и контрол.

Модул 5:

Финансовите средства по модула се предоставят на Националния STEM център и се използват за изпълнение на дейностите по него в срок до 15 декември 2022 година.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1.Модул 1:

10.1.1. Кандидатстване

След утвърждаване на Програмата в електронната платформа се публикуват:

- информация за сроковете за кандидатстване, както и Правилата към програмата;
- акаунтите на определените експерти в комисиите на МОН и РУО;
- база данни за училищата в страната;
- информация за училищата, желаещи участие, прилаганите от тях видове иновации и резултатни съвременни методи и форми на обучение и управление;
- формуляр за кандидатстване;
- иновативните училища-домакини/организатори заявяват желание за организиране и провеждане на регионален форум и вписват предложение за тема по Модул 2. 1. След съгласуване с РУО
- избор на партньор между училищата, изготвяне и публикуване в електронната платформа на договори за сътрудничество по образец.

Комисията в МОН, след проверка на документите в електронната платформа, представя доклад на министъра на образованието и науката с предложение за утвърждаване на списък на избраните училища за участие в модула.

10.2. Модул 2.

Комисията в МОН определя местата за провеждане на регионалните форуми.

РУО публикува на информационната си страница одобрените училища домакини/организатори, темите и сроковете, за провеждането на регионалните форуми.

10.3. Модул 3

10.3.1. Началникът на РУО може да направи мотивирано предложение до Министерството на образованието и науката за финансиране на иновативен резултат/продукт по Дейност 1 на Модул 3 след представянето му в Регионален форум и изразени мнения, становища и др. на участниците във Форума и/или на други заинтересовани страни за качествата и ефективността на предложения резултат / продукт.

10.3.2. Предложенията по т. 10. 3. 1. се правят до 1 октомври 2022 г. и включват описание на оригиналност и яснота, приложимост и значимост на иновативния резултат/продукт; функционалност, степен на завършеност и актуалност.

10.3.3. Комисията, определена от министъра на образованието и науката, разглежда предложенията от РУО и прави мотивирано предложение до министъра на образованието и науката за одобряването им.

Списъкът на училищата, определени за участие в модула, се публикува в електронната платформа и на официалната страница на Министерството на образованието и науката след утвърждаването му от министъра на образованието и науката.

10.4. Модул 4:

Оценяването и класирането на проектните предложения се осъществява от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката. Оценяването и класирането на проектните предложения се извършват в две категории:

- Училищата, включени в Списъка на иновативните училища за съответната година, представят информация с описание на прилаганата иновация в училището в съответствие с т. 5.
- Училищата, които не са включени в Списъка на иновативните училища представят информация с подробно описание на прилаганите иновативни методи на преподаване по т. 5, които са реализирани и се планират такива в училището, информация за паралелките и броя ученици в тях, броя на учебните часове и темите, както и броя на

педагогическите специалисти, прилагащи иновативните методи на преподаване.

Информацията задължително съдържа лицата и/или екипите за организиране и координиране на изпълняваните иновативни методи на преподаване по прилаганите иновации. Необходимо е да се обоснове закупуването на материали, пособия и други консумативи за изпълнение на прилаганите иновации, в това число и за необходимо специално работно облекло на учениците в проекта.

Комисията, назначена със заповед на министъра на образованието и науката, извършва подбор на кандидатите съобразно определените критерии за финансиране до определения максимален размер на финансиране по Модул 4.

Комисията в МОН след оценяване представя доклад на министъра на образованието и науката с предложение за утвърждаване на списък на избраните училища за финансово подпомагане на прилаганите от тях иновативни методи на преподаване. Списъкът на училищата, определени за участие в модула, се публикува в електронната платформа и на официалната страница на Министерството на образованието и науката след утвърждаването му от министъра на образованието и науката.

10.5. Модул 5:

Националният STEM център може да сключва договори за изпълнение на дейностите от Модул 5 по програмата с отделни физически лица или екипи от експерти и/или с юридически лица, висши училища, БАН, научни институти, организации с опит в обучението на учители, в разработването на методологии, образователни продукти и анализ в съответствие с нормативните изисквания.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

По модули 1, 2 и 3:

- 11.1. След приключване на програмата бенефициентите представят отчет за изпълнение на дейностите на модулите в срок до 31.08.2023 г.
- 11.2. Формулярът за отчет от училищата е финансов и съдържателен, който включва и самооценка. Попълва се в електронната платформа в същия срок.
- 11.3. Формулярът за отчет от РУО е съдържателен за изпълнение на дейностите и постигнатите цели в региона. Попълва се в електронната платформата в срок до 31.08.2023 г.

По Модул 4:

Бенефициентите в срок до 31.08.2023 г. представят в МОН чрез електронната система отчет за изпълнението на програмата. Отчетът за изпълнението трябва да съдържа

финансова част и съдържателна част.

По Модул 5:

Бенефициентът – Националният STEM център, изготвя годишен финансов и съдържателен отчет по всяка от дейностите.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

По модули 1, 2 и 3:

При реализацията на дейностите за изпълнението на целите на модулите се осъществява мониторинг от РУО и от МОН по изпълнението на дейностите, извършвани от бенефициентите:

12.1. Началникът на РУО възлага със заповед на експерти от РУО осъществяване на координация и мониторинг на дейностите по модулите в съответната област.

Мониторингът от РУО се осъществява чрез:

- Мониторинг на място или онлайн при реализиране на дейностите;
- Мониторинг по документи в електронната платформа;
- Мониторинг чрез извършване на анкети, срещи, разговори с ученици, учители, ръководства на училищата, родители, вкл. и онлайн.

За резултатите от извършения мониторинг се съставя карта за осъществен мониторинг и/или протокол в електронната платформа.

12.2. За осъществяване дейностите по мониторинг от МОН:

Министърът на образованието и науката определя със заповед Комисия за управление на дейностите по трите модула, която извършва и мониторинг.

Комисията в МОН изготвя окончателен отчет за резултатите от изпълнението в определените срокове, посочени в заповед на министъра на образованието и науката.

По Модул 4:

За изпълнението на дейностите и постигането на целите от бенефициентите се осъществява мониторинг от МОН и РУО.

Началникът на РУО възлага със заповед на експерти от РУО осъществяване на координация и мониторинг на дейностите по модула в съответната област.

Мониторингът от РУО се осъществява чрез:

- Мониторинг по документи.
- Мониторинг чрез извършване на анкети, срещи, разговори с ученици, учители, ръководства на училищата, родители, вкл. и онлайн.

Дейностите по мониторинг от МОН се осъществяват от комисията, определена със

заповед на министъра на образованието и науката

По Модул 5:

Контролът се осъществява от МОН.

Комисията в МОН изготвя окончателен доклад за резултатите от изпълнението на модула в срокове, определени в заповед на министъра на образованието и науката.

Националният STEM център изготвя окончателен годишен финансов и съдържателен отчет по всяка от дейностите.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „БИЗНЕСЪТ ПРЕПОДАВА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Ранното кариерно ориентиране и запознаването на учениците е възможностите, които дават различните професии за бъдеща реализация, както и информирането им за най-новите тенденции в развитието на техниката и технологиите, е ключов фактор за подготовката на младите хора за живот и работа. Осъвременяването на квалификацията на учителите в партньорство с бизнеса е от съществено значение за развиването у младите хора на компетентностите, необходими за успешна бъдеща реализация.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетни области 2. „Компетентности и таланти“, 3. „Мотивирани и креативни учители“ и 7. „Реализация в професиите на настоящето и бъдещето“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030).

2.1. Обща цел

Изпълнението на настоящата програма ще има като краен ефект повишаване качеството на преподаването в българските общински и държавни училища и формиране в учениците на знания и умения в областта на финансовата грамотност, предприемачеството и STEM компетентностите.

2.2. Конкретни (специфични) цели

Създаване на партньорства между училища и компании;

Актуализиране и разширяване на знанията и уменията на преподавателския състав в образователните институции в съответствие с развитието на технологиите и изискванията на пазара на труда чрез придобиването на най-актуалната информация за развитието на технологиите и тяхното приложение в различни професионални области; Включване на представители на бизнеса в учебния процес и въвеждане на иновации в преподаването.

2.3. Обхват на програмата: национален.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **300 000 лв.**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Средства в лв.
Модул 1 „Бизнесът в училище“	200 000 лв.
Модул 2 „Учители в предприятия“	100 000 лв.
Общ размер	300 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Модул 1 „Бизнесът в училище“ - всички български общински и държавни училища, които осъществяват обучение от I до XII клас, както и Центровете за подкрепа за личностно развитие.

Модул 2 „Учители в предприятия“ - всички български общински и държавни училища, които осъществяват обучение от I до XII клас, както и Центровете за подкрепа за личностно развитие.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Модул 1 „Бизнесът в училище“:

Семинари - Семинарите се провеждат в училища, които обучават ученици от I до XII клас. Представители на предприятия запознават учениците с новостите в технологичния сектор и провеждат кратки демонстрационни обучения в рамките на 2 учебни часа до 2 пъти в учебната година. Провеждат се присъствено, а при невъзможност от разстояние в електронна среда;

Включване на представители на бизнеса в учебния процес на училища, осъществяващи обучение от I до XII клас. Тематичните направления, по които ще се провежда обучението, трябва да са в съответствие с утвърдените учебни програми за общообразователна, профилирана и професионална подготовка. Представителите на бизнеса могат да бъдат включени в учебния процес в рамките на 6 учебни часа до 2 пъти в учебната година. Учебните часове се реализират присъствено, а при невъзможност от разстояние в електронна среда.

Модул 2 „Учители в предприятия“

Провеждане на семинари за учители от фирми по актуални теми, свързани с дейността на фирмата (до 16 астрономически часа присъствено обучение или от разстояние в електронна среда);

Включване на учители в реализиране на проекти във фирмата (времетраене от 20 до 40 астрономически часа). Темите се договарят между фирмите и училищата. Отчитайки спецификата на проектното задание и по преценка на фирмата, практическите дейности, възложени на учителите, могат да бъдат реализирани и в електронна среда.

В рамките на една учебна година всеки учител може да участва еднократно в дейност по Модул 2.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Според епидемиологичната обстановка в страната и разпоредбите на здравните власти дейностите, заложи в двата модула на програмата, е допустимо да се провеждат както присъствено, така и дистанционно (в електронна среда). В зависимост от това допустимите за финансиране разходи са, както следва:

6.1. При реализиране на дейностите присъствено

Модул 1 „Бизнесът в училище“ - допустими за финансиране са следните видове разходи:

1. Разходи за командировки - командировъчни разходи на представителите на фирмите за посещения в училищата, когато те не са в населеното място, където функционира фирмата:

пътни разходи - е автобус, влак или автомобил; дневни разходи - 20 лв. на ден;

квартирни разходи - до 75 лв. за нощувка.

Финансира се командироването на до 2 (двама) гост преподаватели за един семинар или за обучението в учебните часове на една паралелка.

Семинарите се организират за учениците от една или няколко паралелки от училището.

2. Разходи за организация и реализиране на

дейностите: наем на зала - до 300 лв.

наем на техническо оборудване - до 1000 лв. - финансира се само при необходимост и в случай, че не е предвиден разход в план-сметката за закупуването му.

закупуване на материали, консумативи и техническо оборудване за целите на обучението - до 1500 лв.;

размножаване на материали - до 100 лв.;

работни паузи - до 100 лв.

Модул 2 „Учители в предприятия“ - допустими за финансиране са следните видове разходи:

1. Разходи за командировки на учителите:

пътни разходи - е автобус, влак или автомобил; дневни разходи - 20 лв. на ден;

квартирни разходи - до 75 лв. за нощувка;

2. Учебни материали (на хартиен или електронен носител) - до 200 лв. на един учител.

Финансирането на заместващи учители в училището, което е изпратило преподаватели в предприятията, се извършва по национална програма „Без свободен час“.

6.2. При реализиране на дейностите в неприсъствена или електронна среда:

Модул 1 „Бизнесът в училище“ - допустими за финансиране са следните видове разходи:

1. Разходи за организация и реализиране на дейностите:

закупуване на материали, консумативи и техническо оборудване за целите на обучението - до 1500 лв.; размножаване на материали - до 300 лв.

Модул 2 „Учители в предприятия“ - допустими за финансиране са следните видове разходи:

разходи за учебни материали (на хартиен или електронен носител) - до 200 лв. на един учител.

Финансирането на дейностите по двата модула се осъществява след одобрение на всички проекти по съответния модул и публикуване на одобрените за финансиране училища в интернет страницата на МОН.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Програмата се изпълнява през учебната 2022/2023 година.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати:

Мотивиране на учениците за обучение в професии и профили в областта на предприемачеството и STEM компетентностите;

Запознаване с практическата приложимост на технологиите по изучаваните общообразователни, профилиращи предмети и специалности от професии: представители на бизнеса подпомагат преподаването в клас;

Проведени семинари за учители и ученици от бизнес представители по актуални теми за съответната предметна област в съответствие с утвърдените учебни програми;

Работа на учители по реални проекти във фирмите: учителите ще осъвременят своята професионална подготовка в реална работна среда.

8.2. Показатели за изпълнение

Брой училища, провели семинари и включили представители на бизнеса в учебния процес - 100;

Брой учители, участвали в семинари и проекти във фирмите - 50;

Брой фирми, включили се в дейностите по двата модула - 40.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Кандидатстването по програмата се осъществява в платформата <https://np.mon.bg>. Право

за участие имат всички училища, осъществяващи обучение от I до XII клас, както и Центровете за подкрепа за личностно развитие. Формулярът се попълва директно в платформата на програмата.

За всеки от модулите на националната програма училищата договарят партньорства е предприятия, които са регистрирани в платформата и изготвят бюджет за финансиране, който отговаря на дейностите и единичните разходи, посочени в т. 6. Проектните предложения се представят в периода юли - септември 2022 г. Дейностите се планират и реализират в рамките на учебната 2022/2023 година. Конкретните дати се оповестяват в платформата.

Финансирането се осъществява след одобрение на проектите по съответните модули и публикуването на списъците е одобрение училища в интернет-страницата на програмата.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Кандидатстването на бенефициентите по съответните модули се извършва по електронен път чрез платформата на националната програма на адрес <https://np.mon.bg>.

Кандидатствалите се одобряват от комисия, одобрена със Заповед на министъра на образованието и науката. Критерии за допустимост са коректно попълнен формуляр за кандидатстване, наличен в платформата на програмата и приложен договор е работодател регистриран в платформата. При изпълнени критерии за допустимост класирането се извършва автоматично по реда на постъпване на предложенията за всеки модул поотделно до изчерпване на лимита за съответния модул.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Отчитането от страна на бенефициентите се извършва по електронен път в платформата на програмата на сайта на МОН (<https://np.mon.bg/>) е поставяне в платформата на сканирани копия на всички изискуеми разходооправдателни документи за дейностите по бюджетните пера, описани в т. 6 . Сроктът за отчитане на дейностите е до 1 месец след приключване на учебната 2022/2023 година.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът се осъществява от експерти от съответното РУО.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми (в т.ч. проект „Образование за утрешния ден“, в който са предвидени обучения на учители за преподаване на дигитална грамотност и обучения за създаване на дигитално съдържание), което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „УЧЕБНИЦИ, УЧЕБНИ КОМПЛЕКТИ И УЧЕБНИ ПОМАГАЛА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

През 2022 г. националната програма е насочена към необходимостта от създаване на учебни помагала по общообразователните учебни предмети на чужд език за езиковите гимназии, както и на учебни помагала за обучението в чужбина, на учебници и на учебни комплекти за страната, а също и учебно помагало за деца и ученици чужденци, търсещи или получили международна закрила и мигранти в задължителна училищна възраст.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 5. „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цели на програмата:

- Осигуряване на системата на училищното образование с учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети;
- Осигуряване на системата на училищното образование с учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, както и на учебници и на учебни комплекти за страната;
- Осигуряване на условия за равен достъп до училищно образование и повишаване на качеството на образователния процес на търсещите или получилите международна закрила и мигрантите.

2.2. Обхват на програмата:

Програмата обхваща училища от системата на училищното образование в зависимост от спецификите на отделните модули.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **1 575 000 лв.**, в това число средства за мониторинг в размер на до 5000 лева от бюджета за съответния модул.

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Средства в лв.
Модул 1. Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети	926 970 лв.
Модул 2. Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти	604 030 лв.
Модул 3. Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти	44 000 лв.
Общ размер	1 575 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Модул 1 „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети”

Бенефициенти по модула са Министерството на образованието и науката и училища на територията на Република България, в които се изучава интензивно чужд език и се преподават общообразователни учебни предмети на чужд език. Училищата представляват учител автор или сформират авторски екипи от учители, преподаващи съответните общообразователни учебни предмети на чужд език, които ще разработват учебно помагало. В авторските екипи могат да бъдат включвани учители и от други училища, в които се изучава интензивно чужд език и се преподават общообразователни учебни предмети на чужд език. В този случай едно от училищата, инициирало сформирането на авторския екип, е бенефициент по проекта.

В екипите могат да бъдат включени и учители по съответния чужд език, както и художник и/или графичен дизайнер, и/или учител по информационни технологии. Към всеки екип може да бъде включен и консултант – преподавател от висше училище по методика на обучението по съответния учебен предмет.

Бенефициент по модула е и Националното издателство за образование и наука „Аз-буки“, което съгласно чл. 51 от ЗПУО ще извърши дейности по корекция и стилистична редакция на текстове на помагалата, дейности по дизайн и предпечатна подготовка за публикуване в електронен и хартиен вариант, както и отпечатване за училищните библиотеки на изготвените през 2021 г. по модула 27 броя учебни помагала при спазването на разпоредбите на Закона за обществените поръчки.

Модул 2 „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“

Бенефициенти по модула са Министерството на образованието и науката и Националният STEM център.

Модул 3. „Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти“

Бенефициенти по модула са Министерството на образованието и науката и училища на територията на Република България, в които се обучават търсещи или получили международна закрила и мигранти.

Училищата, в които се обучават търсещи или получили международна закрила и мигранти, сформират авторски екип от специалисти по български език, включително и специалисти, преподаващи български език като чужд от висши и средни училища, и представители на граждански организации, които ще разработват учебното помагало.

В екипите може да бъдат включени и художник и/или графичен дизайнер, и/или специалисти по информационни технологии.

Бенефициент по модула е и Националното издателство за образование и наука „Аз-буки“, което съгласно чл. 51 от ЗПУО ще извърши дейности по корекция и стилистична редакция на текстове на помагалото, дейности по дизайн и предпечатна подготовка за публикуване в електронен и хартиен вариант.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Модул 1 „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети ”

- Уведомяване на училищата, в които се изучава интензивно чужд език и се преподават общообразователни учебни предмети на чужд език относно възможността да изготвят учебни помагала по модула и предоставяне на формуляр за кандидатстване.
- Кандидатстване с формуляр, включващ концепция и бюджет за разработване на помагало.
- Определяне на училищата бенефициенти, които ще бъдат конкретни изпълнители по модула и уведомяването им.
- Сключване на договор между училищата и авторите на проектите и разработване

на учебни помагала на чужд език по съответните общообразователни учебни предмети.

- Организиране на оценяването на представените учебни помагала.
- Осигуряване на учебни помагала на чужд език по съответните общообразователни учебни предмети.
- Анализ на изпълнение на модула.

Модул 2 „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“

През 2022 година ще бъдат организирани и проведени процедури по оценяване и одобряване на проекти на:

- Учебници за V клас и за VI клас по учебния предмет компютърно моделиране и информационни технологии
- Учебници за VIII, IX, X, XI и XII клас по учебния предмет религия - (християнство-православие)
- Учебници за XII клас, профилирана подготовка, по учебния предмет информатика и по учебния предмет чужд език (АЕ, ИспЕ, ИтЕ, НЕ, РЕ, ФрЕ – ниво В1; АЕ, ИспЕ, ИтЕ, НЕ, РЕ, ФрЕ – ниво В1.1 по ОЕЕР)
- Учебни комплекти и учебници за ученици с увреден слух
- Учебни комплекти за III клас и за IV клас по учебния предмет чужд език – италиански език
- Учебни комплекти за II клас по учебния предмет чужд език – италиански език
- Учебници за I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII клас по учебния предмет хореография
- Учебници за V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII клас по учебния предмет религия - (неконфесионално обучение)
- Учебници по учебни предмети за профилирана подготовка: чужд език за XI – XII клас (АЕ, ИспЕ, ИтЕ, НЕ, ФрЕ – ниво В1; АЕ, ИтЕ, НЕ, ФрЕ – В1.1; ИтЕ, НЕ, РЕ – В2 по ОЕЕР)
- Учебни комплекти за обучението на учениците, които изучават майчин език (иврит, арменски език)
- Учебни комплекти по учебния предмет чужд език – руски език, за постигане на ниво В2.1 от ОЕЕР за обучение в XI и в XII клас по рамкови учебни планове
- Учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, по

български език и литература за VIII клас и за IX клас, по български език и литература – български като втори език, по български език за X клас, по литература за X клас

- Учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, по български език и литература за XI и за XII клас

Дейност № 1 – Професионално и обективно оценяване на проектите на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проектите на учебници и на проектите на учебни комплекти, включва:

- Осигуряване на средства за възнаграждения на определените със заповеди на министъра на образованието и науката оценители на съдържанието, на графичния дизайн и на полиграфическото изпълнение;
- Осигуряване на средства за дневни, пътни и нощувки на определените със заповеди на министъра на образованието и науката оценители на съдържанието, на графичния дизайн и на полиграфическото изпълнение.

Дейност № 2 – Техническо и финансово обезпечаване на провеждането на процедурите по оценяване и одобряване на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проектите на учебници и на проектите на учебни комплекти, включва:

- Осигуряване на средства за сключване на договори по Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) за подпомагане на дейностите при организирането и провеждането на процедурите;
- Осигуряване на материално и техническо обезпечаване от Националния STEM център за времето, в което работят комисиите по оценяване и одобряване на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проектите на учебници и на проектите на учебни комплекти.

Дейност № 3 – Участие на учители в оценяване за пригодността за прилагане на проектите на учебниците и учебните комплекти в училище включва:

- Възлагане на услуга с предмет „Адаптиране, оптимизиране и поддържане на уеб базирана система, подпомагаща организирането и провеждането на оценяването за пригодността на учебниците и учебните комплекти за прилагане в училище“.

Дейност № 4 – Изготвяне на анализ и образци

- Изработка на електронни образци на заявките за количеството за всички предоставяни за безвъзмездно ползване познавателните книжки (II – IV възрастова група), учебниците и учебните комплекти (I – IV клас) и учебниците (V – VII клас).

Обобщаване и анализ на информацията относно постъпилите заявки, както и анализ на направлението и статистическа информация. Изработка на автоматизиран интерфейс за интеграция на външни системи и извличане на акумулираната информация

- Изготвяне на анализ на резултатите от проведените процедури – средствата в размер на 5 000 лв. за изнесените заседания ще бъдат за сметка на бюджета на модула.

Модул 3. „Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти“

- Уведомяване на училищата, в които се обучават търсещи или получили международна закрила, и мигранти и в които се преподава български език като чужд относно възможността да изготвят учебно помагало по модула и да представят формуляр за кандидатстване.
- Кандидатстване с формуляр, включващ концепция и бюджет за разработване на учебното помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти, включващо нивата А1 и А2 от общата европейска езикова рамка.
- Определяне на училище бенефициент, което ще бъде конкретен изпълнител по модула и уведомяването му.
- Сключване на договор между избраното училище и авторите на проекта.
- Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти, включващо нивата А1 и А2 от общата европейска езикова рамка и съответстващо на първата част от учебната програма по български език като чужд за търсещи или получили международна закрила и мигранти в задължителна училищна възраст.
- Организиране на оценяването на представеното учебно помагало.
- Осигуряване на учебно помагало по български език като чужд.
- Анализ на изпълнение на модула.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Модул 1. „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети

Финансира се по едно учебно помагало по съответен общообразователен учебен предмет за IX и за клас X на даден чужд език.

По настоящия модул не се допуска финансиране за разработване на учебни помагала по учебни предмети за съответен клас и чужд език, по които вече са разработени учебни помагала при реализирането на модула през предходните две години – 2020 г. и 2021 г.

Максимална стойност на финансиране за един проект – до 30 000 лв.

Конкретната стойност, за която кандидатства училището, се определя от попълнения във формуляра за кандидатстване бюджет.

Финансиране се предоставя само за учебно помагало, получило в процеса на оценяване най-малко две положителни оценки от тримата оценители.

Финансирането на дейностите по модула ще се извършва еднократно след приключване на процеса по оценяване.

Разходите по модула, извършвани от училищата бенефициенти, са за възнаграждения и за осигурителни и здравноосигурителни вноски съгласно националното законодателство на членовете на авторските колективи, включително и на координатора, осигуряване на средства за провеждане на срещи на авторските колективи – пътни, дневни и нощувки, административни разходи.

Комисията за оценяване на проект на учебно помагало се състои от трима оценители, определени със заповед на министъра на образованието и науката. Всеки член ще получи възнаграждение при условията на ЗЗД в размер на 500 лв. за всяко оценено учебно помагало.

За корекция и стилистична редакция на текстове на помагалата, както и дейности по дизайн и предпечатна подготовка за публикуване в електронен и хартиен вариант, така и за отпечатване на изготвените през 2021 г. по модула 27 бр. помагала – до 200 000 лв.

Предоставените средства по модула следва да бъдат усвоени до края на бюджетната 2022 година – 31.12.2022 г. Училищата, получили финансиране по модула, представят в МОН отчет за изразходваните средства в срок до 31.01.2023 година.

Модул 2 „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“

Предвидените средства ще се разходват в периода на изпълнение на дейностите по модула от програмата съгласно утвърдени от министъра на образованието и науката обща план-сметка за всички процедури и план-сметки за всяка конкретна процедура.

Модул 3. „Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсеци или получили международна закрила, и мигранти“

Финансира се 1 проектно предложение, създадено от авторски колектив към училище, състоящ се от специалисти по български език, включително и специалисти, преподаващи български език като чужд от висши и средни училища, и представители на граждански организации, художник и/или графичен дизайнер, специалисти по информационни технологии.

Проектът на изготвеното учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсеци или получили международна закрила, и мигранти, които се обучават в училища в системата на училищното образование, трябва да включва нивата А1 и А2 от общата европейска езикова рамка и да съответства на първата част от учебната програма по български език като чужд за търсеци или получили международна закрила и мигранти в задължителна училищна възраст.

Първата част от учебната програма по български език като чужд за търсеци или получили международна закрила и мигранти в задължителна училищна възраст включва темите от „Аз и другите - представяне, самопредставяне, лична информация“ до „Всекидневни дейности“ включително. Учебното помагало може да бъде изготвено в една част или разделено в две части.

При създаване на учебното помагало по български език като чужд трябва да се има предвид, че обучението по български език като чужд за ученици, търсеци или получили международна закрила, и мигранти протича едновременно с учебния процес за даден клас според учебния план на паралелката, в която е записан ученикът чужденец. В този смисъл учебното помагало трябва да адаптира знанията към образователния процес.

Максимална стойност на финансиране от държавния бюджет за изготвяне на проекта на учебното помагало – до 30 000 лв.

Конкретната стойност, за която кандидатства училището, се определя от попълнения във формуляра за кандидатстване бюджет.

Финансиране се предоставя само в случай че учебното помагало е получило в процеса на оценяване най-малко две положителни оценки от тримата оценители.

Разходите по модула са за възнаграждения и за осигурителни и здравноосигурителни вноски съгласно националното законодателство на членовете на авторските колективи, осигуряване на средства за провеждане на срещи на авторските колективи – пътни, дневни и нощувки, административни разходи.

Комисията за оценяване на проект на учебно помагало се състои от трима оценители, определени със заповед на министъра на образованието и науката. Всеки член ще получи възнаграждение при условията на ЗЗД в размер на 1000 лв. за оценено учебно помагало.

За корекция и стилистична редакция на текстове на помагалото, както и дейности по дизайн и предпечатна подготовка за публикуване в електронен и хартиен вариант – до 7500 лв.

Предоставените средства по модула следва да бъдат усвоени до края на бюджетната 2022 година – 31.12.2022 г. Училището, получило финансиране по модула, представя в МОН отчет за изразходваните средства в срок до 31.01.2023 г.

Етапи на финансиране

Финансирането на дейностите по Модул 1 ще се извършва:

- Еднократно към училищата - бенефициенти след приключване на процеса по оценяване
- Еднократно изплащане на възнагражденията на оценителите на проектите на учебните помагала
- Изплащането на средствата към Национално издателство „Аз-буки“ ще се извърши на два пъти след представени от тях план-сметки за необходимите средства: веднъж за отпечатване на изготвените през 2021 г. по модула 27 бр. учебни помагала и втори път за корекция и стилистична редакция на текстове на помагалата, изготвени по модула през 2022 г., както и дейности по дизайн и предпечатна подготовка за публикуване в електронен и хартиен вариант
- Максимална стойност на финансиране за един проект – до 30 000 лв.

Финансирането на дейностите по Модул 2 ще се извършва:

- Възнаграждения на оценителите на съдържанието, на графичния дизайн и на полиграфическото изпълнение – след всяко приключено оценяване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на учебници и на учебни комплекти
- На два пъти – авансово и окончателно, за изплащане на дължимата сума за администриране на веб-базираната система, подпомагаща организирането и провеждането на оценяването за пригодността за прилагане в училище на проектите на учебници и учебните комплекти
- Преводи на Националния STEM център след представена план-сметка от директора на Националния STEM център

Финансирането на дейностите по Модул 3 ще се извършва:

- Еднократно към училището - бенефициент след приключване на процеса по оценяване;
- Еднократно изплащане на възнагражденията на оценителите на проекта на учебното помагало;
- Еднократно изплащане на средствата към Национално издателство „Аз-буки“ след представена от тях план-сметка за необходимите средства за корекция и стилистична редакция на текстове на помагалото, както и дейности по дизайн и предпечатна подготовка за публикуване в електронен и хартиен вариант
- Максимална стойност на един проект на помагало по български език като чужд – до 30 000 лв.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срокът за изпълнение на дейностите по програмата е 31.12.2022 г.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Модул 1,, Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети“

Очаквани резултати

- Осигурен свободен достъп чрез интернет страницата на МОН до разработените учебни помагала за обучение по общообразователни учебни предмети на чужд език.

Показатели за изпълнение

- Брой учебни помагала по съответните общообразователни учебни предмети на чужд език, получили положителна оценка - 17

Модул 2 „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“

- Брой одобрени учебници за V клас и за VI клас по учебния предмет компютърно моделиране и информационни технологии.
- Брой одобрени учебници за VIII, IX, X, XI и XII клас по учебния предмет религия - (християнство-православие).
- Брой одобрени учебници за XII клас, профилирана подготовка, по учебния предмет информатика и по учебния предмет чужд език (АЕ, ИспЕ, ИтЕ, НЕ, РЕ, ФрЕ - ниво В1; АЕ, ИспЕ, ИтЕ, НЕ, РЕ, ФрЕ – ниво В1.1 по ОЕЕР).

- Брой одобрени учебници и учебни комплекти за ученици с увреден слух.
- Брой одобрени учебни комплекти за III клас и за IV клас по учебния предмет чужд език - италиански език.
- Брой одобрени учебни комплекти за II клас по учебния предмет чужд език – италиански език.
- Брой одобрени учебници за I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII клас по учебния предмет хореография.
- Брой одобрени учебници за V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII клас по учебния предмет религия - (неконфесионално обучение).
- Брой одобрени учебници по учебни предмети за профилирана подготовка: чужд език за XI -XII клас (АЕ,ИспЕ,ИтЕ,НЕ,ФрЕ - ниво В1; АЕ,ИтЕ,НЕ,ФрЕ - В1.1; ИтЕ,НЕ,РЕ - В2 по ОЕЕР).
- Брой одобрени учебни комплекти за обучението на учениците, които изучават майчин език (иврит, арменски език).
- Брой одобрени учебни комплекти по учебния предмет чужд език - руски език, за постигане на ниво В2.1 от ОЕЕР за обучение в XI и в XII клас по рамкови учебни планове.
- Брой одобрени учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, по български език и литература за VIII клас и за IX клас, по български език и литература - български като втори език, по български език за X клас, по литература за X клас.
- Брой одобрени учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, по български език и литература за XI и за XII клас.

Модул 3. „Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти“

Очаквани резултати

- Осигурени условия за преподаване и изучаване на български език като чужд за начален етап на търсещи или получили международна закрила и мигранти;
- Придобита начална представа за комуникативните възможности на българския език за употреба в ежедневието и в образователния процес;
- Усвоени базови знания и понятия за адаптиране към новата социална и културна среда и към учебния процес.

Показатели за изпълнение

- Един брой учебно помагало по български език като чужд за начален етап на чужденци, търсеци или получили международна закрила и мигранти, включващо нивата А1 и А2 от общата европейска езикова рамка и съответстващо на първата част от учебната програма по български език като чужд за търсеци или получили международна закрила и мигранти в задължителна училищна възраст.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Модул 1 „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети“

След публикуване на одобрената програма на официалната интернет страница на МОН, се отправя на покана по електронната поща до директорите на училищата (с приложен формуляр за кандидатстване), в които се изучава интензивно чужд език, за възможностите учител/екипи от учители да създадат учебни помагала по съответни общообразователни учебни предмети на чужд език. Учителят/екипите от учители се представляват от училище (бенефициент по модула), в което се изучава интензивно чужд език. Заедно с поканата се предоставят на училищата и утвърдени от министъра на образованието и науката формуляр за кандидатстване и технически изисквания, касаещи формата, оформлението и съдържанието, съгласно които да се изготви проектът на учебното помагало.

Допустимо е разработването на учебни помагала по учебни предмети за съответен клас и чужд език, по които не са разработени такива при реализирането на модула през предходните две години – 2020 г. и 2021 г.

В поканата се посочват учебните предмети, класът и съответният чужд език, за които вече са изготвени учебни помагала по модула през 2020 г. и 2021 г. и за които през настоящата година няма да се приемат формуляри за кандидатстване.

Срокът за сформирание на екипи и за подаване на формуляр за кандидатстване в деловодството на Министерството на образованието и науката е до 15 дни от датата на изходящия регистрационен номер на поканата от МОН до съответните училища.

Изисквани документи и срок на подаване:

- Формуляр за кандидатстване (по образец) – подава се в деловодството на МОН до 15 дни от датата на изходящия регистрационен номер на поканата от МОН до съответните училища;
- Проект на изготвено учебно помагало – предоставя се в деловодството на МОН в срок до 30.09.2022 г.;

- Декларация/и от автора/ите на съдържанието на учебното помагало за липса на наличие на чужди текстове и техни преводи на чужд език по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права, за съгласие за публикуване на учебното помагало на интернет страницата на МОН и за отпечатването и разпространението му до училищата (по образец), както и за отстъпено авторско право на МОН по силата на договор, сключен с директора на съответното училище;
- Декларация/и от автора/ите на графичния дизайн и/или илюстрациите за включените в учебното помагало илюстративни материали, за съгласие за публикуване на учебното помагало на интернет страницата на МОН и за отпечатването и разпространението му до училищата, както и за отстъпено авторско право на МОН по силата на договор, сключен с директора на съответното училище.

Модул 3. „Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсеци или получили международна закрила, и мигранти“

Одобрената национална програма се публикува на официалната интернет страница на МОН и се отправя покана по електронна поща (с приложен формуляр за кандидатстване) до директори на училища, в които се обучават търсеци или получили международна закрила и мигранти, да създадат екип от специалисти за изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап, което да включва нивата А1 и А2 от общата европейска езикова рамка и да съответства на първата част от учебната програма по български език като чужд за търсеци или получили международна закрила и мигранти в задължителна училищна възраст. Екипът от специалисти се представляват от съответното училище (бенефициент по модула).

Заедно с поканата се предоставя на училищата и утвърден от министъра на образованието и науката формуляр за кандидатстване и технически изисквания, касаещи формата, оформлението и съдържанието, съгласно който да се изготви проектът на учебното помагало. В поканата се определя и видът на изданието – файл в Word или PDF формат, както и допълнителните условия за участие в процедурата.

В изготвеното по модула учебно помагало не се допуска наличие на чужди текстове и техни преводи на чужд език по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права.

Срокът за формиране на екип и подаване на формуляр за кандидатстване в деловодството на МОН е до 30 дни от датата на изходящия регистрационен номер на поканата от МОН до съответните училища.

Изисквани документи и срок на подаване

- Формуляр за кандидатстване (по образец) – подава се в деловодството на МОН до 30 дни от датата на изходящия регистрационен номер на поканата от МОН до съответните училища. Формулярът за кандидатстване включва разработена концепция за учебното помагало и бюджет за финансиране на дейността.
- Проект на изготвено учебно помагало – предоставя се в деловодството на МОН в срок до 30.09.2022 г.
- Декларация/и от автора/ите на съдържанието на учебното помагало за липса на наличие на чужди текстове и техни преводи на чужд език по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права, за съгласие за публикуване на учебното помагало на интернет страницата на МОН и за отпечатването и разпространението му до училищата (по образец), както и за отстъпено авторско право на МОН по силата на договор, сключен с директора на съответното училище.
- Декларация/и от автора/ите на графичния дизайн и/или илюстрациите за включените в учебното помагало илюстративни материали, за съгласие за публикуване на учебното помагало на интернет страницата на МОН и за отпечатването и разпространението му до училищата, както и за отстъпено авторско право на МОН по силата на договор, сключен с директора на съответното училище.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Модул 1 „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети“

За всеки от определените общообразователни учебни предмети на съответния чужд език се допуска до разработване и до оценяване само по един проект на учебно помагало. При получени повече от един формуляр за кандидатстване за изготвяне на учебно помагало по един и същ общообразователен учебен предмет на един и същи чужд език, екипът за управление на модула извършва оценка на представената концепция и бюджет за разработване на учебното помагало. Оценяването се извършва по следните критерии:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра за

кандидатстване – до 10 точки;

- Степен на съответствие в разработената концепция за учебното помагало между поставените цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки;
- Целесъобразно разпределение на средствата по бюджетни дейности – до 10 точки.
- Към посочените критерии се добавят и допълнителни:
- Включване в екипа и на учител по съответния чужд език – 2 точки;
- Включване в екипа и на художник и/или графичен дизайнер и/или учител по информационни технологии – 2 точки;
- Включване в екипа и на консултант – преподавател от висше училище по методика на обучението по съответния учебен предмет – 2 точки.

Екипът за управление на модула приема и проверява съответствието на внесените формуляри за кандидатстване.

В случай че две или повече училища, кандидатстващи по един и същи общообразователен учебен предмет на един и същи чужд език, имат равен брой точки, се взема предвид и исканото финансиране, като за изпълнител се определя училището с по-ниска сума на формирания бюджет.

Класирането се отразява в протокол, който се представя за одобрение от министъра на образованието и науката. Утвърденият списък с училищата, чиито авторски екипи ще изготвят учебни помагала, се публикува на официалната интернет страница на МОН, като класираните училища се уведомяват и по електронна поща.

Директорите на класираните училищата сключват договори с членовете на екипите, в които изрично е посочено, че авторските права върху резултатите от изпълнението на настоящия договор, включително правата за ползване и цялата съпътстваща го документация, принадлежат на МОН, както и че изпълнителите нямат право да ги използват за цели, несвързани с договора, без изричното писмено съгласие на МОН.

Срокът за разработване и внасяне за оценяване на проект на учебно помагало в деловодството на МОН е до 30.09.2022 г.

За всяко разработено и подадено за оценяване учебно помагало се определя координатор, който ще бъде лице за контакт и ще осъществява оперативна комуникация в процеса на оценяване и последващи дейности по корекция и редакция на текстове, като и дизайн и предпечатна подготовка на помагалото.

В случай на констатиране от оценителите на помагалата на технически грешки или неточности в даден проект на помагало същите се предоставят на координатора на съответния проект за отстраняването им от авторския екип. След отстраняване на

констатираните грешки или неточности коригираното учебно помагало се изпраща във формат pdf и word на екипа за управление на модула.

Учебните помагала, разработени по модула, не подлежат на оценяване и одобряване по реда на Наредба № 10 от 19.12.2017 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала.

Учебните помагала, разработени по модула, се оценяват от комисия, състояща се от трима учители, преподаващи съответния учебен предмет на чужд език. Предложенията за оценители се подават от директорите на училища с интензивно изучаване на чужд език, като за целта те се уведомяват с официално писмо. Комисиите от оценители се определят със заповед на министъра на образованието и науката.

Комисията за оценяване на внесените учебни помагала разглежда и дава оценка по отношение на:

- Съобразеност с учебната програма по съответния учебен предмет;
- Съответствие с книжовните езикови норми на съответния чужд език.

Формира се положителна оценка за учебно помагало при наличие на най-малко две положителни оценка от оценителите.

След получаване на положителна оценка подготвеното за публикуване в електронен и/или хартиен вариант учебно помагало се предоставя на авторския екип за финален преглед и потвърждение на коректността на помагалото.

Получилите положителна оценка и прегледани и потвърдени от авторските екипи учебни помагала се предоставят за свободен достъп чрез интернет страницата на МОН. Директорите на училища с интензивно изучаване на чужд език се уведомяват за публикуваните учебни помагала.

Модул 3. „Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсеци или получили международна закрила, и мигранти“

Ред за оценяване на проектните предложения

Само един проект на учебно помагало по български език като чужд за начален етап се допуска до разработване и до оценяване. При получени повече от един формуляр за кандидатстване за изготвяне на учебно помагало екипът за управление на модула извършва оценка на представената концепция и бюджет за разработване на учебното помагало.

Оценяването се извършва по следните критерии:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра за

кандидатстване – до 10 точки;

- Степен на съответствие между разработената концепция за учебното помагало и учебната програма по български език като чужд за търсещи или получили международна закрила и мигранти в задължителна училищна възраст – до 10 точки;
- Степен на съответствие в разработената концепция за учебното помагало между поставените цели, дейности и очаквани резултати – до 10 точки;
- Целесъобразно разпределение на средствата по бюджетни дейности – до 10 точки.
- Към посочените критерии се добавят и допълнителни:
- Включване в екипа и на консултант – преподавател от висше училище по методика на обучението по български език - 5 точки
- Включване в екипа на художник и/или графичен дизайнер, и/или специалист по информационни технологии - 5 точки

В случай че две или повече училища, кандидатстващи за разработване на учебното помагало, имат равен брой точки, се взема предвид и исканото финансиране, като за изпълнител се определя училището с по-ниска сума на формирания бюджет.

Класирането се отразява в протокол, който се представя за одобрение от министъра на образованието и науката. Наименованието на утвърденото училище, чийто авторски екип ще изготвя учебното помагало, се публикува на официалната интернет страница на МОН, като класираното училище се уведомява и по електронна поща.

Директорът на училището сключва договори с членовете на екипа, в които изрично е посочено, че авторските права върху резултатите от изпълнението на настоящия договор, включително правата за ползване и цялата съпътстваща го документация, принадлежат на МОН, както и че изпълнителите нямат право да ги използват за цели, несвързани с договора, без изричното писмено съгласие на МОН.

Срокът за разработване и внасяне за оценяване на проекта на учебно помагало в деловодството на МОН е до 30.09.2022 г.

За разработеното и подаденото за оценяване учебно помагало се определя координатор, който ще бъде лице за контакт и ще осъществява оперативна комуникация в процеса на оценяване и последващи действия по корекция и редакция на текстове, като и дизайн и предпечатна подготовка на помагалото.

В случай на констатиране от оценителите на помагалата на технически грешки или неточности в проекта на помагало същите се предоставят на координатора на проекта за отстраняването им от авторския екип. След отстраняване на констатирани грешки или

неточности коригираното учебно помагало се изпраща във формат pdf и word на екипа за управление на модула.

След получаване на положителна оценка подготвеното за публикуване в електронен вариант учебно помагало се предоставя на авторския екип за финален преглед и потвърждение на коректността на помагалото.

Получилото положителна оценка, прегледано и потвърдено от авторския екип учебно помагало се предоставя за свободен достъп чрез интернет страницата на МОН.

Учебното помагало, разработено по модула, не подлежи на оценяване и одобряване по реда на Наредба № 10 от 19.12.2017 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала.

Екипът за управление на модула извършва следните дейности:

- Приема и проверява съответствието на внесените формуляри за кандидатстване;
- Приема изготвения и представен в МОН проект на учебно помагало;
- Изготвя писма до ректори на висши училища и до директори на средни училища за предоставяне на предложения за оценители;
- Изготвя доклад и проект на заповед за определяне на оценители;
- Предоставя проекта на учебно помагало за оценяване на комисия, състояща се от трима специалисти, преподаващи български език и/или български език като чужд;
- В случай на констатирани от оценителите на учебното помагало технически грешки или неточности в проекта на помагало предоставя същите за отстраняването им на определения координатор;
- Изготвя доклад до министъра на образованието и науката за публикуване на полученото положителна оценка учебно помагало;
- Уведомява директорите на училищата за публикуваните учебни помагала.

Комисията за оценяване на внесеното учебно помагало разглежда и дава оценка съгласно следните критерии:

- Съобразност с учебната програма по български език като чужд за търсеци или получили международна закрила и мигранти в задължителна училищна възраст;
- Съответствие с книжовните езикови норми на българския книжовен език;
- Съобразност с методическата приложимост и ефективност на помагалото.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Модул 1. „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети

Предоставените средства по модула следва да бъдат усвоени до 31.12.2022 година.

Училищата, получили финансиране по модула, представят в МОН отчет за изразходваните средства в срок до 31.01.2023 година.

Модул 3. „Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти“

Предоставените средства по модула следва да бъдат усвоени до 31.12.2022 г.

Училището, получило финансиране по модула, представя в МОН отчет за изразходваните средства в срок до 31.01.2023 г.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Модул 1 „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети

Мониторингът по модула ще се извърши до 31.12.2022 г. от експерти на дирекция „Учебници и училищна документация“ в МОН.

За оценка на изпълнението на модула екипът за управление на модула ще изготви анализ за изпълнението след приключване на дейностите по модула.

Модул 2 „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“

Мониторингът по модула ще се извърши до 31.12.2022 г. от експерти на дирекция „Учебници и училищна документация“ в МОН.

За оценка на изпълнението на модула екипът за управление на модула ще изготви анализ след приключване на дейностите по модула.

Модул 3. „Изготвяне на учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти“

Мониторингът по модула ще се извърши до 31.12.2022 г. от експерти на дирекция „Приобщаващо образование“ в МОН.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ПОДПОМАГАНЕ НА ОБЩИНИТЕ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕСЕГРЕГАЦИЯ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Процесите по осигуряване на равен достъп до качествено образование и образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства са тясно свързани и съпътствани от унаследени и от нови предизвикателства. Затруднения оказват: наличието на първично сегрегирани образователни институции; съществуващите негативни стереотипи; и нагласи negliжиращи важноста на образованието; ниският образователен статус на родителите. Тези процеси допълнително се утежняват от социално-икономическите фактори, демографското развитие, разширяващият се процес на вторична сегрегация на образователните институции, както и увеличаване на образователни институции с повишена концентрация на деца и ученици от уязвими групи. Всичко това показва необходимостта от ясни, диференцирани мерки, подкрепени на национално ниво и приложени от местната власт.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 5. „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), както и в изпълнение на Стратегическите цели на Програма за дейността на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) 2019 – 2021 г.

2.1. Цели на програмата:

- Образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми, чрез реализиране на дейности от общините за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторичната сегрегация.
- Осигуряване на подкрепяща образователна среда, насърчаваща позитивното взаимодействие между всички участници в образователния процес в условията на несегрегирани, приемни образователни институции¹.

2.2. Обхват: Програмата се изпълнява на територията на цялата страна.

¹ Приемни образователни институции – образователни институции (училища и детски градини със задължително предучилищно образование), в които се обучават преобладаващ брой деца и ученици, които не са от етнически малцинства.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет: 500 000 лв., в това число за мониторинг в размер на 5000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

4.1. Критерии за допустимост на бенефициента/ите:

- Кандидати могат да бъдат всички общини на територията на Република България;
- Наличие на съфинансиране от общините, което трябва да е в размер на минимум 10% от исканото финансиране от програмата;
- Наличие най-малко на три образователни институции на територията на населеното място, където ще се осъществяват дейностите и наличие на поне една образователна институция, установена като сегрегирани или наличие на обособени квартали/райони с преобладаващо ромско население с риск от вторична сегрегация на образователните институции;
- Целевата група за включване в дейностите по програмата са деца в задължително предучилищно образование и ученици, които посещават сегрегирани образователни институции или паралелки или са били необхванати в образователната система и имат необходимост от подпомагане за приобщаване в образователната система и родителите на всички деца и ученици.
- Задължително включване в проектното предложение на дейността на непедagogическия персонал (образователни медиатори, помощници на учителя или социални работници в образованието).

4.2. Критерии за допустимост на партньора/ите:

- Партньори на общините трябва да бъдат всички приемни образователни институции, предвидени да участват в проектните предложения;
- При установена необходимост може да се реализира партньорство и с изпращащите образователни институции².
- Кандидатът може да делегира на партньора/те изпълнение на дейности и да осигури необходимите средства за изпълнението им.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

- #### **5.1. Осигуряване на безплатен транспорт** в рамките на населеното място за деца в задължително предучилищно образование и за ученици, посещаващи сегрегирани образователни институции с цел достъп до образование в несегрегирани приемни

² Изпращащи образователни институции - образователни институции (училища и детски градини със задължително предучилищно образование), в които се обучават преобладаващ брой деца и ученици от етнически малцинства

образователни институции, както и за деца и ученици, живеещи в отдалечени райони, но посещаващи несегрегирани образователни институции.

5.1.1. Организиране на превози за собствена сметка – извършват се въз основа на заповед на кмета на общината, съответно на директора на училището или на детската градина, а отчитането на разходите се осъществява въз основа на разходооправдателни документи за всички преки разходи, свързани с осигуряване на превозите, като горива, гориво-смазочни материали и други консумативи, трудови възнаграждения, технически преглед, задължителна застраховка гражданска отговорност, поддръжка и ремонт на превозни средства и други разходи.

5.1.2. Сключване на договор за специализиран превоз с автомобилен транспорт, като договорите се сключват при спазване на реда за възлагане на обществени поръчки или на концесии - осъществяват се в рамките на учебния план на съответните институции при спазване изискванията на Закона за автомобилните превози и другите относими нормативни актове. Сключва се договор за специализиран превоз, в който задължително се регламентират изчерпателно и по прозрачен начин обхватът на превозната услуга, маршрутното разписание и задълженията за извършване на обществената услуга, показателите, които се вземат предвид за предотвратяване на свръхкомпенсиране, с конкретни икономически параметри, въз основа на които се изчислява размерът на компенсацията с отчитане на нетния финансов ефект, механизмите за разпределение на разходите, пряко свързани с предоставяне на услугата, които могат да включват разходи за персонал, енергия, инфраструктурни такси, поддръжка и ремонт на превозни средства за обществения транспорт, подвижен състав и инсталации, необходими за извършване на услугата, както и на частта от непреките разходи, свързани с предоставянето на услугата.

5.1.3. Превоз по автобусни линии по утвърдена транспортна схема – уреждат се с договор за възлагане на обществен превоз, сключен по реда на Регламент № 1370/2007, като превозвачът по заявка на възложителя снабдява учащите се безплатно с превозен документ (абонаментна карта или билет) за съответния маршрут и ежемесечно фактурира стойността на услугата при условията на сключения договор.

5.2. Осигуряване на учебни пособия и материали за децата в задължително предучилищно образование и за ученици до VII клас, включени в процеса на

образователна десегрегация.

Дейността се осъществява чрез предоставяне на подкрепа на деца и ученици от уязвими групи, участващи в дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация след доказана необходимост, установена по критерии, изработени от съответната община, и изготвен списък и в зависимост от възрастта на децата и учениците.

5.3. Дейности за информиране, мотивиране и подготовка на децата и учениците за съвместното образователно развитие в приемните образователни институции.

5.3.1. Назначаване на непедagogически персонал към общините (образователни медиатори, помощници на учителите, социални работници в образованието)³, които да участват в изпълнение на общинската политика за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация, както и в дейностите по превенция и предотвратяване на негативни явления като насилие, дискриминационни прояви и тормоз в приемните образователни институции.

5.3.2. Дейностите за информиране, мотивиране и подготовка на децата и учениците за съвместното образователно развитие се планират и реализират съвместно от учителите, директорите и другите педагогически специалисти и непедagogическия персонал в приемните образователни институции.

5.4. Дейности за психолого-педагогическо и социално-комуникативно приобщаване на всички родители за изграждане на образователна и обществена среда, осигуряваща ефективен процес на десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация.

Дейностите се планират и реализират в приемната образователна институция от учителите, директорите и другите педагогически специалисти и непедagogическия персонал (образователните медиатори, помощниците на учителите и социалните работници в образованието). Задължително е участието на родителите на децата и учениците, включени в процеса на образователна десегрегация и превенция на недопускане на вторична сегрегация, както и на родители от приемната образователна институция.

5.5. Дейности (групова или индивидуална форма) с деца в задължително предучилищно образование и с ученици, включени в процеса на десегрегация, за продължаване на образованието им в приемните образователни институции.

Дейностите се реализират от учителите, директорите и другите педагогически специалисти в приемните образователни институции.

³ Непедagogическият персонал се назначава към общините. Дейността им е фокусирана в определените като приемни образователни институции.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Финансиране на дейностите от програмата:

Националната програма финансира само дейности 5.1., 5.2. и 5.3.1.

Финансиране по дейност 5.1. *Осигуряване на безплатен транспорт в рамките на населеното място за деца в задължително предучилищно образование и за ученици, посещаващи сегрегирани образователни институции, както и за деца и ученици, живеещи в отдалечени райони, но посещаващи несегрегирани образователни институции*

5.1.1. Организиране на превози за собствена сметка

Максимален размер на средствата за компенсиране на безплатния транспорт чрез превоз за собствена сметка:

- с автомобили до 22 места - до 0,90 лв./км от общия пробег и допълващ стандарт за издръжка на МПС в размер на 4 540 лв.;
- с автомобили над 22 места - до 1,30 лв./км от общия пробег и допълващ стандарт за издръжка на МПС в размер на 6 810 лв.

5.1.2. Сключване на договор за специализиран превоз с автомобилен транспорт

Максимален размер на средствата за компенсиране на безплатния транспорт чрез специализиран превоз с автомобилен транспорт:

- с автомобили до 22 места - до 1,20 лв./км от общия пробег;
- с автомобили над 22 места - до 1,80 лв./км от общия пробег.

5.1.3. Превоз по автобусни линии по утвърдена транспортна схема

Максимален размер на средствата за компенсиране на безплатния транспорт чрез превоз по автобусни линии по утвърдена транспортна схема:

- с месечна абонаментна карта - до 2,60 лв./км от дължината на маршрута (еднопосочно);
- с билет за единично пътуване - до 0,10 лв./км.

Финансиране по дейност 5.2. *Осигуряване на учебни пособия и материали за децата в задължително предучилищно образование и за ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация:*

- за деца в задължително предучилищно образование – максимална стойност на пакет учебни пособия и материали до 50 лв.;
- за ученици в начален етап – максимална стойност на пакет учебни пособия и материали до 70 лв.;
- за ученици в прогимназиален етап до VII клас – максимална стойност на пакет учебни пособия и материали до 120 лв.

Върху осигурените и предоставени учебни пособия и материали задължително се

поставя стикер или надпис „Осигурено по Национална програма на МОН „Подпомагане на общините за образователна десегрегация“.

Финансиране по дейност 5.3.1. *Назначаване на непедagogически персонал към общините (образователни медиатори, помощници на учителите, социални работници в образованието):*

Програмата финансира назначаване на непедagogически персонал към общините (образователни медиатори, помощници на учителите, социални работници в образованието). Включването и участието им в процеса на десегрегация и превенцията за недопускане на вторична сегрегация е задължително. Дейност 5.3.1 може да бъде осигурена и чрез дейността на вече назначени по други програми и проекти непедagogически персонал в приемните образователни институции или общината, но в този случай съответните възнаграждения не се финансират от програмата и не се зачитат като финансов принос. При назначаване на непедagogически персонал за целите на проекта и със средства, осигурени от общината, възнагражденията се считат за съфинансиране от кандидата.

6.2. Финансиране на дейностите по други механизми и програми:

Кандидатът може да финансира за собствена сметка всички дейности по програмата, като дейности 5.3.2., 5.4. и 5.5. задължително трябва да бъдат планирани и включени за изпълнение в проектното предложение, **но те не се финансират от програмата.** Ако има осигурено финансиране на дейности 5.3.2., 5.4. и 5.5. от други източници и/или други програми/проекти, остойносттаването им не се признава за съфинансиране от кандидата. При изпълнение на други подкрепящи дейности по програмата от кандидата необходимо е той да посочи и опише дейностите и съответните им стойности, като изпълнението им се счита за съфинансиране.

6.3. Общи правила:

В процеса на изпълнение на проектите се допуска прехвърлянето на средства между одобрени за финансиране дейности, след писмено разрешение от ЦОИДУЕМ.

Допуска се окончателно финансиране на проекти, класирани за учебната 2021 – 2022 година след одобряване на краен технически и финансов отчет.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срок на програмата: учебната 2022 – 2023 година.

Предоставените финансови средства по програмата могат да се разходват до края на втория учебен срок на учебната 2022 – 2023 година.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация – 20.
- Брой деца и ученици, за които е осигурен безплатен транспорт в рамките на населеното им място – 1500.
- Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация, и за които са осигурени учебни пособия и материали – 1500.
- Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и задържането на децата и учениците в образователната система – 400.
- Брой родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище – 2000.
- Брой образователни медиатори и друг непедagogически персонал, включени в проектните дейности – 40.
- Брой реализирани дейности с родители, деца и ученици и представители на институции за изграждане на среда, осигуряваща ефективен процес на десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация - 45.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Финансирането на общините се осъществява на принципа на конкурентен подбор. След стартиране на програмата общините, отговарящи на условията за допустимост, могат да кандидатстват с проектно предложение по утвърден образец на формуляр и приложен бюджет с разчет на дейностите, който ще бъде публикуван на сайта на ЦОИДУЕМ и на сайта на МОН. В проектното предложение задължително се конкретизира избраният начин за реализиране на безплатен превоз за децата в задължително предучилищно образование и за учениците, който се остойносттава в бюджета.

Към проектните предложения общините е необходимо да се приложат:

- Актуален приет и утвърден от общинския съвет програмен документ (план, програма) за осъществяване на процес на образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация, както и Решение за приемането му;
- Приложена транспортна схема за реализиране на процеса на образователна десегрегация на територията на общината (съответното населено място, определено за общински център), в която задължително се посочват брой на децата в задължително предучилищно образование и на учениците, включени в процеса на десегрегация (списък);

наименование на изпращащите образователни институции, които към момента на кандидатстване децата и учениците посещават, както и наименование на приемните образователни институции, към които са насочени децата и учениците. В транспортната схема могат да бъдат включени и средищни училища като приемни институции.

- Споразумения (подписани и подпечатани) между общините и приемните образователни институции, в които се вписват задълженията и отговорностите на страните, както и последващи мерки за устойчивост на процеса на образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация;
- Декларация по образец;
- Други съпътстващи документи.
- В срок до 12.07.2022 г. вкл., общините изпращат до адреса на ЦОИДУЕМ целия комплект от необходими документи в 1 (един) екземпляр на хартиен носител и 1 (един) екземпляр на електронен носител (диск или флаш памет) – по пощата, с куриер или се внася на ръка. За проектни предложения, изпратени по поща или с куриерска фирма, важи датата на пощенското клеймо.

След издадената от министъра на образованието и науката заповед за класираните за финансиране проектни предложения, ЦОИДУЕМ сключва договори с бенефициентите и им предоставя одобрените средства по следния ред:

- 80% авансово;
- до 20% след приемане и одобряване на краен технически и финансов отчет.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Постъпилите проектни предложения ще бъдат оценени от комисия, назначена със заповед на директора на ЦОИДУЕМ. Оценка се протича в два етапа:

Етап 1. Оценка за административно съответствие.

Етап 2. Оценка на качеството на проекта, която ще се извърши въз основа на изготвена оценителна карта със следните критерии при общ максимален брой 100 точки:

- Съответствие на проектното предложение с целите на националната програма (максимална оценка 10 точки):
- Ясно и добре дефинирано ли е очакваното влияние от партньорството за целевата група и другите заинтересовани страни (местна и образователна общност) (максимална оценка 10 точки):
- Степен на съответствие с потребностите на целевите групи (максимална оценка 20 точки):

- Оценка на дейностите и резултатите (максимална оценка 40 точки)
- Устойчивост (максимална оценка 10 точки):
- Бюджет и ефективност на разходите (максимална оценка 10 точки):

Класирането на проектните предложения се извършва по низходящ ред според получената оценка. Одобряват се за финансиране класираните проектни предложения до изчерпване на обявения общ бюджет за програмата. След приключване на оценката на проектните предложения комисията предлага на директора на ЦОИДУЕМ списък с класирането на кандидатите за одобряване в срок до 22.07.2022 г. В срок до 26.07.2022 г. директорът на ЦОИДУЕМ предоставя на министъра на образованието и науката за одобрение списъка на всички проектни предложения, класирани и предложени за финансиране. Министърът на образованието и науката издава заповед за класираните за финансиране проектни предложения, която се публикува на сайта на МОН и ЦОИДУЕМ.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Бенефициентът представя в ЦОИДУЕМ краен технически и финансов отчет (по образец) за реализация на дейностите по одобреното проектно предложение в срок до 31.07.2023 г. на хартиен и електронен носител. Окончателните отчети се одобряват в срок до 31.08.2023 г.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

С цел да се оцени ползата от националната програма е необходимо да се направи оценка на ефективността на всеки реализиран проект. Това включва проследяване изпълнението на заложените дейности, оценка на изпълнените дейности и оценка на популяризиране на резултатите.

1. Проследяване на изпълнението на заложените проектни дейности ще се извършва чрез мониторинг на финансираните проекти: текущ и проверка на място.

(1) Текущият мониторинг на проекти включва администрирането на проекти по сключени за финансиране договори с бенефициентите.

(2) Проверката на място на проекти включва наблюдаване на конкретна дейност и частични резултати по проекта; проучване мнението за проекта и дейностите на крайните бенефициентите по проекта – родители, учители, ученици, чрез анкетни карти, както и провеждане на интервюта с целевата група на място. Осъществява се преглед на текущата документация и се оценява нейното състояние. Проверката на място се извършва от служителите на ЦОИДУЕМ.

Мониторинг на място ще се извършва за всеки проект. Резултатите от проведеното

наблюдение се отразяват във Формуляр за мониторинг, към който се прилагат и анкетните карти. Формулярът за мониторинг съдържа информация, свързана с общи данни за проекта; оценка на извършвания вътрешен мониторинг; изпълнение на дейностите по проекта (състояние, индикатори, свързани с дейността, трудности в изпълнение на дейността, състояние на налична документация); общо съответствие на изпълняваните дейности с планираните и специфичните цели на проекта към момента на провеждане на мониторинга; съответствие на графика на изпълнение на дейностите по проекта; съответствие на целевите групи с предвидените по проекта (деца/ученици, посещаващи сегрегирани образователни институции); съответствие с предвиденото по проекта участие на непедagogически персонал в проектните дейности (образователни медиатори, помощници на учителите, социални работници в образованието); съответствие с предвидените по проекта съпътстващи дейности с родители; как е осъществен подборът на целевите групи (деца/ученици, учители, родители); наличие на рискове, които застрашават напредъка.

2. Оценка на изпълнените дейности ще се извършва от екипа на ЦОИДУЕМ чрез оценка на изготвен съдържателен отчет и финансов отчет от страна на бенефициентите (според определените изисквания и предоставените на бенефициента форми от ЦОИДУЕМ).

3. Оценка на популяризиране на резултатите - съдържателният отчет, освен описание на изпълнени дейности и индикатори, ще включва устойчивост и мултиплициране на резултатите, идентифициране и анализ на добрите практики в хода на изпълнението на проектите по места, във вид и формат, който позволява тяхното популяризиране, основни изводи и препоръки за подобряване на програмата.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

**НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС“**

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Програмата е свързана с необходимостта от създаване на условия за непрекъснат образователен процес на децата и учениците в детските градини (ДГ), в училищата и в центровете за специална образователна подкрепа (ЦСОП) при отсъствие на педагогически специалист и на условия за провеждане на обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС).

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритет 3 “Мотивирани и креативни учители” на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030).

2.1. Цели на програмата:

- Осигуряване на непрекъснатост на педагогическо взаимодействие в училищата, ДГ и ЦСОП чрез възстановяване на средства за заплащане на реално взети учебни часове в училище и ЦСОП и астрономически часове в детската градина от педагогическите специалисти, които заместват отсъстващи от работа педагогически специалисти.
- Осигуряване на условия за постигане на оптимална организация на обучението на деца и ученици в случаите, когато педагогическите специалисти изпълняват нормата си преподавателска работа в ОРЕС от дома си.

2.2. Обхват на програмата:

Национален – всички държавни и общински детски градини и училища, ЦСОП.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: 3 860 000 лв.

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Средства в лв.
Модул 1. „Без свободен час в училище“	3 000 000 лв.
Модул 2. „Без свободен час в детската градина“	250 000 лв.
Модул 3. „Подкрепа на ОРЕС“	600 000 лв.
Мониторинг на ниво РУО	10 000 лв.
Общ размер	3 860 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

- Модул 1. „Без свободен час в училище“ - държавни и общински училища и ЦСОП;
- Модул 2. „Без свободен час в детската градина“ - държавни и общински ДГ;
- Модул 3. „Подкрепа на ОРЕС“ – държавните и общинските училища, ДГ и ЦСОП.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

5.1. По Модул 1 и 2 – осигуряване на средства за изплащане на възнаграждения за заместване на отсъстващи от работа учители във връзка с ползването на отпуск за реално проведени учебни часове в училищното образование и за реално проведени астрономически часове през календарната година от учители в задължителното предучилищното образование – в трета и в четвърта възрастова група, както и във втора възрастова група (в общините, в които е въведено задължително предучилищно образование от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 4-годишна възраст на детето).

За осигуряване на заместващи учители се използва информационна банка с кадри за заместващи учители и други педагогически специалисти, водещи групите за терапевтични и рехабилитационни дейности (само за ЦСОП) на регионалното управление на образованието, която е публикувана на <https://forms.gle/PmW3D3ohCvUhyeGw6>.

В случаите на изчерпване на възможностите за осигуряване на учители в съответствие с изискванията на Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, водещи групите за терапевтични и рехабилитационни дейности (само за ЦСОП), директорът осигурява заместване, както следва:

- лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“ в случаите по чл. 213, ал. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование или от лица със завършено висше образование, но без професионална квалификация „учител“ в случаите по чл. 213, ал. 9 - 11 от Закона за предучилищното и училищното образование.
- лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“;
- заместник-директор, педагогически съветник, психолог, библиотекар.

При невъзможност да бъде осигурен заместник, директорът лично изпълнява функциите на заместващ отсъстващия учител. Включването на директора, като заместващ отсъстващия учител, е по изключение за не повече от 5 учебни часа месечно за директор на училище/ЦСОП и за не повече от 6 астрономически часа месечно за директор на детска

градина. Директорът на детската градина замества отсъстващ учител с финансиране от НП „Без свободен час“, след като е изпълнил задължителната си норма преподавателска работа.

В случаите, в които заместникът на отсъстващия учител не е специалист по съответния учебен предмет, учебните часове се провеждат по теми, свързани с гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование. Темите са определени в училищна програма, приета от педагогическия съвет и утвърдена от директора на училището. За провеждане на педагогическите ситуации в ДГ, които не се водят от учители специалисти, се подготвят материали, осигуряващи ефективно педагогическо взаимодействие.

При отсъствие на педагогическия специалист, който осъществява корекционна, терапевтична работа или педагогическа и психологическа подкрепа с децата в ЦСОП, заместващите учители осъществяват дейности, свързани с развитие на интересите, способностите и компетентностите в областта на изкуствата и спорта.

Задължението за осигуреност със заместващ учител при отсъствието на титуляра се регламентира в Правилника за вътрешния трудов ред на образователната институция. Контролът по изпълнението на задълженията на заместващия учител се осъществява от директора на училището, ДГ или ЦСОП.

5.2. По Модул 3 – осигуряване на средства за изплащане на допълнително месечно възнаграждение за компенсиране на разходите за консумативи на провеждащите ОРЕС педагогически специалисти от домовете си, при спазване на следните условия:

- Педагогическите специалисти са провели ОРЕС от дома си и са изпълнили нормата си преподавателска работа за съответния период съгласно утвърденото седмично разписание/програмна система, както и графика за дистанционните учебни часове и за текущата обратна връзка и оценяването, когато обучението в ОРЕС е несинхронно;
- При синхронно ОРЕС педагогическите специалисти са провели синхронен урок, в който са осъществили синхронно взаимодействие на учениците, отразили са отсъствията, текущото оценяване и са дали обратна връзка за резултатите от обучението;
- При несинхронно ОРЕС педагогическите специалисти са публикували образователни материали съгласно графика за дистанционните учебни часове и са осъществили синхронно взаимодействие с учениците по график, отразили са отсъствията, текущото оценяване и са дали обратна връзка за резултатите от обучението;
- Продължителността на педагогическото взаимодействие от разстояние в електронна среда е осъществено с участието на родителите в съответствие с възрастта на децата и не надвишава 30 минути дневно за дете. Проследени са постиженията от

осъщественото педагогическо взаимодействие чрез наблюдение от педагогическите специалисти и обсъждане с родителите;

- За времето, в което педагогическият специалист отсъства от работа и не провежда ОРЕС, допълнително възнаграждение за компенсиране на разходите за консумативи се осигуряват на заместващия го педагогически специалист, осъществяващ ОРЕС от вкъщи;
- Директорът на училището, ДГ и ЦСОП е осъществил контрол за ефективното изпълнение на нормата преподавателска работа на педагогическия специалист, който кандидатства за допълнителното трудово възнаграждение;

Средства за допълнително месечно трудово възнаграждение за компенсиране на разходите за консумативи се осигуряват и за директори на училище, ЦСОП, ДГ при спазване на горните условия за нормата им преподавателска заетост, както и за изпълнение на управленските им функции от вкъщи чрез средствата на информационните и комуникационни технологии, за което подават декларация по образец.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Допълнителните средства по **Модул 1 и Модул 2** се предоставят за изплащане на реално проведени учебни/астрономически часове от учители, които заместват отсъстващи от работа учители във връзка с ползването на отпуск съгласно Глава осма, Раздел I от Кодекса на труда (КТ), както следва:

6.1.1. на основание чл. 155 от КТ, включително платен годишен отпуск при условията на чл. 176 от КД и отпуск на основание чл. 39а от КТД (допълнителен отпуск от 10 работни дни за педагогически специалисти, преболедували COVID -19);

6.1.2. на основание чл. 157 от КТ - при ползване на отпуск, при който работодателят е длъжен да освободи служителя съгласно чл. 157, ал. 1, т. 1 - 7;

6.1.3. на основание чл. 159 от КТ - за работните дни, за които отсъстващият учител ползва отпуск за синдикална дейност;

6.1.4. на основание чл. 161 от КТ - за работните дни, за които е разрешен от работодателя платен служебен и творчески отпуск само в случаите:

а) по заповед на министъра на образованието и науката или на началниците на регионалните управления на образованието за участие в провеждане на външно оценяване, държавни зрелостни изпити;

б) по заповед на директора на училището/ЦСОП/детската градина за участие в международни програми, проекти, междуучилищен обмен на практики и квалификационни

дейности, пряко свързани с преподавателската работа на учителя;

в) придружаване на ученици или на деца при участие в олимпиади и състезания, включени в Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците за съответната учебната година;

6.1.5. на основание чл. 162 от КТ - за работните дни, за които отсъстващият учител получава парично обезщетение от работодателя;

6.1.6. на основание чл. 168 от КТ - на майка с две деца до 18-годишна възраст, ако е уговорено в колективния трудов договор - 2 дни платен отпуск, както и на майки с три или повече деца до 18-годишна възраст - 4 дни платен отпуск;

6.1.7. на основание чл. 169 от КТ - в размер 25 работни дни за календарна година на служител, който учи без откъсване от производството;

6.1.8. на основание чл. 170 от КТ - когато със съгласието на работодателя служителът кандидатства във висше училище или за докторантура.

Всяко училище, ЦСОП и ДГ може да кандидатства по Модул 1 и 2 от Националната програма за средства в размер не повече от 0,6% от годишния размер на средствата за заплати и осигурителни плащания на училището, ЦСОП и ДГ по утвърдения му бюджет за 2022 г.

Кандидатстването на училищата, ЦСОП и ДГ е за реално проведени учебни часове/астрономически часове и/или за занятия в полуинтернатните групи на училищата от учители, които заместват отсъстващи от работа учители през 2022 г. Училищата, ЦСОП и ДГ, на които първостепенният разпоредител с бюджет не е утвърдил бюджет към датата на подаване на формуляра, посочват до 0,6% от средствата за заплати и осигурителни плащания от проекта им за бюджет.

По програмата за един учебен/астрономически час на училището, ЦСОП или на ДГ се възстановяват, както следва:

а) за учебни/астрономически часове, проведени до 31.03.2022 г. включително:

1. 10,50 лв., което включва и дължими осигуровки за учител, когато замества в училище и детска градина в населеното място, в което е регистриран по настоящ адрес.

2. 12,50 лв., което включва и дължими осигуровки за учител, когато замества в училище/детска градина, намиращо се извън населеното място, в което е регистриран по настоящ адрес. Не се прилага за заместващ учител, работещ в същото училище, на когото се изплащат разходи за транспорт.

б) за учебни/астрономически часове, проведени от 01.04.2022 г.:

1. 11,55 лв., което включва и дължими осигуровки за учител, когато замества в училище

и детска градина в населеното място, в което е регистриран по настоящ адрес.

2. 13,75 лв., което включва и дължими осигуровки за учител, когато замества в училище/детска градина, намиращо се извън населеното място, в което е регистриран по настоящ адрес. Не се прилага за заместващ учител, работещ в същото училище, на когото се изплащат разходи за транспорт.

Стойностите на лекторските часове са еднакви за учители специалисти и учители неспециалисти, заместващи по програмата.

Когато заместващият учител/педагогически специалист се назначи при условията на Кодекса на труда, разходът за сметка на програмата за пълен отработен месец не може да надвишава размера на началната заплата за длъжността „учител” и дължимите от работодателя осигурителни вноски за тези средства.

6.2. Всяко училище, ДГ, ЦСОП може да кандидатства по **Модул 3** от Програмата за получаване на средства за допълнителни възнаграждения на педагогическите специалисти за компенсиране на разходите за консумативи за времето на провеждане на ОРЕС в условията на епидемии, пандемии, енергийни кризи, въведено извънредно положение или други случаи на преустановен присъствен образователен процес по чл. 105, ал. 1, 3 и 5 при условията на ал. 6 от ЗПУО за сума в размер на 37 лв. месечно на едно лице, което включва и дължимите осигуровки.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ – до 31.12.2022 г.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати

- Осигурена непрекъснатост на образователния процес в ДГ и в училището за изпълнение на програмните системи и на училищните учебни планове;
- Осигурена непрекъснатост на образователния процес в ЦСОП;
- Намален брой на отсъствията по неуважителни причини на децата и учениците;
- Гарантирано провеждане на ОРЕС.

8.2. Показатели за изпълнение на програмата

- Брой училища и ЦСОП, включени в Модул 1 - 800;
- Брой детски градини, включени в Модул 2 - 80;
- Брой проведени учебни часове от заместващите учители в училищата и ЦСОП – 150 000;
- Брой проведени астрономически часове от заместващите учители в ДГ – 1 800.

- Брой училища, ЦСОП, детски градини, включени в Модул 3 – общо 400.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

9.1. По Модул 1 и Модул 2:

За ползване на отпуск учителят подава заявление до директора на училището/ЦСОП/ДГ. Директорът издава заповед за ползване на отпуск (по образец) на основание цитираните по-горе разпоредби на Глава осма, раздел I от КТ.

За осигуряване на заместването от учител, който има основен трудов договор в същото училище/ ЦСОП/ДГ, директорът издава заповед:

- за възлагане на учебните часове и за изплащане на възнаграждение за реално проведени учебни часове - за учители I - XII клас;
- за възлагане на определен брой астрономически часове за педагогическо взаимодействие и за изплащане на възнаграждение за реалното им провеждане - за учители в задължителното предучилищно образование – в трета и в четвърта възрастова група, както и във втора възрастова група (в общините, в които е въведено задължително предучилищно образование от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 4-годишна възраст на детето).

За осигуряване на заместване от външен за училището/ЦСОП/ДГ учител директорът сключва, съобразно конкретния случай, трудов договор, договор за извършване на определена работа или друг вид договор.

В заповедта/договора задължително се включват следните реквизити: период на заместване, наименование на възложения учебен предмет, брой учебни часове/брой астрономически часове, източник на финансиране, размер на възнаграждението за един учебен час/астрономически час.

След приключване на задълженията по договора заместващият учител попълва справка-декларация (по образец), в която отразява броя на реално взетите учебни часове/астрономически часове от преподавателската работа на отсъстващия учител, определена съгласно утвърдения Списък-образец № 1/Списък-образец № 2/Списък-образец № 3.

Попълнената и подписана от заместващия учител и от директора справка-декларация за взетите часове е неразделна част от заповедта/договора, с която му е възложено заместването.

Държавните и общинските училища, ЦСОП и ДГ заявяват участие в програмата, като от 1-во до 15-о число на м. юли и м. октомври 2022 година директорите на образователните

институции, участвали в програмата през съответния период, въвеждат в онлайн платформа за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (Платформата) необходимата информация.

РУО одобряват въведената от училищата/ЦСОП и детските градини информация от 16-о до 30-о число на м. юли и м. октомври 2022 година.

9.2. По Модул 3.

За изплащане на средства по Модул 3 учителят подава заявление до директора на училището/ЦСОП/ДГ, в което посочва броя на часовете с осъществено ОРЕС от вкъщи и декларира, че обучението е проведено при спазване на условията на т. 5.2.

Директорът издава заповед за утвърждаване на списъка на педагогическите специалисти, които са провеждали ОРЕС от вкъщи и имат право на допълнително възнаграждение за компенсиране на разходите за консумативи. В заповедта задължително са посочени броят на учебните часове/астрономически часове от определената норма преподавателска работа за месеца, в които педагогическите специалисти са провели ОРЕС от дома си и полагаемият размер на възнаграждението.

Задължителен реквизит на заповедта на директора е източникът на финансиране - Модул 3 от НП „Без свободен час“.

Държавните и общинските училища, ЦСОП и ДГ заявяват участие в Модул 3 от програмата, като от 1-во до 15-о число на м. юли и м. октомври 2022 г. директорите на образователните институции, участвали в програмата през съответния период, въвеждат в онлайн платформа за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (Платформата) необходимата информация.

Генерираната от Платформата справка съдържа и декларация от директора на училището, ДГ, ЦСОП за осъществен контрол по спазване на условията на т. 5.2. в дните с ОРЕС на всеки учител. Същата се подписва и подпечатва от директора и счетоводителя, сканира се и отново се качва в Платформата.

Директорът на училището/ЦСОП/ДГ подава заявление до началника на РУО, в което посочва броя на дните, в които е работил от вкъщи и декларира, че осъществените от него управленски дейности и ОРЕС са проведени при спазване на условията на т. 5.2. Началникът на РУО издава заповед за утвърждаване на списъка на директорите, които са изпълнявали управленските си функции и са провели ОРЕС от вкъщи и имат право на допълнително възнаграждение за компенсиране на разходите за консумативи. В заповедта задължително са посочени броят на дните по месеци, в които директорите са изпълнявали управленските си функции и са провели ОРЕС от вкъщи и полагаемият размер на възнаграждението.

Задължителен реквизит на заповедта на началника на РУО е източникът на финансиране - Модул 3 от НП „Без свободен час“.

РУО одобряват въведената от училищата/ЦСОП и детските градини информация от 16-о до 30-о число на м. юли и м. октомври 2022 година.

Екипът на МОН за управление на Националната програма „Без свободен час“ изготвя обобщена справка по одобрената от РУО информация.

9.3. Принципи на финансиране

Финансирането се извършва въз основа на одобрените чрез Платформата документи.

9.3.1. По Модул 1, Модул 2 се финансират реално проведени учебни/астрономически часове от педагогически специалисти, които заместват отсъстващи от работа учители, във връзка с ползването на отпуск съгласно цитираните по-горе разпоредби на Глава осма, Раздел I от КТ и дължимите осигурителни вноски.

9.3.2. По Модул 3 се изплащат средства за реално отработени дни за провеждане на ОРЕС от вкъщи от педагогическите специалисти, а за директорите на училища, ЦСОП и детски градини - и за управление на институциите, в условията на епидемии, пандемии, енергийни кризи, въведено извънредно положение или други случаи на преустановен присъствен образователен процес по чл. 105, ал. 1, 3 и 5 при условията на ал. 6 от ЗПУО.

Допълнителното месечното трудово възнаграждение за месеца се изплаща пропорционално на проведените учебни/астрономически часове от разстояние в електронна среда от дома от определената норма преподавателска работа.

9.3.3. Не се допуска финансиране на:

- административни разходи;
- полагаеми възнаграждения при заместване на учител поради отсъствие на основание чл. 162 от КТ за дните **след първите три дни от временната неработоспособност** (за Модул 1 и Модул 2);
- часовете с осигурено заместване от учители неспециалисти, които надвишават 30% от общия брой часове с осигурено заместване, финансирани от програмата. Процентът се изчислява към 31.10.2022 г. (за Модул 1 и Модул 2).

Когато общата заявена сума превиши осигурените средства по програмата, сумата на одобрените за този период предложения се намаляват пропорционално до достигане размера на разполагаемите средства.

За целите на отчитането и контрола на разходите участващите водят аналитична отчетност, с която разходите по програмата „Без свободен час“ следва да се разграничат от останалите разходи на училището, ДГ, ЦСОП.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

В МОН със заповед на министъра на образованието и науката се създава комисия за организиране и координиране на дейностите по разглеждане, одобряване, контрол и наблюдение на програмата.

Комисията оценява публикуваната от бенефициентите и одобрена от РУО информация в Платформата и предлага на министъра на образованието и науката списък на училищата, ЦСОП и ДГ за финансиране за съответния период в двуседмичен срок след 30 юли и 30 октомври 2022 година.

Списъкът на училищата, ДГ и ЦСОП, за които са одобрени средства по програмата, се публикува на интернет страницата на МОН.

Средствата за полагаемите се възнаграждения се предоставят на училищата, ДГ и ЦСОП след всеки отчетен период.

Полагаемите възнаграждения по Модул 1 и Модул 2 за месец октомври, ноември и декември 2021 година, които са останали неразплатени към 1 януари 2022 г., се включват в заявките за първия отчетен период за 2022 година. (Отнася се само за училищата/детските градини, участвали в програмата през 2021 година).

РУО заявяват чрез Платформата изразходваните за мониторинг средства през годината до 20-о число на м. октомври 2022 г., като не надвишават предварително сумата, определена според броя на образователните институции, участвали в програмата от съответната област през 2022 година.

Не се финансират заявки, които:

- не отговарят на целите и обхвата на програмата;
- не са представени в определения срок.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Министерството на образованието и науката и РУО изготвят окончателен отчет за изпълнението на дейностите по Националната програма в срок - до 31.01.2023 г.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

При реализацията на дейностите за целите на програмата се осъществява мониторинг от РУО по изпълнението на финансовата, съдържателната и организационната част на дейностите, извършвани от бенефициентите, както и по законосъобразното и целесъобразно разходване на средствата от бюджета на програмата.

Началникът на РУО осъществява контрол по изпълнението на програмата в съответствие с разпоредбите на Правилника за устройството и функционирането на РУО. За изпълнение на дейностите и осъществяване на мониторинг по програмата началникът на РУО назначава със заповед комисия.

При нарушения, констатирани в резултат на извършена проверка, началникът на РУО със заповед дава задължителни предписания на директора на училището, ЦСОП и детската градина и извършва последващ контрол върху изпълнението на предписанията.

Мониторингът се осъществява чрез проверки на представени документи, текущи проверки на място, анкети, срещи, разговори с педагогически специалисти, ръководства на училищата, ЦСОП, ДГ и родители.

За резултатите от извършения мониторинг се съставя карта за мониторингово посещение на място (по образец).

За изпълнение на дейностите по програмата и за постигане на целите началникът на РУО изготвя окончателния отчет до МОН.

МОН осъществява мониторинг на изпълнението на дейностите по програмата от бенефициентите и РУО чрез Платформата и при необходимост - на място.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „РОДЕН ЕЗИК И КУЛТУРА ЗАД ГРАНИЦА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Държавната политика по отношение на българите в чужбина е свързана със съхраняване и популяризиране на българското езиково и етнокултурно пространство зад граница и на националната, културната и духовната идентичност на българските граждани по света и на българските общности в чужбина. За реализацията на тази цел е необходимо да се създават условия за мотивиране за изучаването на български език и литература, история и география на България от българите зад граница, както и провеждането на дейности, които да съдействат за съхраняване на националното самосъзнание, бит и култура.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с Приоритетна област 9 „Ефикасно управление и участие в мрежи“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Обща цел

Подпомагане на обучението по български език и литература, история и цивилизация и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, организирано в чужбина за деца от предучилищна възраст и за ученици от I до XII клас. Запазване и съхраняване на връзките на българските общности от историческите, традиционните и новите диаспори за укрепване на българската духовност и съхраняване на националното самосъзнание, бит и култура. Успешно продължаване образованието и обучението в училища в България при завръщане в родината.

2.2. Конкретни (специфични) цели

2.2.1. Подобряване на условията за осъществяване на ефективни образователно-възпитателни дейности, съдействащи за укрепване на българската духовност, за съхраняване на националното самосъзнание, бит и култура.

2.2.2. Създаване на условия за популяризиране на българския език и културно-историческото наследство по света, за запазване и съхраняване на връзките на българските общности от историческите, традиционните и новите диаспори с България и за развиване на свързаност с българските неделни училища в чужбина.

2.2.3. Създаване на предпоставки за успешно продължаване образованието и обучението в училища в Република България при завръщане в родината.

2.2.4. Подпомагане кадрово осигуряване на неделните училища с педагогически специалисти, умеещи да организират учебния процес съобразно спецификата на работа в чуждоезикова среда и потребностите на децата и учениците и популяризиране на успешни модели и практики.

2.2.5. Обмен на училищни практики и обогатяване на знанията по български език, история и география на България на учениците от българските неделни училища, чрез запознаване на място с исторически, природни, културни забележителности и българската образователна система.

2.2.6. Извършване на оценка на езиковите компетентности по български език на учениците от българските неделни училища в чужбина и анализ на резултатите.

2.3. Обхват на програмата

- по Модул 1 – деца, ученици и кандидат-студенти, живеещи в чужбина, които са обхванати в обучение по български език, по история и география на България и в допълнителни училищни дейности;
- по Модул 2 – педагогически специалисти от български неделни училища в чужбина, финансово подпомагани от Министерството на образованието и науката (МОН);
- по Модул 3 – ученици и учители от български неделни училища в Албания, Гърция, Румъния, Северна Македония, Сърбия, Турция и Хърватия и от партниращи им училища на територията на България;
- по Модул 4 – деца от предучилищна възраст и ученици от I до XII клас от български неделни училища в чужбина.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **2 108 000 лв.**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули		ЛВ.
Модул 1 „Подпомагане на обучението по български език и литература, по история на България и по география на България“		1 759 000 лв.
• за дейности по т.4.2.1., т.4.2.2. и т.4.2.3	1 644 000 лв.	
• за дейност по т. 4.2.4.	95 000 лв.	
• за дейност по т. 4.2.5	20 000 лв.	
Модул 2 „Обучение на учители от българските неделни училища в чужбина“		228 000 лв.
• дейност по т. 5.2.1.	148 000 лв.	
• дейност по т. 5.2.2.	80 000 лв.	
Модул 3 „Партньорства“		35 000 лв.
Модул 4 „Оценяване на езиковите компетентности по български език на учениците от българските неделни училища в чужбина“		53 000 лв.
• за дейност по т. 7.2.1.	5 000 лв.	
• за дейност по т. 7.2.2.	16 000 лв.	
• за дейност по т. 7.2.3.	16 000 лв.	
• за дейност по т. 7.2.4.	6 000 лв.	
• за дейност по т. 7.2.5.	5 000 лв.	
• за дейност по т. 7.2.6.	5 000 лв.	
За мониторинг по програмата и методическа подкрепа		33 000 лв.
Общ размер		2 108 000 лв.

4. МОДУЛ 1 „ПОДПОМАГАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА, ПО ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРИЯ И ПО ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ“

4.1. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

4.1.1. Организации на българи, живеещи извън Република България, регистрирани съгласно законодателството на съответната държава за извършване на образователно-културна дейност – за дейностите по т. 4.2.1., т. 4.2.2., т. 4.2.3. и т. 4.2.4.

4.1.2. Задгранични представителства на Република България в чужбина – за дейностите по т. 4.2.1., т. 4.2.2. и т. 4.2.3.

4.1.3. Български православни църковни общини в чужбина – за дейностите по т. 4.2.1., т. 4.2.2., т. 4.2.3. и т. 4.2.4.

4.1.4. Българските държавни училища в чужбина – за дейности по т. 4.2.1. и т. 4.2.3.

4.1.5. Организации, регистрирани в България, които имат сключено споразумение /договор с МОН – за дейностите по т. 4.2.4 и т. 4.2.5.

Организираното обучение по български език и литература, история и цивилизации и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, от бенефициентите по т. 4.1.1, т. 4.1.2. и т. 4.1.3. е българско неделно училище в чужбина (БНУ).

Бенефициентите може да кандидатстват за една, няколко или за всички допустими дейности.

4.2. ДЕЙНОСТИ

4.2.1. Подобряване на учебната среда и създаване на подходящи условия за обучение на децата и учениците по български език и литература, история и цивилизация и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, чрез:

4.2.1.1. Осигуряване на учебници и учебни помагала (по български език и литература, история и цивилизации, география и икономика), книги от български автори, подпомагащи обучението, в т.ч. и за предучилищното, дидактически материали, в т.ч. аудио-визуални продукти и художествена литература (съгласно учебните програми по български език и литература).

4.2.1.2. Транспортиране на учебници и учебни помагала, закупени от България.

4.2.1.3. Наем на помещения, необходими за провеждане на обучението.

4.2.2. Подобряване качеството на обучението:

4.2.2.1. Провеждане на обучението по български език и литература и по история и цивилизации и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята на България и географията на България, съгласно учебни програми за обучението, организирано в чужбина, както следва:

Български език и литература

- I, II, III и IV клас – от 108 до 120 часа годишно за всеки клас;
- V, VI и VII клас – от 102 до 120 часа годишно за всеки клас;
- VIII, IX, X, XI и XII клас – от 72 до 90 учебни часа годишно за всеки клас.

История и цивилизации

- V, VI и VII клас – общо 102 учебни часа за трите класа;
- VIII, IX, X, XI и XII клас – общо 102 за петте класа.

География и икономика

- V, VI и VII клас – общо от 81 до 102 учебни часа за трите класа;
- VIII, IX, X, XI и XII клас – общо 90 учебни часа за петте класа.

4.2.2.2. Подготовка на деца в предучилищна възраст (4 – 7-годишни) по образователно направление „Български език и литература“ – до 4 педагогически ситуации седмично с продължителност от 20 до 30 минути (до 124 педагогически ситуации годишно).

4.2.2.3. Подготовка на кандидат-студенти за продължаване на образованието във висши училища по:

- български език и литература – до 100 учебни часа годишно;
- история и цивилизация (в частта, отнасяща се до история на България) – до 80 учебни часа годишно;
- география и икономика (в частта, отнасяща се до география на България) – до 80 учебни часа годишно.

4.2.3. Съхраняване на националната, културната и духовната идентичност на българските граждани по света, опазване на етнокултурната самобитност на българите и българските общности в чужбина чрез:

4.2.3.1. Организиране на допълнителни училищни дейности в областта на родинознанието (роден край, български исторически факти и личности, български исторически и природни забележителности, човекът и обществото, знания за християнството), културата, фолклора, традициите на българите, на танцови, вокални и театрални състави, школи и др. с общ годишен хорариум до 100 учебни часа.

4.2.3.2. Осигуряване на фолклорни костюми и народни музикални инструменти.

4.2.3.3. Транспортиране на фолклорни костюми и народни музикални инструменти, закупени от България.

Бенефициент може да кандидатства само за дейност по т. 4.2.2. – провеждане на обучение по история и цивилизации и по география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, и/или за дейност по т. 4.2.3., свързана със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции. В тези случаи представя декларация, че децата/учениците, включени в обучението и/или в допълнителните училищни дейности, се обучават по български език в местно училище.

4.2.4. Организиране и провеждане в български неделни училища в чужбина на срещи и форуми от бенефициенти по т. 4.1.1., т. 4.1.3. и т. 4.1.5., осигуряване на ресурси за обучението по български език и литература, история на България, география на България, за допълнителните училищни дейности и подкрепа на дейности, свързани със съхранението на българската идентичност, фолклор и култура.

4.2.5. Администриране в електронна среда на кандидатстването и отчитането на проекти за дейности по т. 4.2.1., т. 4.2.2., т. 4.2.3. и поддръжка на електронна система.

4.2.6. Обучението, допълнителните училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции, и кандидат-студентските курсове се организират в присъствена форма и провеждат за най-малко:

- 10 деца и ученици общо по дейности по т. 4.2.2.1. и по т. 4.2.2.2.;
- 8 кандидат-студенти по дейност по т. 4.2.2.3.;
- 8 деца/ученици по дейност по т. 4.2.3.

4.2.7. Издаване на удостоверение за проведено обучение на учениците, завършили обучение по български език и литература, по история и цивилизации и по география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България. Удостоверението се подписва от учителя и ръководителя на организацията/институцията.

4.2.8. Провеждане на обучение и на допълнителни училищни дейности в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии, когато не може да се провеждат присъствено поради извънредни обстоятелства. Обучението от разстояние в електронна среда включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и оценяване.

4.2.9. Бенефициентите водят и съхраняват следната задължителна документация:

- книга за взетите учебни часове и допълнителни училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции със следните реквизити: имена на децата/учениците, дата, час (време на провеждане на урока или занятието), клас, учебен предмет, тема на урока/занятието, име на учителя/ръководителя, подпис на учителя/ръководителя; в книгата се отразяват отсъствията на децата/учениците от учебните часове и/или от допълнителните училищни дейности;

- декларации от родителите на децата/учениците, че са съгласни децата им да участват в учебни и/или в допълнителни училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции, осъществяващи се от съответната организация/институция;
- регистрационна книга за издадените удостоверения за проведено обучение със следните реквизити: № по ред, регистрационен №, дата на издаване, име на ученика, дата на раждане, място на раждане, завършено обучение по ... за ... клас, подпис на родителя.

Срокът за съхраняване на документацията е не по-малко от 5 години.

4.3. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Допустимите за финансиране разходи се регламентират в Правилата за отчитане на дейността и на средствата, предоставени за учебната 2022/2023 година по Национална програма „Роден език и култура зад граница“, одобрени със заповед от министъра на образованието и науката.

Бенефициентите кандидатстват с проекти за дейностите по т. 4.2.1., т. 4.2.2. и т. 4.2.3. чрез електронната система на МОН.

4.3.1. Максималната стойност на един проект с дейности по т. 4.2.1., т. 4.2.2., т. 4.2.3. е 40 000 лв., но не повече от 1 500 лв. за наем на помещение и не повече от 250 лева на:

- дете/ученик;
- кандидат-студент.

Размерът на лекторския час е до 30 лева (осигурителните вноски върху възнагажденията са за сметка на бенефициента и лицата).

Финансирането на одобрените проекти се извършва на два етапа:

- авансово плащане в размер 70 % от одобрените проектни суми в срок до три месеца от одобряването на проекта;
- окончателно разплащане в размер на 30 % от одобрените проектни суми в срок до 30.11.2022 г. след представяне в МОН на информация за настъпили промени в декларираните обстоятелства при кандидатстването на бенефициента по програмата.

4.3.2. Финансиране на дейностите по т. 4.2.4. и т. 4.2.5. се предоставя след сключване на споразумение/договор между МОН и бенефициента. Със

споразумението/договора се определят редът и условията за получаване, разходване и отчитане на средствата.

4.4. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срокът за изпълнение на дейностите е от 01.07.2022 г. до 30.06.2023 г.

4.5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

4.5.1. Очаквани резултати:

4.5.1.1. Усвояване на книжовния български език от деца и ученици, живеещи извън територията на Република България.

4.5.1.2. Запознаване на деца и ученици от български произход, живеещи зад граница, с историята и географията на България, с българските обичаи и фолклор и съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции.

4.5.1.3. Придобиване от децата и учениците на знания, умения и компетентности, които да им позволяват при завръщане в България бързо адаптиране в образователната система.

4.5.2. Показатели за изпълнение:

- 100 бенефициента, участвали с проекти/подадени проектни предложения;
- 10 000 деца, ученици и кандидат-студенти, участвали в обучението по български език и литература, по история и цивилизации и по география и икономика;
- 7 000 деца и ученици, участвали в допълнителни училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции;
- 3 събития и форума, организирани с участие на български неделни училища в чужбина.

4.6. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

След одобряване на програмата, МОН публикува на електронната си страница условията за кандидатстване, информация за лицата за контакт и реда за представяне на документите за дейностите по т. 4.2.1., т. 4.2.2. и т. 4.2.3.

Не се допускат до оценяване проекти, които са постъпили в МОН след определения краен срок за подаване на проектните предложения и към които не са приложени изискуемите документи за кандидатстване.

4.6.1. Съобразно дейностите по т. 4.2.1., т. 4.2.2. и т. 4.2.3., за които кандидатства, бенефициентът представя следните документи:

4.6.1.1. Документ за регистрация на бенефициента в официален превод на български език – за бенефициентите по т. 4.1.1. и по т. 4.1.3.

4.6.1.2. Списък на учителите, които ще провеждат обучението, и на ръководителите на допълнителни училищни дейности с приложени към него документи за завършено образование по съответна специалност. Списъкът следва да съдържа информация за учебните предмети, по които ще преподава учителят, и за допълнителните училищни дейности, които ще организира и провежда съответният ръководител.

4.6.1.3. Списъци на децата/учениците/кандидат-студентите, включени в обучение по т. 4.2.2.1. и в допълнителни училищни дейности по т. 4.2.3.1. с пълните им имена по класове/групи и с година на раждане.

4.6.1.4. Декларация от бенефициента, че е осигурена материална база за провеждане на обучението (свободен текст).

4.6.1.5. Годишно тематично разпределение на учебното съдържание за кандидат-студентските курсове по български език и литература, по история и цивилизации и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България.

4.6.1.6. Финансова идентификация на банковата сметка, подписана и подпечатана от обслужващата банка, съдържаща името на бенефициента, изписано на латиница, името на банката, изписано на латиница, SWIFT кода на банката или друг идентификационен номер за банките извън SWIFT системата, IBAN или номера на сметката на бенефициента.

4.6.1.7. Писмо от представителя на задграничното представителство на Република България за удостоверяване на обстоятелството, че бенефициентът може да осъществява дейностите, за които кандидатства в съответната държава.

4.6.1.8. Декларация от бенефициента, в случай че кандидатства само за дейност по т. 4.2.2. в частта обучение по история на България и география на България и/или за дейност по т. 4.2.3., че децата/учениците, включени в обучението по история и цивилизации и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, или в допълнителните училищни дейности, се обучават по български език в местно училище (свободен текст).

Всички необходими документи се предоставят на български език. В случай че оригиналът е на друг език, той се придружава с неофициален превод на български език, заверен от бенефициента, с изключение на документа за регистрация на бенефициента, който се представя в официален превод.

4.6.2. Проектите за дейности по т. 4.2.1., т. 4.2.2. и т. 4.2.3. се подават в МОН чрез електронна система в срок от 30 календарни дни след публикуването на програмата на електронната страница на МОН.

4.7. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Разглеждането и оценяването на проектите за дейности по т. 4.2.1., т. 4.2.2. и т. 4.2.3. се извършват от Междуведомствена комисия по въпросите на БНУ в чужбина, определена със заповед на министъра на образованието и науката, с участието на представители на МОН, Министерството на външните работи, Министерството на културата и Държавната агенция за българите в чужбина (Междуведомствена комисия) до 45 работни дни след крайния срок за подаване на проектите.

Междуведомствената комисия събира и обобщава информация за населени места и за административно-териториални единици в населени места, в които е осигурен достъп до обучение по български език и литература, история и география на България, подпомагано от МОН. Информацията се съгласува с ръководителите на задграничните представителства и се представя на министъра на образованието и науката.

При необходимост Междуведомствената комисия може да прави корекции на заложените в проектите суми в съответствие с посочените изисквания в националната програма. При невъзможност да бъдат финансирани всички дейности по одобрените проекти, приоритетно се финансират дейностите по т. 4.2.1. и т. 4.2.2.

Може да не бъде финансиран проект, в който е предвидено дейностите да се изпълняват в населени места, административно-териториални единици в населени места и райони, в които осъществява дейност друго българско неделно училище, финансирано от МОН.

Не се допуска финансиране за дейности по т. 4.2.1., т. 4.2.2. и т. 4.2.3. на бенефициенти, включени в Списъка на българските неделни училища в чужбина по Постановление № 90 на Министерския съвет от 29 май 2018 година за българските неделни училища в чужбина.

Информацията за одобрените проекти се публикува на електронната страница на МОН.

Средствата по одобрените проекти се превеждат на бенефициентите по банков път, след като изпратят финансовата идентификация на банковата сметка на посочените в електронната страница на МОН електронни адреси.

4.7.1. Критерии за оценка:

- Съответствие на проекта с целите на програмата;
- Целесъобразно и ефективно разпределение на средствата;
- Прилагане на принципа на споделената отговорност в цялостната дейност на бенефициента (налични ресурси, подкрепящи организации и институции).

4.8. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

4.8.1. Отчитането на предоставените средства за дейности по т. 4.2.1., т. 4.2.2. и т. 4.2.3., както и условията, при които се допуска прехвърляне на средства от една дейност към друга, се регламентират в Правила за отчитане на дейността и на средствата, предоставени за учебната 2022/2023 година по Национална програма „Роден език и култура зад граница“, одобрени със заповед от министъра на образованието и науката.

Бенефициентите в срок до 15.10.2022 г. чрез електронната система представят актуална информация за изпълнението на проекта.

Отчет за изпълнението на проекта се представя в МОН чрез електронната система до 31.07.2023 г. Отчетът за изпълнението на проекта трябва да съдържа финансова част и съдържателна част (описание на извършените дейности по проекта).

Невъзстановените от бенефициентите суми (от неизразходвани средства и/или непризнати от Междуведомствената комисията разходи) по проекти от Националната програма „Роден език и култура зад граница“ от минали години се прихващат от плащанията по одобрените проекти на бенефициентите за 2022 година.

Бенефициенти, които не кандидатстват с проект за учебната 2022/2023 година, са длъжни да възстановят неизразходваните средства и/или непризнатите разходи по проекта.

4.8.2. Отчитането на предоставените средства за дейности по т. 4.2.4. и т. 4.2.5. се извършва по ред и условия, определени в споразуменията/договорите с бенефициентите.

5. МОДУЛ 2 „ОБУЧЕНИЕ НА УЧИТЕЛИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ НЕДЕЛНИ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА“

5.1. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Държавни висши училища (ДВУ) в Република България, които имат програмна акредитация по професионално направление от област на висше образование „Педагогически науки“ или по професионално направление, съответстващо на учебен предмет от училищната подготовка, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и имат сключени споразумения с МОН за провеждане на обученията.

5.2. ДЕЙНОСТИ

5.2.1. Обучения за повишаване на квалификацията за преподаване на български език в чуждоезиковата среда и за сертифициране на нивото на владение на български език по Общата европейска езикова рамка.

Провеждат се в две учебни сесии, всяка с продължителност 16 академични часа:

- Учебна сесия 1 „Преподаване на български език в чуждоезиковата среда“;
- Учебна сесия 2 „Сертифициране на нивото на владение на български език по Общата европейска езикова рамка“.

В обученията може да се включат до 185 педагогически специалисти, които преподават български език и литература от I до XII клас в българско неделно училище в чужбина.

5.2.2. Обучения за придобиване на умения за дизайн и провеждане на електронно обучение и създаване на електронно учебно съдържание.

Провеждат се в две учебни сесии, всяка с продължителност 16 академични часа:

- Учебна сесия 1 „Дизайн на електронно обучение – педагогически аспекти“;
- Учебна сесия 2 „Дизайн на електронно обучение – технологични аспекти“.

В обученията може да се включат до 100 педагогически специалисти, които преподават в българско неделно училище в чужбина.

5.2.3. Организация на обученията

ДВУ по т. 5.2., които имат сключени споразумения с МОН, определят реда и условията за подбор на участниците, организират и провеждат обученията. Списъкът на лицата, включени в обучението, се съгласува с МОН.

Обученията са с продължителност 32 академични часа и се провеждат в две учебни сесии, всяка с продължителност 16 академични часа, от които не по-малко от 8 академични часа са присъствени, включително и при синхронно обучение от разстояние в електронна среда. След успешно завършване се издава удостоверение за допълнително обучение за присъден един квалификационен кредит за всяка учебна сесия съгласно Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Допуска се провеждане на учебна сесия без присъствени часове, включително в електронна среда като несинхронно обучение, за което не се издава удостоверение за допълнително обучение за присъден квалификационен кредит.

5.3. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

5.3.1. Средства за един участник в обучение са до 400 лв. за всяка учебна сесия.

Педагогически специалист от БНУ в чужбина може да се включи в едно обучение по т. 5.2.1. и/или в едно обучение по т. 5.2.2.

5.3.2. Допустими разходи за обученията са:

- разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с организирането и провеждането на обученията, както и дължимите осигурителни плащания за сметка на работодателя;
- разходи за храна и нощувки на участници в обученията в присъствена форма;
- разходи за материали и консумативи, необходими за провеждане на обученията;
- разходи за външни услуги – в т.ч. наем на зали, помещения и техническо оборудване за провеждане на обученията.

5.4. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срокът за изпълнение на дейностите е от 01.08.2022 г. до 31.07.2023 г.

5.5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- 210 учители, включени в обученията

5.6. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

ДВУ получава определените с програмата средства след подаване на конкретна заявка по образец за планирано обучение в срок до 30.09.2022 г., в която се посочват: индикативен брой на участниците, период на провеждане, форма на обучението, логистика, лектор, предварителна програма и график.

Средствата се превеждат чрез банков трансфер по сметка на висшето училище.

5.7. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

МОН сключва споразумения за сътрудничество с бенефициентите по т. 5.1.

МОН предоставя на БНУ в чужбина информация за ДВУ, които имат сключени споразумения с МОН за провеждане на обученията – тема на обученията, планиран период на провеждане, координати за подаване на заявления за включване в конкретно обучение.

Заявленията за включване на педагогически специалист в обучение се подават до съответното ДВУ по т. 5.1. от представляващия организацията, към която функционира българското неделно училище в чужбина.

ДВУ по т. 5.1. съгласуват списъците на одобрените педагогически специалисти за включване в обученията с МОН.

5.8. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

ДВУ отчитат изпълнението на дейностите и извършените разходи съгласно сроковете, посочени в споразуменията, но не по-късно от 31.08.2023 г. Неотчетените средства и средствата от непризнати разходи се възстановяват по сметка на МОН в срок до 31.10.2023 г.

Отчитането на предоставеното финансиране се извършва съгласно Правила за отчитане на дейността и на средствата, предоставени по Националната програма „Роден език и култура зад граница“ за 2022 г. и съгласно споразуменията на висшите училища с МОН.

6. МОДУЛ 3 „ПАРТНЬОРСТВА“

6.1. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

6.1.1. БНУ в чужбина, финансирани от МОН, в Република Албания, Република Гърция, Република Румъния, Република Северна Македония, Република Сърбия, Република Турция и Република Хърватия.

6.1.2. Училища на територията на Република България.

6.2. ДЕЙНОСТИ ПО МОДУЛ 3

6.2.1. Обмен на училищни практики и мобилност на ученици от училища по т. 6.1.1. и т. 6.1.2. чрез:

- посещения на училища в България;
- организиране и провеждане на съвместно мероприятие/мероприятия;
- посещение на исторически, културни и/или природни забележителности на територията на областта, където функционира училището в България.

6.3. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.3.1. Финансирането за изпълнението на одобрено проектно предложение се осъществява чрез финансов норматив в размер на 5 000 лв., както следва:

- 4 000 лв. за БНУ в чужбина;

- 1 000 лв. за училище на територията на Република България.

6.3.2. Допустими разходи за финансиране:

- престой и посещение в Република България на 3 учители и 10 ученици от БНУ, финансирано от МОН. Средствата може да се разходват за дневни разходи за 4 дена; разходи за 3 нощувки;
- участие на 3 учители и 10 ученици от училище на територията на Република България в дейностите по т. 6.3.1. Средствата могат да се разходват за дневни разходи за трима учители, вътрешен транспорт на територията на областта, в която се намира училището, материали и консумативи за организиране и провеждане на съвместни мероприятия и такси за вход за посещения на културни, исторически и природни забележителности, музеи, галерии, постановки на територията на областта, в която се намира училището.

6.3.3. Финансово се подпомагат само дейности на територията на Република България.

6.4. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срокът за изпълнение на дейностите е от 01.08.2022 г. до 31.07.2023 г.

6.5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- 7 финансирани проекта.
- 150 ученици и учители, участвали в партньорски дейности.

6.6. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

БНУ в чужбина в партньорство с училище на територията на Република България кандидатства с проект в МОН. БНУ в чужбина има възможност да избира партньор от онлайн регистъра на институциите в училищното и предучилищно образование. Онлайн регистърът е достъпен на сайта на МОН в рубриката „Регистри“.

Проектното предложение се подава в МОН на хартиен носител или по електронен път от българското неделно училище в чужбина в срок от 30 календарни дни след публикуване на програмата на електронната страница на МОН.

Бенефициентите описват подробно в проектното предложение дейностите, за които искат финансиране във формуляр по образец. Към проектното предложение се прилага и предварително споразумение за партньорство. Одобрените кандидати сключват споразумение за партньорство, което изпращат в МОН в срок до 15.09.2022 г.

Формулярите за кандидатстване, изискуемите документи, информация за лицата за контакт и всяка друга информация, касаеща изпълнението на модула, се публикуват на електронната страница на МОН.

Средствата на БНУ в чужбина се превеждат по банков път в срок до 31.10.2022 г., след представяне на финансова идентификация, а на училищата на територията на Република България – чрез финансиращия ги орган.

6.7. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Постъпилите проектни предложения се разглеждат и оценяват от Междуведомствената комисия. Списъкът на одобрените проектни предложения се публикува на електронната страница на МОН.

Критерии за оценка:

- съответствие на проекта с целите на програмата и модула;
- допустимост, целесъобразност и ефективност на разпределение на средствата;
- прилагане на принципа на споделената отговорност в цялостната дейност на бенефициента и партньорите (налични ресурси, подкрепящи организации, институции и др.);
- перспективи за бъдещото развитие на партньорството (устойчивост на резултатите от проекта).

6.8. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Редът за предоставяне на средствата за одобрените проекти и за отчитане се регламентира в Правилата за отчитане на дейността и на средствата, предоставени за учебната 2022/2023 година по Национална програма „Роден език и култура зад граница“, одобрени със заповед от министъра на образованието и науката.

Дните, през които се осъществява мобилност по Модул 3, не са част от дните, определени от чл. 15а, ал. 1 на Наредба № 10/2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

7. МОДУЛ 4 „ОЦЕНЯВАНЕ НА ЕЗИКОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ НЕДЕЛНИ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА“

7.1. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

ДВУ и други институции/организации, които имат сключено споразумение/ договор с МОН.

7.2. ДЕЙНОСТИ

7.2.1. Актуализиране на информационен масив от тестови задачи за установяване на степента на овладяването на знания по български език като втори от ученици в българските неделни училища в чужбина от I до IX клас включително.

7.2.2. Разработване на нови учебни програми по български език като втори за подпомагане на обучението, организирано в чужбина.

7.2.3. Разработване на нови учебни програми по български език и литература за подпомагане на обучението, организирано в чужбина.

7.2.4. Разработване на учебни програми по български език за предучилищното обучение, организирано в чужбина.

7.2.5. Анализ и оценка на резултатите от провеждането на тестовете за установяване на езиковите компетентности.

7.2.6. Анализ и оценка на учебните програми за обучението, организирано в чужбина.

7.3. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Допустими са разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с разработването на нови учебни програми, актуализиране на информационен масив от тестови задачи, анализ и оценка, както и дължимите осигурителни плащания за сметка на работодателя.

7.4. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срокът за изпълнение на дейностите е от 01.07.2022 г. до 30.06.2023 г.

7.5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- 17 000 ученици от неделни училища, положили тест за оценяване на знанията.

7.6. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

МОН сключва споразумения/договори с бенефициентите по т. 7.1., с които се определят:

- редът и условията за заявяване и отчитане на предоставените средства по Модул 4 на Национална програма „Роден език и култура зад граница“;
- сроковете за разработване на учебните програми за организирано в чужбина по: български език като втори, по български език и литература и по български език за предучилищното обучение;

- сроковете за извършване на анализите и оценките по т. 7.2.5. и т. 7.2.6.

7.7. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Бенефициентите отчитат изпълнението на дейностите и извършените разходи съгласно посочените срокове в споразуменията/договорите, но не по-късно от 31.07.2023 г. Неотчетените средства и средствата от непризнати разходи се възстановяват по сметка на МОН в срок до 31.10.2023 г.

Отчитането на предоставеното финансиране се извършва съгласно Правила за отчитане на дейността и на средствата, предоставени по Национална програма „Роден език и култура зад граница“ за 2022 г. и съгласно споразуменията на бенефициентите с МОН.

8. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

8.1. МОН извършва мониторинг и контрол по изпълнението на финансовата, съдържателната и организационната част на проектите на бенефициентите и на изпълнението на сключените споразумения/договори по законосъобразното и целесъобразното разходване на средствата.

8.2. Задграничните представителства на Република България в чужбина може да извършват мониторинг на дейностите по Модул 1 за:

- установяване на наличието на дейности по проекта;
- състоянието на материалната база, в която се провеждат обучението и допълнителните училищни дейности;
- броя на децата и учениците, които участват в образователния процес и в допълнителните училищни дейности.

Задграничните представителства информират МОН за резултатите от извършения мониторинг.

8.3. При констатирана липса на дейност, финансирана от МОН, бенефициентът възстановява цялата получена сума или част от нея.

9. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

9.1. Дейностите и средствата по националната програма не може да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за

развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

9.2. Декларацията по т. 9.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от държавния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

За осигуряване на качествено професионално образование и обучение, като фактор за подготовка на конкурентоспособна и адаптивна работна сила, е необходима модерна образователна среда с обновено специализирано оборудване на учебни кабинети, лаборатории и работилници в съответствие с развиващите се съвременни нови технологии. Към това се добавя и необходимостта от разработването и актуализирането на учебни планове, учебни програми и национални изпитни програми за професионално образование и обучение по специалностите от професиите от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, в съответствие с Държавните образователни стандарти (ДОС) за придобиване на квалификация по професии.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е съобразена със стратегическите приоритети на Република България за периода 2021 – 2030 година и е в изпълнение на Плана за действие към Функционалния анализ на политиката за професионално образование и обучение, 2020 година. Тя е разработена в съответствие с приоритетна област 7 „Реализация в професиите на настоящето и бъдещето“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)

2.1. Цели на програмата

- Осигуряване на материална база в съответствие със съвременните изисквания на пазара на труда;
- Предоставяне на качествена професионална подготовка в реални работни условия и улесняване на реализацията им на трудовия пазар;
- Модернизиране на учебно съдържание за професионално образование и обучение в рамките на цялостен подход на национално и секторно ниво, включващ преглед, методическо и научно осигуряване и включване на представители от страна на бизнеса, висшето образование и други заинтересовани страни;
- Разработване и актуализиране на национални изпитни програми за задължителния държавен изпит за придобиване на професионална квалификация.

2.2. Обхват на програмата: национален.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: – **1 947 548 лв.**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Средства в лв.
Модул 1 „Модернизиране на материално-техническата база“	1 690 000 лв.
Модул 2 „Модернизиране на учебното и изпитно съдържание“	242 548 лв.
Мониторинг за осигуряване на качеството на учебната документация	15 000 лв.
Общ размер	1 947 548 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Модул 1 „Модернизиране на материално-техническата база“

Държавни и общински професионални гимназии и средни училища, които предоставят професионална подготовка и не са получили финансиране за модернизиране на материално-техническата база по програмата в периода 2017 – 2021 година включително. С предимство ще се ползват училища, предоставящи професионална подготовка по защитени специалности от професии и специалности от професии с очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

Модул 2 „Модернизиране на учебно и изпитно съдържание“

1. Професионални гимназии и средни училища, които предоставят професионална подготовка по специалности от професии, отговарящи на следните условия:

- Притежават екип от учители с опит при разработването на учебна документация;
- Реализират партньорства с висши училища, колежи, работодатели при разработване на учебни програми;
- Реализират партньорства със сродни училища при разработване на съвместни учебни програми;
- Притежават организационен опит и капацитет за разработване на учебната документация за специалностите от професиите от минимум едно професионално направление от Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

2. Партньори на МОН и професионални гимназии и средни училища с експертиза в научното и методическо подпомагане на професионалното образование и обучение: висши училища, организации на бизнеса и бизнес-партньори и други научни и изследователски организации.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Модул 1 „Модернизиране на материално-техническата база“

- Оборудване на учебни кабинети за професионална подготовка и учебно-производствени бази на училищата с машини, съоръжения и инструменти;
- Ремонтване на учебни кабинети за професионална подготовка и учебно-производствени бази на училищата, където ще се позиционира новата техника, машини и съоръжения;
- Обзавеждане с демонстрационни макети, тренажори, симулатори, вкл. мобилни модули и съоръжения, и други действащи образци на съвременни технически конструкции;
- Осигуряване на учебни видеофилми и софтуерни продукти, съобразени с формирането на практически умения;
- Осигуряване на транспортни средства за провеждане на училищни практики.

Модул 2 „Модернизиране на учебно и изпитно съдържание“

- Разработване/актуализиране на типови учебни планове, учебни програми по учебните предмети и модули за професионална подготовка, разработване на национални изпитни програми за професионално образование и обучение, които при представянето им в МОН трябва да са придружени с две положителни рецензии от работодатели, браншови организации и/или висши училища;
- Водещото училище, отговарящо за разработването на учебната и изпитна документация, съгласно издадена Заповед на министъра на образованието и науката, може да организира работни срещи за представяне и обсъждане на разработената учебна документация преди представянето на проектите на учебни програми и национални изпитни програми в МОН, вкл. по време на обществените консултации. Работните срещи може да се организират присъствено, в онлайн среда или като събития в хибриден формат в зависимост от конкретните условия и възможност.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Допустими разходи за финансиране

Модул 1 „Модернизиране на материално-техническата база“

Максимална стойност на един проект – 100 000 лв., в т.ч. и размерът на съфинансирането, който е не по-малък от 10% от общата стойност на проекта.

Средствата за ремонтни дейности трябва да бъдат в по-малък размер от средствата за оборудване.

Модул 2 „Модернизирани на учебното съдържание“

Разходите са за:

- възнаграждения и дължимите върху тях осигурителни вноски за сметка на работодателя на лица, пряко ангажирани с изпълнението на дейностите по учебна и изпитна документация (вкл. разходи за рецензенти);
- административни дейности, в размер до 7% от стойността на финансирането на пакета документация, разработен от съответното училище;
- средства за дневни, пътни и нощувки за организиране на работни срещи за обсъждане на проектите на разработените учебни програми за консултиране, валидиране и подпомагане внедряването на разработеното учебно и изпитно съдържание в системата, както и на форуми/конференции на експерти и партньори.

6.2. Етапи на финансиране

Модул 1 „Модернизирани на материално-техническата база“

Министерството на образованието и науката осигурява авансово финансиране в размер 65 на сто от стойността на одобрените проекти.

В срок до 15.10.2022 г., след преглед на окончателния/окончателните договор/и и получаване на междинни отчети за изпълнението на проектните дейности ръководителят на националната програма изготвя предложение до министъра на образованието и науката за предоставяне и на останалите 35 на сто от одобреното финансиране. В случай че окончателният/окончателните договор/и не съответства/съответстват на предварителния/предварителните договор/и или не са спазени целите и дейностите по програмата, министерството не предоставя финансиране, а училището възстановява получения аванс.

В рамките на изпълнение на дейностите, е допустимо прехвърляне на средства от един вид разходи към друг, при спазване на изискването ремонтните дейности да бъдат на по-малка стойност от средствата за оборудване. Прехвърлянето на средства може да се осъществи след изпращане на аргументирано искане в Министерството на образованието и науката и получаване на писмено одобрение за осъществяването му.

Модул 2 „Модернизирани на учебното съдържание“

Пълният размер на финансирането се предоставя на училищата след утвърждаването на учебната и изпитна документация от министъра на образованието и науката в срок до 30.11.2022 г.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Програмата се изпълнява през 2022 година.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Модернизирана образователна среда за професионално образование за търсени и перспективни професии в партньорство с бизнеса в не по-малко от 17 училища;
- Възможност за работа с най-новото техническо оборудване;
- Придобити професионални компетентности в реални работни условия;
- Разработени и/или актуализирани типови учебни планове, учебни програми, национални изпитни програми за професионално образование и обучение;
- Разработени 30 типови учебни планове, 160 учебни програми и 45 национални изпитни програми за професионално образование и обучение

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Модул 1 „Модернизиране на материално-техническата база“

За целите на програмата училищата следва да имат сключен един или няколко договора със стопанска/и организация/и, отговаряща/и едновременно на следните условия:

- Предметът на дейност на стопанската организация съответства на професиите, с които кандидатства училището;
- Стопанската организация/организации съфинансира/т дейностите по програмата и/или предоставя/т машини и оборудване;
- Стопанската организация/организации осигурява/т в рамките на предприятието (собствената си материална база) за практическо обучение на учениците от професионалната гимназия/училището за времето, съответстващо на изпълнението на дейностите по програмата;
- Размерът на общото съфинансиране от всички сключени договори е не по-малък от 10 на сто от общата стойност на проекта.

В срок до един месец от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на Министерството на образованието и науката, професионалните гимназии и училищата подават проект в МОН съгласно формуляр за кандидатстване. (Образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН). Заедно с формуляра за кандидатстване професионалните гимназии и училищата прилагат следните документи:

1. Предварителен договор със стопанска организация, в който е налична информация за:
 - Предмета на дейност на стопанската организация и съответствието на предмета на

- дейност на професиите, с които кандидатства професионалната гимназия/ училището;
- Размера на съфинансирането и/или доставката на материални активи;
 - Задължителна клауза, че всички материални активи остават в собственост на професионалната гимназия/училището;
 - Осигурени места за практическото обучение на конкретен брой ученици;
 - График на натовареност на местата за практическото обучение, съответстващ на изпълнението на дейностите по програмата;
 - Стопанската организация е партньор само с кандидатстващата професионална гимназия/училището.

2. Техническо описание на планираното за закупуване оборудване, което съдържа параметрите и техническите възможности на оборудването;

3. Декларация за устойчивост от директора на професионалната гимназия/училището, доказваща намерение за продължаване на обучението по професията/професиите, за които е закупено оборудване по проекта;

4. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на професионалната гимназия/ училището с този проект (заверен препис – извлечение от протокола с решението на педагогическия съвет, подпечатан с печата на професионалната гимназия/средното училище);

5. Заповед на директора на професионалната гимназия/ училището, с която е определен екипът, отговорен за реализиране на дейностите по проекта.

В срок до 30.09.2022 г. училищата с одобрени за финансиране проекти, представят в МОН междинен отчет за изпълнението на проектните дейности и изразходваните средства и искане за получаване на останалите 35 на сто от одобреното финансиране, придружено с копие от окончателния договор/договори със стопанската/стопанските организация/организации и справка за сключени договори за доставки и/или ремонтни дейности.

След преглед на окончателния/окончателните договор/и МОН предоставя останалите 35 на сто от одобреното финансиране. В случай че окончателният/окончателните договор/и не съответства/съответстват на предварителния/предварителните договор/и или не са спазени целите и дейностите по програмата, не се предоставя финансиране, а училището възстановява получения аванс.

Модул 2 „Модернизиране на учебното и изпитно съдържание“

Министърът на образованието и науката възлага организирането и разработването или актуализирането на типови учебни планове, учебни програми и разработване на национални

изпитни програми за провеждане на задължителния държавен изпит за придобиване на професионална квалификация по професиите от Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

В срок до 30 дни от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на МОН, професионалните гимназии и училищата подават формуляр за кандидатстване за участие в процедурата. (Образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН).

Разработените/актуализирани типови учебни планове и учебните програми за училищното професионално образование и обучение по учебните предмети и модули от професионалната подготовка, необходима за стартирането на учебната година 2022-2023, се представят в електронен формат на лицата за контакт в МОН в срок до 05.08.2022 г, а разработените национални изпитни програми - в срок до 30.09.2022 г.

Учебните програми и националните изпитни програми се изпращат в МОН с две положителни рецензии от представители на бизнеса, браншови организации, висши училища.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Модул 1 „Модернизиране на материално-техническата база“

В срок до два месеца от крайния срок за подаване на проектните предложения, експертна комисия разглежда, оценява и класира постъпилите проекти и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните проекти.

Списъкът на кандидатствалите с проекти и одобрени за финансиране професионални гимназии/училища се публикува на електронната страница на МОН.

Оценяването се извършва по следните критерии:

1. За допустимост: спазване на всички изисквания, посочени в т. 4, т. 6 и т. 9
2. Техническа оценка:
 - Съответствие на проектното предложение с тенденциите в развитието на училището, измервано чрез показатели за съотношението на брой ученици, които ще ползват модернизираната материално-техническа база спрямо общия брой ученици в училището, тенденциите в развитието на приема за последните три години и прием по нова професия за училището – до 40 точки.
 - Съотношение на брой осигурени места за практическо обучение в реални условия в рамките на предприятията, осигуряващи съфинансирането, спрямо общия брой на

учениците, включени в проекта – до 30 точки.

- Процент на съфинансиране – до 30 точки.

Модул 2 „Модернизирание на учебното съдържание“

В срок до един месец от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на МОН експертна комисия разглежда и оценява подадените предложения от страна на професионалните гимназии/училищата. Комисията представя на министъра на образованието и науката предложение със списък на училищата, на които да бъде възложено разработването на учебната документация, вкл. методически инструменти там, където е приложимо, за специалностите от професиите за всяко професионално направление от Списъка на професиите за професионално образование обучение.

Оценяването се извършва по следните критерии:

- Опит на членовете на работната група при разработването на учебна документация – до 20 точки.
- Брой членове на работните групи за разработване на учебни програми, представители на висши училища, работодатели, работодателски организации – до 30 точки.
- Брой членове на работните групи за разработване на учебната документация от сродни училища – до 20 точки.
- Организационен опит и капацитет за координация и реализация на готов продукт при разработване на учебната документация за специалностите от професиите от едно професионално направление от Списъка на професиите за професионално образование и обучение – до 30 точки.

Окончателните варианти на разработените типови учебни планове, учебни програми, национални изпитни програми и др. се представят в МОН след отразяване от страна на екипите по разработването им на постъпили бележки и становища от експертите в ДПОО в МОН в резултат на текущ мониторинг, от страна на съответните специалисти към екипите в срок не по-късно от 31 октомври 2022 г.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Модул 1, „Модернизирание на материално-техническата база“

В срок до 30.09.2022 г. училищата с одобрени за финансиране проекти, представят в МОН междинен отчет за изпълнението на проектните дейности и изразходваните средства и искане за получаване на останалите 35 на сто от одобреното финансиране, придружено с копие от окончателния договор/договори със стопанската/стопанските организация/организации и справка за сключени договори за доставки и/или ремонтни

дейности.

Финален отчет на дейностите по конкретен проект от националната програма се извършва в срок до една година от стартирането му под формата на писмен доклад до министъра на образованието и науката и доказателствен материал за изпълнението на дейностите по проекта в електронен формат. Всички закупени по проекта активи се заприходяват, като материалните активи следва да бъдат маркирани с цел идентифициране на закупуването им по националната програма.

Модул 2 „Модернизирани на учебното съдържание“

Финалният отчет на дейностите по модула съдържа доклад с информация за разработената учебна документация.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Модул 1 „Модернизирани на материално-техническата база“

При реализацията на модула се осъществява текущ мониторинг, осъществен от МОН и Регионалните управления на образованието.

Модул 2 „Модернизирани на учебното и изпитно съдържание“

При реализацията на модула се осъществява текущ мониторинг от експертите в ДПОО в МОН и координатора на екипа, разработващ учебната документация и националните изпитни програми. За мониторинг на качеството на разработената учебна документация може да бъдат ангажирани представители на браншови организации, работодатели, висши училища, представители на експертните комисии на НАПОО и други специалисти в съответната професия.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Заниманията с науки, технологии, изкуства и спорт развиват ключови компетентности, необходими не само в образователния процес, но и в живота. За развиване на интересите и способностите на децата и учениците в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта е необходимо създаване на подходящи условия чрез оборудване и обзавеждане на съвременни кабинети за работа в различните направления.

За предоставяне на подкрепа за личностно развитие, съобразена с потребностите на децата и учениците, е предвидено и модернизиране на материалната база в Центъра за подкрепа за личностно развитие – Логопедичен център, гр. Варна.

Предоставянето на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП) от специалисти на специализирани обслужващи звена като регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО) и Държавния логопедичен център (ДЛЦ), гр. София, съобразена с индивидуалните потребности на децата и учениците, изисква осигуряването на съвременна специализирана среда.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 5. „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030 г.)

2.1. Цели на програмата:

- Осигуряване на условия за развитие на интересите, способностите и компетентностите на децата и учениците чрез средствата и формите на различните изкуства, науки, технологиите и спорта.
- Създаване на подходящи условия в центровете за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР) и в Националния дворец на децата (НДД) за насърчаване на активния начин на живот.

- Създаване на подходящи условия за откриване и развиване на умения и таланти чрез разнообразни педагогически форми и дейности по интереси.
- Създаване на подходящи условия за диагностика, рехабилитация и корекция на комуникативни нарушения на деца и ученици в Центъра за подкрепа за личностно развитие – Логопедичен център, гр. Варна.
- Създаване на условия за осигуряване на съвременна специализирана подкрепяща среда в 28-те РЦПППО и в ДЛЦ, гр. София, чрез модернизиране на материалната база – обзавеждане и оборудване на специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП.
- Осигуряване на условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование и за повишаване на качеството на образователния процес на деца и ученици със СОП чрез създадената специализирана подкрепяща среда в РЦПППО и в ДЛЦ, гр. София.

2.2. Обхват на програмата: национален.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **1 700 000 лв.**

Модули	Средства в лв.
Модул 1 „Подкрепа на децата и учениците за работата в ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО – центрове за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, центрове за превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици и астрономически обсерватории и планетариуми, и в НДД – специализирано обслужващо звено по чл. 50, ал. 1, т. 2 от ЗПУО“	960 000 лв.
Модул 2 „Осигуряване на съвременна специализирана среда в специализирани обслужващи звена – РЦПППО и ДЛЦ, гр. София, чрез модернизиране на материалната база за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със СОП“	– 700 000 лв. за РЦПППО - до 25 000 лв. на център; – 40 000 лв. - за ДЛЦ, гр. София
Общ размер	1 700 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Модул 1. Бенефициенти са ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО – центрове за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, центрове за превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици; астрономически обсерватории и планетариуми; НДД – специализирано обслужващо звено по чл. 50, ал. 1, т. 2 от ЗПУО.

По Модул 2. допустими бенефициенти са 28-те РЦПППО и ДЛЦ, гр. София – специализирани обслужващи звена по чл. 50, ал. 1, т. 3 и 5 от ЗПУО.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

По Модул 1: Изграждане на съвременни кабинети за работа на децата и учениците в различни направления – науки, технологии, изкуства, спорт, както и за логопедична работа.

По Модул 2: Изграждане на съвременни специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Допустими разходи по Модул 1 са за:

По Модул 1 се финансират обзавеждането и оборудването на специализиран кабинет за работа с деца и ученици в различни направления – науки, технологии, изкуства, спорт, както и за логопедична работа, което включва:

- обзавеждане на специализиран кабинет – маси, столове, шкафове, дивани и др.;
- оборудване на специализиран кабинет – закупуване на техника, мултифункционални устройства, софтуерни продукти, пособия, озвучителна техника; специализирани уреди, апаратура, сценични тоалети, инструменти, дидактически материали, консумативи, литература и др.;
- осигуряване на консумативи и материали, необходими за направленията – науки, технологии, изкуства, спорт, и за логопедичната работа.

6.2. Допустимо финансиране по Модул 1:

Максималната стойност на финансиране от държавния бюджет за един проект – **25 000 лв.**

Конкретната стойност за финансиране на един ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО и НДД се определя от попълнения във формуляра за участие бюджет.

Не се допуска финансиране за оборудване и обзавеждане на кабинети, които вече са оборудвани и обзаведени при реализирането на модула през предходните две години – 2020 г. и 2021 г.

6.3. Етапи на финансиране по Модул 1:

Финансирането ще се извършва еднократно след утвърждаване от министъра на образованието и науката на списъка с класираните ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО и НДД.

Предоставените финансови средства за Модул 1 следва да бъдат усвоени до **31.12.2022 година.**

6.4. Допустими разходи по Модул 2 са за:

По Модул 2 се финансират обзавеждането и оборудването на съвременни специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП, което включва:

- закупуване на специализирани уреди, апаратура, техника, устройства, софтуерни продукти, дидактически материали, пособия, консумативи и др. за обезпечаване на дейностите за терапевтична и рехабилитационна работа в специализираните кабинети с цел осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП.

6.5. Допустимо финансиране по Модул 2:

Максималната стойност за финансиране от държавния бюджет за един проект на РЦПППО – **25 000 лева**, а за ДЛЦ, гр. София – **40 000 лева.**

Конкретната стойност за финансиране на един РЦПППО и на ДЛЦ се определя от попълнения във формуляра за участие бюджет.

6.6. Етапи на финансиране по Модул 2:

Финансирането ще се извършва еднократно след утвърждаване от министъра на образованието и науката на списъка с класираните РЦПППО и ДЛЦ, гр. София.

Предоставените финансови средства за Модул 2. следва да бъдат усвоени до **31.12.2022 година.**

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ – 31.12.2022 г.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати:

- осигурени условия за личностно развитие на децата и учениците чрез оборудвани и обзаведени съвременни кабинети по предложените направления и области;
- засилен интерес от страна на деца и ученици, родители и ръководства на ЦПЛР за работа в кабинет от избрано направление;
- повишена култура на подрастващите в различни направления и насърчен интерес за съхраняване и утвърждаване на културните ценности;
- осигурени условия за диагностика, рехабилитация и корекция на комуникативни нарушения;
- създадени условия за осигуряване на съвременна специализирана подкрепяща среда в 28-те РЦПППО и в ДЛЦ, гр. София, чрез модернизиране на материалната база – обзавеждане и оборудване на специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП;
- осигурени условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование и за повишаване на качеството на образователния процес на деца и ученици със СОП чрез създадената специализирана подкрепяща среда в РЦПППО и в ДЛЦ, гр. София.

8.2. Показатели за изпълнение:

- Брой ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО и НДД, в които са обзаведени и оборудвани кабинети за организирани занимания на децата и учениците и за логопедична работа – 38;
- Брой деца и ученици, които ще ползват кабинета/ите от определеното направление в ЦПЛР и НДД – 2000;
- Брой специализирани обслужващи звена, в които са оборудвани специализирани кабинети: 28 РЦПППО и 1 ДЛЦ, гр. София;
- Брой деца и ученици със СОП с осигурена подкрепа за личностно развитие чрез специализираните кабинети, оборудвани по Модул 2 – най-малко 5000.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

9.1. Документи за кандидатстване по Модул 1:

1. Придружително писмо от директора на ЦПЛР и НДД;
2. Формуляр за кандидатстване (образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН в 10-дневен срок след одобряването на програмата от Министерския съвет), който съдържа:

- Информация за кандидатстващия център по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 и НДД;
 - Цели;
 - Очаквани резултати и индикатори за изпълнение;
 - Описание на помещението, което ще бъде обзаведено и оборудвано по модула за провеждане на занимания в избраното направление и за логопедична работа с деца и ученици, и на мотивите за избора на кабинет;
 - Описание на предвидените за закупуване по модула артикули за обзавеждане, техника, мултифункционални устройства, софтуерни продукти, пособия, озвучителна техника; специализирани уреди, апаратура, сценични тоалети, инструменти, дидактически материали, консумативи, литература и др. за специализирания кабинет и на мотивите за избора им;
 - Седмично разписание на заниманията на всяка група, която ще провежда заниманията в кабинета;
 - Участници – брой деца и ученици, които ще ползват кабинета в избраното направление и екип за изпълнение на модула от програмата в ЦПЛР;
 - Финансов план/бюджет;
3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 и НДД по националната програма;
 4. Декларация за липса на двойно финансиране по т. 13.2. (по образец).

9.2. Изисквания към проектните предложения и срок за подаване на проектните предложения по Модул 1:

Всяко ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 и НДД може да кандидатства само с един проект по модула.

Условие за кандидатстване е осигуряването в ЦПЛР и НДД на стая, която да бъде оборудвана и обзаведена със средствата по модула като кабинет в избрано направление.

Придружителното писмо, формулярът за кандидатстване, решението на педагогическия съвет, декларацията за кандидатстване по модула от националната програма се изпращат в дирекция „Приобщаващо образование“, МОН, в срок до 30 (тридесет) календарни дни след датата на одобрението на програмата от Министерския съвет.

9.3. Документи за кандидатстване по Модул 2:

1. Придружително писмо от директора на РЦПППО и от директора на ДЛЦ, гр. София;

2. Формуляр за кандидатстване (образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН в 10-дневен срок след одобряването на програмата от Министерския съвет), който съдържа:

- Информация за кандидатстващия център;
- Обосновка на проекта;
- Основни цели;
- Очаквани резултати;
- Описание на специализирания кабинет/специализираните кабинети, който/които ще се оборудват по модула за провеждане на терапевтични и рехабилитационни дейности с децата и учениците със СОП и на мотивите за избора на кабинета/кабинетите;
- Описание на предвидените за закупуване по модула специализирани уреди, апаратура, техника, устройства, софтуерни продукти, дидактически материали, пособия, консумативи и др. за специализирания кабинет/специализираните кабинети и на мотивите за избора им;
- Описание на терапевтичните и рехабилитационните дейности за подкрепа за личностно развитие в специализираните кабинети и на седмичното разписание на тези дейности;
- Участници – брой деца и ученици със СОП, които ще бъдат подкрепени в специализираните кабинети, и екип за изпълнение на проекта в центъра;
- Определяне на индикатори за изпълнение на проекта;
- Ресурси за реализиране на проекта;
- Финансов план/бюджет.

3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на центъра по модула от националната програма.

4. Декларация за липса на двойно финансиране по т. 13.2. (по образец).

9.4. Изисквания към проектните предложения и срок за подаване на проектните предложения по Модул 2:

Всеки РЦПППО, както и ДЛЦ, гр. София, може да кандидатства само с един проект по модула.

Условие за кандидатстване е наличието на обособени помещения за специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП.

Придружителното писмо, формулярът за кандидатстване, решението на педагогическия съвет и декларацията за кандидатстване по модула на националната

програма се изпращат на хартиен носител в МОН, дирекция „Приобщаващо образование“, в срок до 30 (тридесет) календарни дни след датата на одобрението на програмата от Министерския съвет.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1. Разглеждане и оценяване на документите по Модул 1:

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира проектите в срок до 60 дни след крайната дата за приемането на проектните предложения.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки.

Финансират се проектните предложения само на класираните ЦПЛР и НДД съгласно утвърден от министъра на образованието и науката списък.

Размерът на средствата, който се предоставя на съответното ЦПЛР, не може да превишава посочената обща сума на бюджета от проектното му предложение.

10.2. Критерии за оценка на проектните предложения по Модул 1:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра – 20 точки, при непълна документация – 0 точки;
- Съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки;
- Целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – до 30 точки;
- Целесъобразност на предвидените за закупуване по модула артикули за обзавеждане, техника, мултифункционални устройства, софтуерни продукти, пособия, озвучителна техника; специализирани уреди, апаратура, сценични тоалети, инструменти, дидактически материали, консумативи, литература и др. за специализирания кабинет – до 30 точки.

Максималният брой точки е 100.

10.3. Разглеждане и оценяване на документите по Модул 2:

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира проектите в срок до 60 (шестдесет) дни след крайната дата за приемането на проектните предложения.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки. По модула ще бъдат финансирани проектни

предложения, които са оценени от комисията, определена със заповед на министъра на образованието и науката, с минимум 80 точки.

Финансират се проектните предложения само на класираните РЦПППО и ДЛЦ, гр. София, съгласно утвърден от министъра на образованието и науката списък.

Размерът на средствата, който се предоставя на класираните РЦПППО, както и на ДЛЦ, гр. София, не може да превишава посочената обща сума на бюджета от проектните им предложения.

10.4. Критерии за оценка на проектните предложения по Модул 2:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра – 10 точки, при непълна документация – 0 точки;
- Съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки;
- Целесъобразно разпределение на заявените средства по дейности – до 20 точки;
- Целесъобразност и съответствие на закупените по модула специализирани уреди, апаратура, техника, устройства, софтуерни продукти, дидактически материали, пособия, консумативи и др. с функциите на специализирания кабинет/специализираните кабинети – до 50 точки.

Максималният брой точки е 100.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Институциите, получили финансиране по програмата, представят в Министерството на образованието и науката отчет за изразходваните средства в срок до 31.01.2023 г. Министерството на образованието и науката изготвя обобщен отчет за двата модула от програмата. Отчетът се публикува на електронната страница на Министерството на образованието и науката като част от общия отчет по националните програми.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

12.1. По Модул 1

Мониторингът по **Модул 1** се осъществява чрез проверки на място в ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО и в НДД, получили финансиране, от комисия от МОН и/или от РУО.

Мониторингът включва проверка на:

- Проектната документация на съответния център;
- Разходооправдателните документи съобразно заявените бюджетни дейности в проектното предложение и реално закупените обзавеждане и оборудване, сценични тоалети, инструменти, материали, литература и консумативи;
- Съответствие между заявените обзавеждане и оборудване, сценични тоалети, инструменти, материали, литература и консумативи и наличните в ЦПЛР и в НДД и в кабинета от избраното направление.
- Съответствие между заявения график за часовете за дейности в направлениата (науки, изкуства, технологии, спорт, логопедична дейност) и реално реализираните такива.

Закупеното по проекта обзавеждане и оборудване, сценични тоалети, инструменти, материали, литература и консумативи следва да бъдат маркирани с цел идентифициране на закупуването им по националната програма.

Средствата за мониторинг са в размер до 1000 лв. и са част от бюджета на националната програма. Сред приключване на оценяването и класирането на постъпилите проектни предложения от ЦПЛР и НДД се извършва анализ.

Резултатите от мониторинга се отразяват в доклад до министъра на образованието и науката.

В случай на епидемична обстановка в страната мониторингът може да се извърши и от разстояние в електронна среда.

12.2. По Модул 2:

Мониторингът по **Модул 2** се осъществява чрез проверки на място в регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и в Държавния логопедичен център, гр. София, получили финансиране, от комисия от МОН и/или от РУО.

Мониторингът включва проверка на:

- Проектната документация на регионалния център за подкрепа на приобщаващото образование и на ДЦЛ, гр. София, във връзка с участието им в модула по програмата;
- Разходооправдателните документи съобразно заявените бюджетни дейности в проектните предложения.

Средствата за мониторинг са в размер до 1000 лв. и са част от бюджета на националната програма. Сред приключване на оценяването и класирането на

постъпилите проектни предложения от РЦПППО и ДЛЦ, гр. София, се извършва анализ.

Резултатите от мониторинга се отразяват в доклад до министъра на образованието и науката.

В случай на епидемична обстановка в страната мониторингът може да се извърши и от разстояние в електронна среда.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ОБУЧЕНИЕ ЗА ИТ УМЕНИЯ И КАРИЕРА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Преходът към дигитална и зелена икономика изисква придобиване на умения, свързани с професиите на бъдещето. Същевременно работодателите в сферата на информационните технологии, както и в други области на икономиката, сигнализират за липса на достатъчно подготвени специалисти. За целта през 2016 година е подписано споразумение за сътрудничество между Министерството на образованието и науката (МОН) и представителите на ИТ индустрията и е разработена националната програма в отговор на тези потребности.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 6 „Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цели на програмата

- Повишаване на знанията и уменията по ИТ специалности и високи технологии и създаване на условия за провеждане на софтуерно професионално образование и обучение, както и усвояването на дигитални компетентности, свързани с изучаваната професия в сътрудничество с университети и с работодатели.
- Увеличаване броя на учениците, които са придобили професионална квалификация по професия от професионално направление „Компютърни науки“ и/или продължават образованието си във висши училища в професионално направление „Информатика и компютърни науки“.

2.2. Обхват на модул 1 „Обучение за ИТ кариера“

- Модул 1 предлага формат за обучение по програмиране на ученици от цялата страна за придобиване на професионална квалификация по професия „Приложен програмист“.
- Обучението е предназначено за ученици в средни училища, профилирани гимназии и професионални гимназии, които не се обучават по професия от професионално направление „Компютърни науки“.
- В обучението могат да се включат и ученици в XII клас, които се обучават по специалност код 4810101 „Програмно осигуряване“ от професия код 481010 „Програмист“ с придобиване на II степен на професионална квалификация и да надградят професионалната си квалификация, като придобият III степен по професия „Приложен

програмист“.

2.3. Обхват на модул 2 „ИТ умения за бъдещето“

Професионални гимназии и училища в България, осъществяващи обучение за придобиване на квалификация по професия от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО).

3. БЮДЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **1 000 000 лева.**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Сума в лева
Модул 1 „Обучение за ИТ кариера“	480 000 лв.
Модул 2 „ИТ умения за бъдещето“	520 000 лв.
ОБЩ РАЗМЕР	1 000 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

4.1. Бенефициенти по модул 1 „Обучение за ИТ кариера“

Професионални гимназии и училища, в които се осъществява професионално образование по държавен план-прием за придобиване на професионална квалификация по специалности от професии в професионално направление код 481 „Компютърни науки“.

4.2. Бенефициенти по модул 2 „ИТ умения за бъдещето“

Училища, в които се извършва обучение за придобиване на професионална квалификация по специалности от СППОО, кандидатстващи задължително в партньорство с фирма от ИТ сектора. Допуска се и участие на други партньори като висши училища и браншови или професионални организации на фирми.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

5.1. Дейности по модул 1 „Обучение за ИТ кариера“

- 5.1.1. Обучение на ученици за придобиване на III степен на професионална квалификация по специалност „Приложно програмиране“ от професия „Приложен програмист“;
- 5.1.2. Обучението на учениците се организира присъствено, от разстояние в електронна среда (ОРЕС), в смесена форма – присъствено и ОРЕС, в свободното време на учениците – през седмицата, в събота и неделя и/или през ваканциите.
- 5.1.3. Обучението на учениците се подпомага от пет центъра, обособени към съответните училища, както следва:

- **Център Правец** – към Професионалната гимназия по компютърни технологии и системи, град Правец, и Техническият университет, София;
- **Център Русе** – към Професионалната гимназия по електротехника и електроника „Апостол Арnaudов“, град Русе, и Русенския университет „Ангел Кънчев“;
- **Център Пловдив** – към Математическата гимназия „Акад. Кирил Попов“, град Пловдив, и Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“;
- **Център Бургас** – към Професионалната гимназия по електротехника и електроника „Константин Фотинов“, град Бургас, и Университета „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас;
- **Център София** – към Технологичното училище „Електронни системи“, град София, и Техническият университет, София.

а) Партньори на центровете са университети, фирми и представителни организации от ИТ бизнеса.

б) Центровете организират и провеждат обучението за посочените в таблицата области, като част от обучението може да се провежда в съответния град.

	Център Правец	Център Русе	Център Пловдив	Център Бургас	Център София
О Б Л А С Т И	София област	Русе	Пловдив	Бургас	София
	Видин	Силистра	Стара Загора	Сливен	
	Враца	Разград	Пазарджик	Ямбол	
	Монтана	Шумен	Кърджали	Варна	
	Плевен	Търговище	Смолян		
	Перник	Добрич	Хасково		
	Кюстендил	Габрово			
	Благоевград	Велико Търново			
	Ловеч				

в) Министърът на образованието и науката възлага на центровете да създадат цялостната организация за реализиране на дейностите, като:

- осигурят необходимите условия и организация за кандидатстването на учениците от X и от XII клас за обучение за придобиване на професионална квалификация по професия „Приложен програмист“;
- осигурят необходимите условия и организация за предоставяне на учебно съдържание и тестови задачи, както и за комуникация между учителите и учениците;
- разработят процедура за подбор на участниците в обучението;

- разработят програма за обучението;
- подберат и подготвят учители или лектори за провеждане на обучението;
- организират провеждането на тестове, а в края на целия период на обучение – полагане на държавен изпит за придобиване на степен на професионална квалификация по професия „Приложен програмист“.

5.1.4. Обучението на учениците се извършва в центровете по т. 5.1.3. и в професионални гимназии и училища – изнесени центрове, които разполагат с необходимата материално-техническа база в съответствие с Държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията „Приложен програмист“.

5.1.5. Обучение на учители и лектори за преподаване на учебното съдържание по модул 1 на програмата.

5.1.6. Дейности на центровете по т. 5.1.3.

- Изготвяне на програма за обучение на учителите и лекторите и етапите на провеждането му, в т. ч. и за провеждане на стажове в ИТ фирми.
- Разработване на учебни материали, осигуряване на лектори, техника и подходящи помещения (зали и др.) за обучение на учители и лектори.
- Изготвяне на програма за обучението на учениците, етапи на провеждането му, критерии и тестове за преминаване на учениците от един етап в друг въз основа на постигнатите резултати.
- Изготвяне на програма за учениците от по-малки населени места за учебни посещения в ИТ фирми, ИТ форуми, Дни на отворените врати и др.
- Събиране на информация за завършилите модул 1 на НП и продължили през същата година обучението си във висши училища в професионално направление „Информатика и компютърни науки“.
- Събиране на информация за завършилите модул 1 на НП и започнали през същата година работа в ИТ фирма, вкл. използвайки разработения инструментариум по проект Vision for revision (VIREO) № 609397-EPP-1-2019-1-BG-EPPKAZ-EQAVET-NRP „EQAVET: VIREO 2 PILOT“ по програма Еразъм + (публикуван на <https://mon.bg/bg/100768>).
- Методическо подпомагане на дейностите по организацията и провеждането на обучението.
- Излъчване по определени критерии на завършилите обучението си по модул 1 на НП ученици, които да бъдат наградени с грамоти от министъра на образованието и науката за постигнати високи резултати в обучението си по професия „Приложен програмист“ – отличен успех, участие и класиране на призови места в състезания по приложно програмиране и др.

- Излъчване по определени критерии на учители и преподаватели по модул 1 на НП, които да бъдат наградени с грамоти от министъра на образованието и науката в края на всяка учебна година за принос и високи постижения в обучението на учениците по професия „Приложен програмист“.

5.1.7. Общи дейности за центровете по т. 5.1.3. и училищата – изнесени центрове

- Подбор на участници за включване в обучението по модул 1 на НП – провеждане на информационна кампания и изготвяне на тестове за допустимост.
- Обучаване на учениците – организация и предоставяне на обучение.
- Провеждане на тест за преминаване на учениците от един етап на обучението в друг въз основа на постигнати резултати.
- Проверка на нивото на постигнатите знания и умения на учениците след приключване на определени модули от обучението чрез провеждане на състезания между тях и с участие на партньорите от ИТ сектора.
- Организиране и провеждане на изпити за придобиване на степен на професионална квалификация.
- Организиране и провеждане на валидиране и удостоверяване на професионални знания, умения и компетентности за придобиване както на професионална квалификация по професия „Приложен програмист“, така и на част от същата професия – за един или за няколко модула, за курса на обучение по модул 1 „Обучение за ИТ кариера“ на НП.

5.2. Дейности по модул 2 „ИТ умения за бъдещето“

- 5.2.1. Разработване и/или допълване и осъвременяване на учебни програми и/или учебно съдържание за учебен предмет или модул в сферата на ИТ, цифровите и високите технологии за разширената и допълнителната професионална подготовка (програмиране и програмни езици, обработка на големи бази с данни, дигитален маркетинг и предприемачество, изкуствен интелект, роботика, виртуална и добавена реалност и др.), свързани с придобиване или надграждане на дигитални компетентности в зависимост от изучаваната специалност от професия и/или разработване на учебни материали, учебни ресурси, тестове и др. в помощ на обучението на ученици и учители по новите програми.
- 5.2.2. Обучение на ученици, провеждане на учебни практики, участие в проекти на фирми, стажове и летни академии за апробиране на разработените нови/актуализирани учебни програми и/или учебно съдържание по учебни предмети/модули.
- 5.2.3. Обучение на учители за преподаване по новите/актуализирани учебни програми и/или учебно съдържание.

5.2.4. Обучението се организира присъствено, от разстояние в електронна среда (ОРЕС), в смесена форма – присъствено и ОРЕС, включително и в извънучебното време на учениците, през седмицата, в събота и неделя и/или през ваканциите.

5.3. Общи дейности по двата модула на НП

5.3.1. Координиране и администриране на програмата в електронна среда, включително създаване на база-данни на учители, преподаватели и представители на бизнеса с преподавателски функции в рамките на програмата.

5.3.2. Осъществяване на връзката „училище – фирма“ с оглед активно включване на бизнеса в процесите на оптимизиране и модернизирание на професионалното обучение, както и за професионална реализация на завършилите.

5.3.3. Създаване на възможности за разработване, съхраняване, споделяне и ползване на учебно съдържание, разработвано и предлагано от ИТ фирми, от учители и ученици.

5.3.4. Разработване и поддържане на дигитални решения за административно подпомагане на програмата (кандидатстване, предоставяне на учебно съдържание и тестови задачи, разработване на лични картони и др.), информирание и комуникиране на целите и постиженията на програмата.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ, И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Разходи, допустими за финансиране

6.1.1. Разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с изпълнението на дейностите по програмата, включително хонорари за водене на учебни занятия на ученици и лектори, учебни практики, проекти и летни академии, за методическо осигуряване обучението на учениците, за провеждане на тестове, за разработване и адаптиране на учебно съдържание, учебни материали, помагала и изпитен инструментариум, разходи за административно, техническо и софтуерно обслужване, координация и организация, вкл. и в електронна среда, на обучението на учениците, осигурителни и здравноосигурителни вноски съгласно националното законодателство.

6.1.2. Разходи за командироване (дневни, пътни и квартирни) на лицата, наети за изпълнението на програма, съгласно Наредбата за командировките в страната. В случаите, когато командировано лице е по граждански договор, разходите за командироване се признават за допустими само ако изрично са упоменати като право на разход в сключения договор.

6.1.3. Разходи за транспорт, храна, нощувки, наем на зали и помещения за обучения, семинари и за стажове за учителите във фирми.

- 6.1.4. Разходи за организиране и провеждане на конференции, състезания и семинари и Дни на отворените врати, публичност и комуникация, в т. ч. за подготовка и реализация на публикации, изготвяне на табели, брошури, стикери за обозначаване на закупените активи, листовки и др., свързани с информация и публичност.
- 6.1.5. Канцеларски и други материали и консумативи, включително разходи за образователни материали и учебни пособия.
- 6.1.6. Разходи за валидиране и удостоверяване на професионални знания, умения и компетентности за придобиване на квалификация по част от професия „Приложен програмист“ и/или придобиване на трета степен на професионална квалификация по професия „Приложен програмист“, както и за валидиране на знания, умения и компетентности и професионални квалификации от Списъка на професиите в професионалното образование и обучение за ученици по националната програма.

6.2. Етапи на финансиране

- 6.2.1. По модул 1 финансовите средства за учебната 2022 – 2023 година се превеждат на централните по т. 5.1.3. еднократно до 01.12.2022 г. след представени от тях не по-късно от 05.11.2022 г.:
- финални отчети за изразходваните средства за учебната 2021 – 2022 година;
 - проекти на бюджети на учебната 2022 – 2023 година.
- 6.2.2. По модул 2 финансовите средства, одобрени по проектните предложения, се превеждат на училищата - кандидати еднократно 100% в срок 1 – 22 октомври 2022 г. Максималното бюджетно финансиране на един проект е 50 000 лв.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

7.1. Модул 1 „Обучение за ИТ кариера“

- 7.1.1. За учениците, които постъпват в модула в X клас за тригодишно обучение учебната 2022 – 2023 година е:
- първа учебна година – за учениците от X клас;
 - втора учебна година – за учениците от XI клас;
 - трета учебна година – за учениците от XII клас.
- 7.1.2. За учениците, които постъпват в модула в XII клас за едногодишно обучение, срокът е 2022 – 2023 учебна година.

7.2. За модул 2 „ИТ умения за бъдещето“ срокът е 2022 – 2023 учебна година.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати от програмата

- 8.1.1. Изграден капацитет за съвременно софтуерно образование и обучение по високи ИТ и други технологии чрез партньорство с университети и с ИТ бизнеса.
- 8.1.2. Придобити професионални компетентности по професия „Приложен програмист“ в съответствие с потребностите на бизнеса.
- 8.1.3. Създадена пряка връзка между ученик и работодател и готовност на учениците след завършване на средно образование да започнат работа в софтуерни компании.
- 8.1.4. Надградени умения за работа в дигитална и високотехнологична среда.
- 8.1.5. Адаптирани учебни програми, отразяващи най-новите тенденции в дигиталните технологии.
- 8.1.6. Разработени учебни програми и учебно съдържание за разширената и допълнителната професионална подготовка.
- 8.1.7. Разработени учебни помагала за краткотрайни модули, надграждащи бързо променящите се изисквания на ИТ бизнеса.

8.2. Показатели за изпълнение на модул 1 „Обучение за ИТ кариера“

8.2.1. Функциониращи в партньорство училище – университет – ИТ бизнес – 5 центъра за софтуерно обучение.

8.2.2. Брой ученици, включени в обучението за 2022 – 2023 учебна година:

За учениците, включващи се в тригодишния курс на обучение:

- не по-малко от 200 ученици – за първата учебна година (учениците от X клас);
- не по-малко от 150 ученици – за втората учебна година (учениците от XI клас);
- не по-малко от 100 ученици – за третата учебна година (учениците от XII клас).

Брой ученици, успешно завършили обучение по модула 1 на НП и придобили професионална квалификация по професия „Приложен програмист“ – за учениците, включени в тригодишния курс на обучение – не по-малко от 75.

8.2.3. Брой обучени учители по модула 1 на НП – не по-малко от 20.

8.3. Показатели за изпълнение на модул 2 „ИТ умения за бъдещето“

8.3.1. Партньорства между училища и фирми – не по-малко от 7.

8.3.2. Брой ученици, включени в обучението – не по-малко от 100.

8.3.3. Брой учители, включени в обучението – не по-малко от 20.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

9.1. Финансирането се осъществява от бюджета на МОН.

9.1.1. Допуска се прехвърлянето на остатъци от средства между двата модула на НП.

9.1.2. Допуска се съфинансиране от страна на фирми и организации на бизнеса, партниращи на училищата, включени в НП.

9.1.3. Допуска се, при наличие на възможност в бюджета на МОН, предоставянето на допълнителни средства за обучение на по-голям брой ученици по модул 1 и за финансиране на проектни предложения по модул 2.

9.1.4. Финансирането на общите дейности по двата модула е в рамките на не повече от 5% от бюджетното финансиране на програмата, разпределено пропорционално между финансирането за двата модула.

9.2. Изисквания към центрoвете по т. 5.1.3. на модул 1 от НП за направените финансови разходи

9.2.1. Центровете по т. 5.1.3., извършващи финансови разходи, следва да водят своевременна и точна финансова документация за това при спазване на националното законодателство в областта на финансовото управление и контрол.

9.2.2. Допустимите разходи за дейностите по изпълнение на модул 1 на НП може да бъдат детайлизирани във вътрешни правила, разработени от ръководителите на петте центъра по т. 5.1.3.

9.3. Условия за финансиране по модул 2 на НП

9.3.1. Финансирането се извършва в рамките на кандидатстване на партньорства между училище/училища и фирма/фирми от ИТ сектора, с допустими партньори и от страна на висши училища и браншови или професионални организации на фирми от ИТ сектора с водещ кандидат – училище, като партньорите може да участват във всички дейности.

9.3.2. За учебната 2022 – 2023 година се предвижда да се финансират до 10 партньорства с максимално бюджетно финансиране на проект от 50 000 лв.

9.3.3. Дейности, които се финансират по модул 2 на НП:

- Разработване и/или допълване и осъвременяване на учебни програми/учебно съдържание за учебен предмет или модул в сферата на ИТ, цифровите и високите технологии за разширената и допълнителната професионална подготовка (програмиране и програмни езици, обработка на големи бази данни, дигитален маркетинг и предприемачество, изкуствен интелект, роботика, виртуална и добавена реалност и др.), свързани с придобиване или надграждане на дигитални компетентности в зависимост от изучаваната специалност от професия и/или разработване на учебни материали, учебни ресурси, тестове и др. в помощ на обучението на учениците и учителите по новите и/или допълнените и осъвременени учебни програми;
- Обучение на ученици в учебно или в извънучебно време за апробиране на разработените/актуализираните учебни програми/учебно съдържание, в т. ч. и:
 - по време на практически стаж във фирма – при включване в реален фирмен проект;

- при включване на учениците в образователен проект на ИТ фирма или асоциация;
 - по време на двуседмична лятна академия и майсторски класове.
- Организиране и провеждане на процедури по валидиране на знания, умения и компетентности и професионална квалификация на ученици.
 - Обучение на учители за преподаване на разработените/актуализираните учебни програми/учебно съдържание.
- 9.3.4. Допустимото съфинансиране от партньор на кандидатстващо училище е до удвоения размер на одобреното финансиране за проекта.
- 9.3.5. Изисквания към участващите като партньори на училищата стопански организации/фирми и/или представителни организации на бизнеса (наричани по-нататък за краткост организации)
- Предметът на дейност на съответната организация следва да съответства на професиите, специалностите и учебното съдържание, за които е предвидено разработване и/или обучение в рамките на националната програма.
 - Организацията/организациите може/могат да съфинансират/т дейностите по програмата, за които това е предвидено.
 - Организацията/организациите следва да предостави/предоставят материалната си база за провеждане на практическо обучение на учениците от училищата - партньори в случаите и за времето, съответстващи на изпълнението на дейностите по програмата.

9.4. Ред за предоставяне на финансирането

Процедура за кандидатстване на бенефициентите с проектни предложения е предвидена само за модул 2 „ИТ умения за бъдещето“ от НП.

- 9.4.1. Началото на периода за кандидатстване е не по рано от 1 месец след одобряването на НП от Министерския съвет – индикативна начална дата за подаване на проекти е 01.06.2022 г.
- 9.4.2. Периодът за кандидатстване е не по-кратък от 15 календарни дни – индикативна крайна дата за кандидатстване е 17.06.2022 г. вкл.
- 9.4.3. Формулярите за кандидатстване се подават от бенефициента – водещото училище, в електронната платформа, разработена специално за целта – <https://itumenia.mon.bg>. Достъпът до онлайн платформата за кандидатстване и подаването на проектното предложение се осъществяват само чрез институционалния профил на училището в активната директория на МОН – код-на-училището@edu.mon.bg .
- 9.4.4. Указанията за кандидатстване и за попълване на онлайн формуляра се посочват в платформата за кандидатстване.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1. Разглеждането и оценяването на проектните предложения се извършват от комисия от не по-малко от трима оценители, които се определят със заповед на министъра на образованието и науката по предложение на екипа за управление на националната програма, и преминава през два етапа:

- I етап – оценяване за допустимост;
- II етап – оценяване за качество и приложимост (техническа оценка) и класиране на проектните предложения, които да получат финансиране.

10.2. Разглеждането и оценяването на проектните предложения се осъществяват съгласно утвърдени със заповед на министъра на образованието и науката:

10.2.1. Методика и критерии за оценяване на проектните предложения по процедура за подбор;

10.2.2. Правила за разглеждане и оценяване на проектните предложения по процедура за подбор.

10.3. Списъкът с одобрените за финансиране проектни предложения се публикуват на електронната страница на МОН.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

11.1. Модул 1 „Обучение за ИТ кариера“

11.1.1. Междинен отчет от центровете по т. 5.1.3. за изразходваните финансови средства за учебната 2022 – 2023 година – до 28 февруари 2023 г.

11.1.2. Финален отчет от центровете по т. 5.1.3. за изразходваните финансови средства за учебната 2022 – 2023 година – не по-късно от 30.09.2023 г.

11.2. Модул 2 „ИТ умения за бъдещето“

11.2.1. Междинен отчет от бенефициентите за изразходваните финансови средства за учебната 2022 – 2023 година – 18 февруари 2023 г.

11.2.2. Финален отчет от бенефициентите за изразходваните финансови средства за учебната 2022 – 2023 година – 30 септември 2023 г.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

12.1. Мониторингът на изпълнението на програмата се осъществява от съответните регионални управления на образованието (РУО). Началникът на съответното РУО изпраща не по-късно от 30.09.2023 г. доклад до ръководителя на националната програма

за изпълнението ѝ, в т. ч. за изпълнението на показателите за всеки модул.

12.2. Оценката на изпълнението на програмата се извършва с доклад от ръководителя ѝ до министъра на образоването и науката, изготвен въз основа на:

- данните от мониторинга по преходната точка;
- информация от ръководителите на центровете по т. 5.1.3. и от партньорите – за модул 1;
- информация от директора на водещото училище и от партньорите – за модул 2.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст:
„Декларирам, че дейностите, за които училището, което представлявам, кандидатства, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ОТНОВО ЗАЕДНО“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

През последните три учебни години учениците в по-голяма част от учебното време се обучават неприсъствено вследствие на въведената извънредната епидемична обстановка в страната, свързана с COVID-19, и последвалото обучение от разстояние в електронна среда. Това се отрази негативно на психо-емоционалното и физическото състояние на учениците и доведе до затруднения при общуването и социалното им взаимодействие.

Настоящата програма предвижда провеждането на шестдневни туристически пътувания с цел преодоляване на последствията от COVID-19, в т.ч. липсата на активен социален живот. Дейностите, които ще се реализират по време на туристическите пътувания, ще допринесат за подобряване на социалния и здравословния начин на живот на учениците, както и на психичното им здраве, което е и приоритет на държавната политика. Програмата предвижда и занимания в областта на науките, изкуствата, технологиите и спорта, които да спомогнат за развитие на способностите на учениците в тези области и като цяло да стимулират тяхното личностно развитие. Реализирането на активна почивка на учениците през летните месеци на годината, когато има много възможности за отдых, спорт и други занимания на открито, е от ключово значение за преодоляване на негативните тенденции от пандемичната криза.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 5 „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция” на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1 Цели на програмата

Създаване на условия за социализация и общуване на ученици и педагогически специалисти извън училищната и семейната среда с цел преодоляване на негативните последици от неприсъственото обучение и пандемията от COVID-19.

2.2. Обхват

Програмата се изпълнява на територията на Република България и обхваща държавни, общински, частни и духовни училища, обучаващи ученици от I клас до XI клас през учебната 2020/2021, 2021/2022 и 2022/2023 година.

Участници в туристическите пътувания са ученици от I клас до XI клас, учители, други педагогически специалисти – възпитатели, психолози, педагогически съветници и медицински специалисти от училища и центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП) – по преценка на ръководителя на институцията, инициатор на пътуването.

Учениците се организират в групи със съответни ръководители на групите, като на всеки 10 ученици се определя не по-малко от 1 възрастен. Ръководители на групи могат да бъдат учители, а по изключение и други педагогически специалисти.

Децата в ученическа възраст, които се обучават в ЦСОП, могат да бъдат включени в туристическите пътувания от квотата на съответното училище, където са записани за ученици. Координаторът по чл. 7, ал. 1 от Наредбата за приобщаващото образование, приета с Постановление № 232 на Министерския съвет от 2017 г., в съответното училище може да предложи от квотата на училището сформирани съвместно с ЦСОП групи от ученици със специални образователни потребности, като всички в групата трябва да са ученици от едно училище.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **22 600 000 лв.**

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Бенефициенти на средствата по програмата са държавни, общински, частни и духовни училища, обучаващи ученици от I клас до XI клас през учебната 2020/2021, 2021/2022 и 2022/2023 година.

Посочените училища са посредник при заплащане от страна на държавата на цената на туристическия пакет на туроператорските фирми, организатори на ученическите туристически пътувания. Крайната цел е да бъде обезпечено шестдневното пътуване на всички участници по настоящата програма. За туроператорите не се генерира икономическо предимство в сравнимата ситуация без публична намеса и сделките ще се осъществяват при пряко установимо съответствие с пазарните условия по смисъла на т. 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ. Разходването на ресурса се извършва в съответствие с изискванията на Закона за обществените поръчки.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Осигуряване на шестдневен туристически пакет за всички участници, включени в националната програма, който обхваща:

- туристическо пътуване (настаняване – 5 нощувки, храна, транспорт, застраховка);

- посещения на културно-исторически забележителности, музеи, занаятчийски работилници, спортни изяви, театри, кина и други за участниците по време на туристическото пътуване;
- провеждане на различни спортни дейности, дискусии и образователни игри в различни области за учениците по време на туристическото пътуване;
- провеждане на срещи и дейности с изявени личности за участниците по време на туристическото пътуване.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ, И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

По националната програма са допустими разходи за шестдневен туристически пакет: туристическо пътуване (настаняване – 5 нощувки, храна, транспорт, застраховка); посещения на културно-исторически забележителности, музеи, занаятчийски работилници, спортни изяви, театри, кина и други; провеждане на различни спортни дейности, дискусии и образователни игри в различни области; провеждане на срещи и дейности с изявени личности.

Максималната сума, за която може да кандидатства едно училище, е в размер до 82 500 лв. (с ДДС) за шестдневен туристически пакет на фиксирана стойност 500 лв. (с ДДС) на един участник.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срок на програмата – 31.12.2022 г.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Очаквани резултати

- повишено емоционално, интелектуално и физическо развитие на учениците чрез дейности за обща подкрепа за личностно развитие;
- придобити умения за опознаване, съхраняване и утвърждаване на българските традиции и култура;
- подобрени комуникационни умения и умения за работа в екип и повишена социална активност на учениците и учителите.

Показатели за изпълнение

- Брой участници, включени в туристическите пътувания по програмата – до 45 000.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Размерът на средствата, който се предоставя на съответното училище, не може да надвишава посочената обща сума на бюджета в подадените формуляри за кандидатстване.

Одобрените средства за изпълнение на програмата се предоставят за държавни и общински училища чрез финансиращия орган, а за частните и за духовните училища чрез Министерството на образованието и науката.

На училищата с одобрено финансиране през 2022 г. по националната програма се предоставя аванс в размер на 50% от сумата, с която са кандидатствали, а останалите до 50% се предоставят след представяне на сключения договор/и с туроператор/и и справка от училището за извършените фактически разходи. Документите се изпращат от училищата по електронен път в МОН на адрес: otnovozaedno@mon.bg.

На училищата с одобрено финансиране през 2021 г. по националната програма, и получили само аванс в размер на 70% от сумата, с която са кандидатствали, се предоставят и останалите 30%, след представяне на сключения договор/и с туроператор/и по електронен път в МОН.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Разглеждане и оценяване

Министърът на образованието и науката определя със заповед комисия за преглед и обобщаване на формулярите, с които кандидатстват училищата, заедно с приложените към тях документи, както и за одобряване на училищата, които ще участват в националната програма.

Комисията разглежда и обобщава получените по електронен път в МОН формуляри и приложените към тях документи по реда на тяхното изпращане в МОН и класира одобрените училища по реда на тяхното кандидатстване.

Комисията информира по електронната поща училищата, които са одобрени за финансиране по националната програма. Списъците на училищата, за които са одобрени средства по националната програма, се публикуват на интернет страницата на МОН.

Одобрените училища за участие в националната програма сключват договори с избраните туроператорски фирми.

Списъците на пътуващите ученици, ръководителите на групи и другите придружаващи групите педагогически специалисти и непедagogически персонал се изпращат в съответното регионално управление на образованието заедно с копие на сключения договор/и с

туроператорска/и фирма/и.

Училищата с одобрено финансиране през 2021 г. по националната програма и получили само аванс в размер на 70% от сумата представят сключени договор/и с туроператор/и в срок до 31 май 2022 г.

Процедура за кандидатстване

Всяко училище, обучаващо ученици от I клас до XI клас през учебните 2021/2022 и 2022/2023 години, може да кандидатства по програмата, като подаде формуляр за участие по електронен път на електронен адрес: otnovozaedno@mon.bg с копие до съответното регионално управление на образованието (РУО).

Кандидатстването се извършва в следните срокове:

- от датата на приемането на Решението на Министерския съвет за одобряване на програмата до 30 юни 2022 г. (I етап);
- от 01 юли 2022 г. до 01 септември 2022 г. или до изчерпване на средствата (II етап).
- Всяко училище може да кандидатства с един или няколко формуляра по програмата през I етап, като:
 - училища, в които има над 150 ученици, могат да кандидатстват с до 7% от общия брой, но не повече от 165 участници общо по програмата;
 - училища, в които има под 150 ученици, могат да кандидатстват с до 12 участници.

През II етап могат да кандидатстват всички училища с допълнителен брой участници, но не повече от максималния брой определен за двата етапа на програмата – 165 участници.

Във всеки подаден формуляр могат да бъдат включени една или няколко групи, а всеки ученик може да бъде включен само в една група.

Учениците, които ще вземат участие в туристическите пътувания по програмата, се определят по критерии, избрани от педагогическия съвет.

Примерните критерии за подбор на учениците могат да включват някои от следните:

- продължителност на обучението от разстояние в електронна среда;
- представяне на ученика в учебния процес;
- социален статус на ученика;
- здравен статус на ученика.

Педагогическият съвет може да определи и други критерии, съобразени с особеностите на съответното училище.

Условия за кандидатстване

Ученическите туристически пътувания се провеждат съгласно условията и по реда на

Наредбата за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с Постановление № 365 на Министерския съвет от 2016 г.

Условията за кандидатстване са следните:

- извършен подбор за участие на учениците в туристическите пътувания по програмата и сформирани на групи с решение на педагогическия съвет;
- представяне на решение на педагогическия съвет за избор на туроператор;
- представяне на проект договор с туроператор

Договорът с избрания туроператор задължително трябва да включва в предмета си маршрут, местоположение и вид на обекта за настаняване, брой нощувки, брой и вид на храненията, застраховка, други услуги, включени в общата цена (дейности, свързани с посещения на забележителности, входни такси, екскурзии и др.); към договора задължително трябва да се приложи офертата на избрания туроператор, която става неразделна част от договора.

Възникналите правоотношения между туроператора и служителите на институцията, определени като придружаващи лица при провеждането на туристическото пътуване, се уреждат с договор в писмена форма. (чл. 4, ал. 3 от Наредбата за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с Постановление № 365 на Министерския съвет от 2016 г.).

Изисквани документи

- формуляр за кандидатстване по образец, който включва:
 - цели;
 - очаквани резултати;
 - програма за шестдневното ученическо туристическо пътуване, включваща дейности, свързани с посещения на забележителности, входни такси, екскурзии и др.;
 - брой групи, включени от училището;
 - брой ученици в групите, вкл. ръководителите;
 - финансов план/бюджет;
- решение на педагогическия съвет.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Училищата изготвят и представят в РУО отчет (по образец) за изпълнението на предвидените туристически пътувания в срок до 10 януари 2023 г.

РУО представя в МОН отчет (по образец) за изпълнението на програмата до 20 януари 2023 г.

МОН изготвя обобщен отчет за изпълнението на дейностите от програмата.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът по реализацията на дейностите от програмата се осъществява чрез проверки от МОН и РУО. Мониторингът включва проверка по електронен път на разходооправдателните документи съобразно предвиденото в заявените бюджетни дейности във формуляра за кандидатстване.

Предоставените финансови средства по програмата следва да бъдат разходвани до 31.12.2022 година.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА
ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Спецификата на дейността и натовареното ежедневие, характерни за педагогическата работа водят до натрупване на умора, която се отразява на цялостното здравословно състояние на заетите в системата на предучилищното и училищно образование. Тези тенденции отчитат особено висок ръст в условията на пандемия. Необходимостта от засилване на ролята на профилактиката и рехабилитацията, е основен фактор за борба с последиците от COVID-19.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 3 „Мотивирани и креативни учители“ от Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030 г.).

2.1. Цели на програмата:

- Опазване на живота и здравето на педагогическите специалисти, подобряване на тяхното здравословно състояние и превенцията на рисковите социално значими и професионални заболявания.
- Ранно диагностициране на възможните усложнения след прекаран COVID-19.
- Осигуряване на условия за рехабилитация за възстановяване на здравето на педагогическите специалисти с доказани заболявания.

2.2. Обхват на програмата: национален.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **400 000 лв.**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Средства в лв.
Модул 1 „Профилактика на педагогическите специалисти“	180 000 лв.
Модул 2 „Рехабилитация на педагогическите специалисти“	200 000 лв.
Надграждане, преработка на функционалностите и поддръжка на платформа за заявяване и отчитане на разходите за модулите	20 000 лв.
Общ размер	400 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

По Модул 1 и Модул 2: Държавни и общински детски градини и училища, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР), регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО), Национален дворец на децата (НДД), Държавен логопедичен център (ДЛЦ).

По Модул 2: Педагогическите специалисти от частните училища (ЧУ) и частните детски градини (ЧДГ).

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

5.1. МОДУЛ 1 - ПРОФИЛАКТИКА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Модулът финансира дейности за ранно откриване на заболяване, преди пълното разгръщане на клиничната симптоматика и насочване за ранно лечение за подобряване на прогнозата и намаляване на честотата на тежките симптоми и хронифициране на заболяването, както и прилагането на нови мерки в грижата за здравето на всички, преболели от COVID-19 педагогически специалисти.

Модулът предвижда допълнителни профилактични прегледи, консултации и/или изследвания, извън осигурените в рамките на задължителното здравно осигуряване.

5.2. МОДУЛ 2 - РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Модулът финансира дейности, отнасящи се до рехабилитация на заболявания по програмата на НОИ въз основа на установена диагноза, посочена в направление от личен или лекуващ лекар за групи заболявания.

В дейностите, които се финансират по Модул 2, могат да участват педагогически специалисти, които имат медицинско направление и медицинска документация за заболявания от следните групи:

- Сърдечно-съдови заболявания;
- Стомашно-чревни и чернодробни заболявания;
- Бъбречно-урологични заболявания;
- Ендокринни заболявания;
- Гинекологични и андрологични заболявания;
- Кожни заболявания;
- Заболявания на централната нервна система;
- Заболявания на дихателната система;
- Заболявания на опорно-двигателния апарат;
- Заболявания на периферната нервна система.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ, И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

По **Модул 1** се възстановяват до 30 лв. от стойността на разхода, направен за 1 педагогически специалист, включен в автоматично генерирания от електронната платформа списък на одобрените педагогически специалисти, преминали през профилактичен преглед.

По **Модул 2** се възстановяват средства на стойност до 100 лв. от разходите, направени за доплащане на храна и такса резервация за 1 педагогически специалист, включен в НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Предоставените финансови средства по програмата могат да се разходват до 31.12.2022 година.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати

- Подобрен здравен статус на учителите и другите педагогически специалисти;
- Намален брой отсъствия от работа по здравословни причини.

8.2. Показатели за изпълнение

- Модул 1 „Профилактика на педагогическите специалисти“- до 6 000 бр. участници
- Модул 2 „Рехабилитация на педагогическите специалисти“- до 2 000 бр. участници
- Надградена електронна платформа за заявяване и отчитане на разходите по НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

- 9.1.** Подаване на декларация по образец от педагогическия специалист с приложени документи до директора в определените в програмата срокове.
- 9.2.** Възстановяването на разходите се осъществява чрез ПРБ. На общинските и държавни образователни институции разходите за рехабилитация се възстановяват чрез съответния ПРБ, обработил документите и одобрил заявките. За включените педагогически специалисти от ЧДГ и ЧУ се възстановяват разходите за рехабилитация чрез съответното РУО, обработило и одобрило заявката.
- 9.3.** МОН проверява одобрените обобщени заявки от ПРБ. Педагогически специалист може да участва само веднъж за 2022 г. във всеки от двата модула по програмата.
- 9.4.** Дейностите, за които се заявява възстановяване на разходи по програмата, трябва да

са стартирали след датата на приемането на Националната програмата от Министерския съвет и не по-късно от 30.09.2022 г.

9.5. Финансирането се осъществява на два етапа: след 30.06.2022 г., за регистрираните декларации с приложени документи в платформата през първия етап и след 05.11.2022 г. за регистрираните декларации с приложени документи в платформата през втория етап.

9.6. Когато общата сума на заявените за възстановяване средства по програмата достигне размера на определения бюджет в т. 3, електронната платформа за заявяване автоматично прекратява възможността за кандидатстване.

9.7. Не се финансират разходи за:

- Профилактични прегледи, финансирани в рамките на задължителното здравно осигуряване;
- Профилактични прегледи, проведени по изготвения списък на службите по трудова медицина на подлежащите специалисти, организирани и проведени от работодателите за своя сметка в избрано от него лечебно заведение или на основание КТД на общинско ниво;
- Прегледи, извършени на лица, които не са включени в електронната платформа от директора на училището, ДГ, ЦПЛР, РЦПППО, НДД и ДЛЦ;
- Медицински прегледи, изследвания, рентгенови снимки и други материали, изискващи се за прием за рехабилитация;
- Нощувки, рехабилитационни процедури и разходи за храна, които са за сметка на НОИ.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Всеки педагогически специалист в държавни и общински детски градини и училища, ЦПЛР, РЦПППО, НДД, ДЛЦ може да заяви желание за финансиране на дейности по **Модул 1 „Профилактика на педагогическите специалисти“** индивидуално чрез подаване на декларация (Приложение 1) до директора на от институциите-бенефициенти по Модул 1. Към декларацията се прилага разходооправдателен документ за проведен профилактичен преглед и/или консултация и/или диагностична процедура и/или изследване, извън осигурените в рамките на задължителното здравно осигуряване.

Допустимо е директорите на държавните и общинските училища и ДГ, на ЦПЛР, РЦПППО, НДД и ДЛЦ да сключат договор с медицински център за провеждането на

профилактични прегледи на лицата по утвърден от тях списък или да определят друг ред за осъществяване на профилактичните прегледи, като в електронната платформа срещу всеки педагогически специалист от списъка се прилагат общият списък и общият разходооправдателен документ.

Всеки педагогически специалист може да заяви желание за финансиране на дейности по **Модул 2 „Рехабилитация на педагогическите специалисти“** индивидуално, чрез подаване на декларация (Приложение 2) до директора на училището, ДГ, ЦПЛР, РЦПППО, НДД и ДЛЦ. Педагогическите специалисти от ЧДГ и ЧУ подават декларация (Приложение 2) към съответното РУО.

Към декларацията се прилагат следните документи:

- медицинско направление от личен или лекуващ лекар за рехабилитация,
- удостоверение/протокол за рехабилитация, резултат от приложеното медицинско направление;
- разходооправдателен документ за проведена рехабилитация.

Програмата ще се изпълнява на два етапа:

Първи етап

След стартиране на програмата до 05.06.2022 г. електронната система е отворена за достъп на директори и РУО (във връзка с документите на педагогически специалисти от ЧДГ и ЧУ) за подаване на заявления към ПРБ. След 05.06.2022 г. се преустановява достъпът до електронната система, за да бъде извършена проверка на подадените в първия етап документи.

От 06.06.2022 г. до 17.06.2022 г. ПРБ извършват проверка на постъпилите заявления за включване в националната програма. При констатирани несъответствия в приложените документи, в рамките на указания срок, заявката се връща към директора на съответната образователна институция за тяхното отстраняване и повторно разглеждане от ПРБ. Системата преустановява възможността за действия на ПРБ в електронната система на 17.06.2022 г. и се стартира процедура по обобщаване на постъпилите заявки.

От 18.06.2022 г. до 30.06.2022 г. МОН обобщава постъпилите заявки за включване в двата модула на НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“.

Втори етап

От 01.07.2022 г. входът в електронната платформа е достъпен за директори и РУО (във връзка с документите на педагогически специалисти от ЧДГ и ЧУ) в срок до 05.10.2022 г. за качване на документи на одобрените от тях педагогически специалисти, невключени в първия етап на програмата .

От 06.10.2022 г. до 15.10.2022 г. ПРБ извършват проверка на постъпилите заявления за включване в националната програма. При констатирани несъответствия в приложените документи, в рамките на указания срок, заявката се връща към директора на съответната образователна институция за тяхното отстраняване и повторно разглеждане от ПРБ Системата преустановява възможността за действия на ПРБ в електронната система на 15.10.2022 г.

От 16.10.2022 г. до 05.11.2022 г. МОН обобщава постъпилите заявки за включване в двата модула на НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“ и се стартира процедура по подготовка на ПМС за предоставяне на средствата.

При изчерпване на предвидения финансов ресурс по националната програма, електронната платформа автоматично затваря системата за подаване на нови заявления за участие в програмата и стартира процедурата по разглеждане и одобряване на представените документи от ПРБ. ПРБ ще бъдат уведомени писмено при промяна в гореописаните срокове, което е допустимо само при изчерпан финансов ресурс преди изтичане срока на втория етап.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Отчитането на разходите по дейностите за включените в програмата педагогически специалисти се осъществява чрез електронна платформа.

Отчитането на изпълнението на дейностите по Модул 1 „Профилактика на педагогическите специалисти“ и Модул 2 „Рехабилитация на педагогическите специалисти“ се извършва съгласно описаната процедура по т.10 на програмата.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът може да се осъществява от МОН, РУО и външни експерти.

При реализацията на програмата текущо се осъществява мониторинг от регионалните управления на образованието, базиран на пряката и на обратната връзка между организациите, имащи отношение по изпълнението на целите на програмата съгласно утвърдените им правила за дейността. Обект на мониторинг са платежните документи, удостоверяващи възстановяването на средства.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности

и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ПОДКРЕПА НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ МЕДИАТОРИ И СОЦИАЛНИТЕ
РАБОТНИЦИ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Една от основните задачи на образователната система е изграждане на училищна общност в условията на подкрепяща и позитивна образователна среда. Съществен елемент е взаимодействието между учители, ученици, родители, образователни медиатори, социални работници и представители на общностите.

В момента продължава изпълнението на проект „Подкрепа за успех“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (2013 – 2020 г.). В рамките на проекта в 903 училища са назначени медиатори/социални работници със срок на договорите до 30 юни 2022 година.

В условията на обучение от разстояние в електронна среда образователните медиатори и социалните работници оказват съдействие на педагогическите специалисти за обмен на информация между учители и родители, подпомагат родителите и учениците при самоподготовката и упражненията и в сътрудничество със семейната общност мотивираха много ученици да продължат обучението си. По време на преустановените присъствени занятия в училище образователните медиатори и социалните работници съдействат на педагогическите специалисти посредством всички общодостъпни канали за електронна комуникация за подобряване на обмена на информация между учители и родители, оказваха необходимата подкрепа на родителите при самоподготовката и упражненията на децата, като им предоставяха необходимата за това информация.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област – 5 „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1 Цели на програмата:

- Намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система на учениците от уязвимите групи;
- Формиране на положителни нагласи към образованието от страна на учениците от

уязвими групи и на техните родители;

- Пълноценно участие в образователния процес и мотивация за активно приобщаване на техните деца в системата на училищното образование;
- Оптимизиране на взаимодействието на училището с родителите на учениците от уязвимите групи чрез активното участие на образователните медиатори и социалните работници.

За целите на програмата ученици от уязвими групи са такива, които са в риск от отпадане от системата на училищното образование, от социално изключване и маргинализиране поради ограничен достъп до образование.

2.2 Обхват на програмата:

Национален – всички държавни и общински училища.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: 10 000 000 лв.

Разпределение на общия бюджет по основни дейности:

Дейности	Средства в лв.
Дейност № 1: „Назначаване на образователни медиатори и/или социални работници в училища с концентрация на ученици от уязвими групи“	8 915 000 лв.
Дейност № 2 „Организиране и провеждане на дейности на образователните медиатори и/или социалните работници с родителите на учениците от училища с концентрация на ученици от уязвими групи“	1 080 000 лв.
Мониторинг	5 000 лв.
Общ размер	10 000 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Бенефициенти могат да бъдат всички държавни и общински училища в системата на училищното образование, в т.ч. и училища, получаващи финансиране по чл. 52а от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, в случаите, в които е необходим по-голям брой образователни медиатори и социални работници от броя на назначените или средствата за допълнително финансиране за работа с ученици от уязвими групи са недостатъчни за осигуряване на трудовото

възнаграждение за 2022 г. на образователен медиатор/социален работник.

5.ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Дейност № 1 „Назначаване на образователни медиатори и/или социални работници в училища с концентрация на ученици от уязвими групи“

Финансирането по програмата е за периода от 01.07.2022 г. до 31.12.2022 г.

Училищата назначават социален работник/образователен медиатор за подпомагане взаимодействието с родителите на учениците от уязвими групи, чрез:

- Организиране и осъществяване на дейности, осигуряващи редовно посещение на училище и пълноценно участие на учениците в образователния процес;
- Съдействие при обхващането и оставането на учениците, подлежащи на задължително обучение в училище;
- Провеждане на индивидуални срещи с родители на ученици от уязвими групи за мотивиране и за пълноценно интегриране на учениците в образователната среда, съобразно специфичните и възрастовите им особености и потребности;
- Организиране на родителски лектории и колективни дискусии за повишаване на познанията относно правата и задълженията в образованието;
- Съдействие за взаимно опознаване на учениците от различните етнически групи и вероизповедания, за създаване на атмосфера на разбирателство и толерантност и за спазване правата на детето.

Назначаването на образователен медиатор и/или социален работник се извършва по трудов договор на пълен работен ден (8 часа) или на непълен работен ден (4 часа).

Броят на образователните медиатори и/или социални работници, финансирани по програмата, се определя, както следва:

- 0,5 бройка – в училища с до 50 ученици;
- 1 бройка – в средишни училища с до 50 ученици;
- 1 бройка – в училища от 51 до 150 ученици;
- 2 бройки – в средишни училища с между 51 и 150 ученици;
- 2 бройки – в училищата с между 151 и 500 ученици;
- 3 бройки – в средишни училища с между 151 и 500 ученици;
- 3 бройки – в училища с между 501 ученици и 1000 ученици;
- 4 бройки – в средишни училища с над 501 ученици;
- 4 бройки – в училища с над 1001 ученици.

Образователните медиатори и/или социалните работници се назначават от директора на училището съгласно разпоредбите на Кодекса на труда.

Директорите на училища, в които няма назначен образователен медиатор и/или социален работник към 30.06.2022 г., следва да извършват процедура по подбор за назначаване на образователни медиатори и/или социални работници.

Процедурата за подбор се обявява на интернет страницата на училището, на общодостъпно място в училището/населеното място. В обявлението се посочват изискванията за заемането на длъжностите образователен медиатор и/или социален работник, съгласно утвърдените длъжностни характеристики по Национална класификация на професиите и длъжностите.

Подборът се извършва в два етапа: по документи и събеседване. Процедурата се провежда от комисия, състояща се най-малко от трима членове, в т.ч. и председател. Комисията се определя със заповед на директора на училището.

Директорът на училището сключва с одобрения след подбора кандидат срочен трудов договор на основание чл. 68, ал. 1, т. 1 (за определен срок – 31.12.2022 г.)

В училища, в които има назначен медиатор и/или социален работник по проект „Подкрепа за успех“ със срок на сключения договор до 30.06.2022 г., следва да сключат нов срочен трудов договор на основание чл.68, ал.1, т.1 (за определен срок – от 01.07.2022 г. до 31.12.2022 г.)

Образователните медиатори и/или социалните работници водят дневник за своята работа, както и регистър за учениците и родителите, с които работят.

Дейност № 2 „Организиране и провеждане на дейности на образователните медиатори и/или социалните работници с родителите на учениците от училища с концентрация на ученици от уязвими групи“

Оптимизиране на взаимодействието на училището с родителите на учениците от уязвимите групи чрез активното участие на образователните медиатори и социалните работници чрез:

- Съвместна работа между родители и учители за адаптиране на учениците към образователната система и създаване и развиване на мотивация за учене;
- Организиране на дейности с участие на родителите и учениците по честване на празници, благотворителни акции и други събития за създаване на положително отношение към образованието;
- Организиране на срещи с ромски авторитети, лидери от местната общност, представители на неправителствени организации с учителски колективи и родители;
- Включване на родителите на ученици от уязвими групи в цялостния живот и дейност на образователната институция;

- Организиране и провеждане на срещи и други дейности, свързани с представянето на програмата, съвместно с родителите на учениците от уязвимите групи, класните ръководители, образователните медиатори, социалните работници, ромските авторитети и лидери, представители на неправителствени организации;
- Други дейности в зависимост от потребностите на родителите.

За организацията и изпълнението на дейността се изготвя план за работа от образователните медиатори и/или социалните работници, който се съгласува от директора на училището.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

За изпълнение на дейност 1:

- Трудовото възнаграждение на лицето, включващо основна работна заплата и допълнително трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит в процент, определен с индивидуалния трудов договор и осигурителни вноски за сметка на работодател;
- Допълнителното трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда през учебната година по чл. 24, ал. 1, т. 2 от Наредба № 4/20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда;
- Разходи за социално-битово и културно обслужване (СБКО) на персонала в размер до 3 на сто от средствата за основни заплати на лицата, в т.ч. и дължимите осигурителни вноски и данъци за сметка на училището;
- Командировъчни разходи за образователен медиатор/социален работник (в зависимост от спецификата на училището и за изпълнение на дейностите по програмата) – на месец: за дневни – до 40 лв., и за транспортни разходи (vlak, автобус), които се отчитат от образователните медиатори и/или социалните работници съгласно Наредбата за командировките в страната;
- Максималният размер на средствата за трудови възнаграждения и осигурителни вноски, за допълнително трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда през учебната година и за СБКО за една бройка образователен медиатор/социален работник, назначен на трудов договор за пълно работно време за периода 01.07.2022 година – 31.12.2022 година, е 6 550 лв. За образователен медиатор/социален работник, назначен на непълно работно време максималният размер на средствата е 3 275 лв.

Училищата, получили през 2022 г. финансиране по чл. 52а от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното

образование могат да кандидатстват за финансиране по Дейност № 1 за:

- Допълнително трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда през учебната година по чл. 24, ал. 1, т. 2 от Наредба № 4/20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда, разходи за социално-битово и културно обслужване (СБКО) на персонала в размер до 3 на сто от средствата за основни заплати на лицата, в т.ч. и дължимите осигурителни вноски и данъци за сметка на училището за назначения образователен медиатор/социален работник за сметка на полученото допълнително финансиране – максималният размер на средствата за персонал за една бройка образователен медиатор/социален работник, назначен на трудов договор за пълно работно време за периода 01.07.2022 г. – 31.12.2022 г. е 570 лв., за непълно работно време 285 лв.;
- Допълнителна бройка образователен медиатор/социален работник в случай, че е необходим по-голям брой образователни медиатори/социални работници от броя на назначените – максималният размер на средствата за персонал за една бройка образователен медиатор/социален работник, назначен на трудов договор за пълно работно време за периода 01.07.2022 г. – 31.12.2022 г. е 6 550 лв., за непълно работно време 3 275 лв.
- Командировъчни разходи за образователен медиатор/социален работник (в зависимост от спецификата на училището и за изпълнение на дейностите по програмата) – на месец: за дневни – до 40 лв., и за транспортни разходи (влак, автобус), които се отчитат от образователните медиатори и/или социалните работници съгласно Наредбата за командировките в страната;

За изпълнение на Дейност № 2:

До 1 200 лв. за училище, включено в изпълнението на програмата. Средствата не могат да се използват за изплащане на разходи за възнаграждения.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Продължителност на дейностите по програмата – 01.07.2022 г. – 31.12.2022 г.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Включени училища за изпълнение на дейностите по програмата – не по-малко от 900;
- Назначени образователни медиатори и/или социални работници в изпълнението на програмата – не по-малко от 900;
- Включени в училищния живот родители на ученици от уязвими групи – не по-малко

50 000;

- Включени ученици в изпълнението на дейностите на програмата – не по-малко от 50 000;
- Проведени срещи и дейности с участието на родители, учители, ученици – не по-малко от 900;
- Проведени мероприятия – събития и други дейности, с участието на родители, учители и представители на местната общност – не по-малко от 900.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Определеният размер за финансиране за изпълнението на дейностите по националната програма се предоставят на два етапа – авансово плащане и окончателно плащане, както следва:

Авансово плащане:

- Разходи за персонал за наетите по програмата образователни медиатори/социални работници по Дейност № 1 (от предвидените средства във формулярите за кандидатстване от училищата, авансово ще бъдат преведени суми за времето от 01.07.2022 г. до 30.09.2022 година);
- Разходи за командировки за наетите по програмата образователни медиатори/социални работници (50% от предвидените средства във формулярите за кандидатстване от училищата);
- Разходи за изпълнение на Дейност № 2 (50% от предвидените средства във формулярите за кандидатстване от училищата).

Окончателно плащане:

- Разходи за персонал за наетите по програмата образователни медиатори/социални работници по Дейност № 1 (ще бъдат преведени необходимите суми за времето от 01.10.2022 г. до 31.12.2022 година, след приемане на подадения отчет от училището);
- Разходи за командировки за наетите по програмата образователни медиатори/социални работници (разликата до отчетените и приети разходи в отчета на училището и заявените в отчета средства за периода от 01.10.2022 г. до 31.12.2022 година);
- Разходи за Дейност 2 - разликата до отчетените и приети разходи в отчета на училището и заявените в отчета средства за периода от 01.10.2022 г. до 31.12.2022 година, съгласно Графика за организиране и провеждане на събитията, мероприятията, срещите и кампаниите по Дейност № 2.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Кандидатстването се извършва чрез формуляр по образец. Формулярът съдържа административни данни за училището; график за организиране и провеждане на събитията, мероприятията, срещите и кампаниите, за планирания брой участници и размера на средствата за провеждане на дейностите по Дейност № 2 „Организиране и провеждане на дейности на образователните медиатори и/или социалните работници в образованието за работа с родители на ученици от уязвими групи в образователния процес“.

Срокът за подаване на формулярите в деловодството на Министерството на образованието и науката е до 01.06.2022 година.

Формулярът може да се подаде на място или по пощата. В случаите, в които формулярът се изпраща по пощата или чрез куриерска фирма, важи съответно датата на пощенското клеймо или датата на изпращане. Ще бъдат разглеждани формулярите само на онези училища, които са подадени в определения срок.

Определянето на училищата, одобрени за финансиране ще се извърши от екип за организация и управление на националната програма – експерти от дирекция „Учебници и училищна документация“, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

Екипът за организация и управление на националната програма представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване списък на одобрените за финансиране училища в 30-дневен срок от крайния срок за кандидатстване по програмата.

Списъкът с училищата се публикува на официалната страница на Министерството на образованието и науката в рубриката „Програми и проекти“.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Отчитането на изпълнените дейности и на изразходените средства се извършва по формуляр по образец.

В срок до 10.10.2022 г. училищата, определени и получили авансово финансиране по програмата, представят междинен отчет за времето от 01.07.2022 г. до 30.09.2022 г. за изпълнението на дейностите и извършените разходи. Отчетите се представят в деловодството на Министерството на образованието и науката, като може да се подадат на място или по пощата. В случаите, в които се изпраща по пощата или чрез куриерска фирма, важи съответно датата на пощенското клеймо или датата на изпращане.

В срок до 31.01.2023 г. училищата, определени за финансиране по програмата, представят окончателен отчет за изпълнението на дейностите и извършените разходи. Отчетите се

представят в деловодството на Министерството на образованието и науката, като може да се подадат на място или по пощата. В случаите, в които се изпраща по пощата или чрез куриерска фирма, важи съответно датата на пощенското клеймо или датата на изпращане.

В срок до 31.03.2023 г. комисията извършва проверка на представените отчети.

Контролът по изпълнение на дейностите и на изразходваните средства по националната програма се осъществява от директора на училището.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите по националната програма, се съхранява в училището в срок до 3 години след приключване на програмата.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът по програмата се извършва (проверка на място или от разстояние) от екипа за организация и управление на националната програма в периода от 10.07.2022 г. до 31.12.2022 г.

За извършените дейности по националната програма екипът за организация и управление на програмата изготвя анализ в срок до 31.03.2023 година.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Изпълнението на дейностите по програмата осигурява устойчивост на проект „Подкрепа за успех“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (2013 – 2020 г.), чието изпълнение приключва на 30.06.2022 година.

13.2. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.3. Декларацията по т. 13.2. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

13.4. При изпълнение на дейностите по програмата, директорите на училищата следва да предприемат необходимите мерки за тяхната демаркация, включително участниците в тях на ниво училище.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ЗАЕДНО В ИЗКУСТВАТА И В СПОРТА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Заниманията с изкуства и спорт развиват ключови компетентности, необходими не само в образователния процес, но и в социален аспект.

Творческите дейности, които ще се реализират по програмата, ще допринесат за стимулиране талантите на учениците, за повишаване на тяхната мотивация, за развиване на личното творчество, на танцовото, музикалното и театралното изкуство в училище.

Заниманията със спорт изграждат качества като воля, упоритост, постоянство, отговорност, самочувствие, дисциплинираност, екипност. Физическата активност оказва силно положително въздействие и върху психичното здраве на подрастващите и самоконтрол. Дейностите, които ще се реализират в областта на спорта, ще допринесат за физическото, емоционалното и социалното развитие на учениците.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 2 „Компетентности и таланти“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цели на програмата:

- Осигуряване на условия за личностно развитие на учениците чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни спортове и изкуства, насочени към стимулиране на техните интереси, способности и компетентности.
- Засилване на интереса на учениците за участие в групи/отбори за колективни спортове и изкуства и за изяви в областта на танцовото, музикалното и театралното изкуство, както и в областта на спорта;
- Насърчаване на работата в екип и подобряване на социалните взаимодействия на учениците;
- Изграждане на умения за отговорно и дисциплинирано поведение и за самоконтрол в учениците;
- Повишаване на музикалната, танцовата и театралната култура на подрастващите и насърчаване съхраняването и утвърждаването на културните ценности;

- Стимулиране на интереса на учениците към богатото музикално, танцово и театрално наследство, както и към колективните спортове;
- Развитие на спортните способности на учениците и изграждане на умения за здравословен начин на живот.

2.2. Обхват на програмата:

Програмата обхваща ученици от държавни, общински и частни училища на територията на Република България от I до XII клас.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **90 000 000 лв.**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Средства в лв.
Модул 1. Изкуства	48 000 000 лв.
Модул 2. Спорт	42 000 000 лв.
Общ размер	90 000 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Държавни и общински училища и Национален дворец на децата (НДД).

1. Училища, в които има под 400 ученици, могат да кандидатстват с до 4 групи/отбора – до 2 групи по Модул 1. – независимо от направлението, категорията и възрастовата група, и до 2 отбора по Модул 2. – независимо от вида спорт, възрастовата група и пола.

2. Училища, в които има над 400 ученици, могат да кандидатстват с до 6 групи/отбора – до 3 групи по Модул 1. – независимо от направлението, категорията и възрастовата група, и до 3 отбора по Модул 2. – независимо от вида спорт, възрастовата група и пола.

Националният дворец на децата администрира дейностите по Националната програма „Заедно в изкуствата и в спорта“ чрез екип от специалисти.

Всяко държавно или общинско училище може да кандидатства за реализиране на дейности по националната програма самостоятелно или в партньорство с частно училище.

Частно училище може да участва в реализиране на дейности по националната програма само в партньорство с държавно или общинско училище. Едно частно

училище е допустимо да участва в партньорство само с едно държавно или общинско училище. Частното училище само избира държавно или общинско училище за партньор и сключва договор по образец с него за изпълнение на дейности по националната програма. Когато държавно или общинско училище е получило предложение за партньорство от повече частни училища, то може да сключи договор за сътрудничество само с едно избрано от него частно училище. В договора за сътрудничество директорът на частното училище посочва за Модул 1 – броя на групите, направлението, категорията и възрастовата група, и за Модул 2 – броя на отборите, вида спорт, възрастовата група и пола на участниците.

Броят на групите/отборите в едно училище – държавно, общинско или частно, се определя от броя на учениците в училището. При партньорство броят на групите/отборите се определя от броя на учениците във всяко едно от училищата-партньори.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Модул 1. Изкуства

I. Сформиране на групи за занимания в сферата на изкуствата

5.1. Сформиране на групи съобразно етапите на образование

Участниците в групите се разпределят в три възрастови групи:

- I възрастова група – I - IV клас
- II възрастова група – V - VII клас
- III възрастова група – VIII - XII клас

5.2. Конкурсни направления и категории

1. музикално изкуство:

• вокални групи за изпълнение на:

- забавна и естрадна песен – вокална група
- класическа музика – академични хорове, ансамбли
- народна песен – ансамбли

• инструментални групи/оркестри за изпълнение на:

- класическа музика
- съвременна музика
- народна музика

2. танцово изкуство:

- класически танц/балет – поставя се хореография от класическото наследство или нова интерпретация върху познати откъси от балетни произведения; изпълненията трябва да са издържани в стилистиката на класическия танц.
- съвременни танци и улични стилове – групите в категорията „съвременни танци“ могат да бъдат в стиловете: джаз танц, съвременен танц, греъм, диско, нестандартни форми и др., а в категорията „улични стилове“ – Hip-Hop, Break dance, New Style, Locking&Popping, Krumping и др.
- характерни танци, вкл. и народни танци – групи за танцов фолклор, стилизирани сценични форми на танци на народите, вкл. и български народни танци.

3. театрално изкуство – поставяне на сценични задачи.

5.3. Брой участници в групите по направления

- **музикално изкуство:**
 - вокални групи – минимум 5 участници
 - инструментални групи/оркестри – минимум 5 участници
 - **танцово изкуство** – минимум 8 участници
 - **театрално изкуство** – минимум 8 участници.

5.4. Брой часове за занимания в сферата на изкуствата през учебната 2022/2023 година

Всяка група разполага с до 80 учебни часа за занимания в сферата на изкуствата и не по-малко от 2 учебни часа седмично.

5.5. Ръководители на групите

Ръководителите на групи в съответното направление и категория могат да бъдат специалисти от самото училище в сферата на музикалното, танцовото и театралното изкуство, както и външни специалисти в дадената област. Външните специалистите могат да бъдат от институции към Министерството на образованието и науката, от институции към Министерството на културата и др. В зависимост от спецификата на заниманията ръководител на група може да бъде външен специалист, педагогически специалист от училището или екип от външен специалист и педагогически специалист от училището (не повече от 2 специалисти в екип). Определянето на броя на ръководителите е по преценка на директора на училището.

Препоръчително е ръководителите на групи да бъдат външни специалисти.

Представители на Министерството на културата и на различни институции,

работещи в посочените направления в изкуството, ще бъдат информирани за възможността да участват като ръководители на групи по програмата.

Училищата, отчитайки желанията на учениците, в продължение на минимум 2 седмици трябва да обявят на електронната си страница какви групи ще бъдат сформирани в училището и от какви специалисти ще имат нужда.

Допустимо е специалист в дадено направление да бъде ръководител на повече от една група.

С външните специалисти се сключва договор.

II. Занимания с групите по разработени програми за направление, категория и възрастова група

III. Творчески изяви на групите в сферата на изкуствата

Регионалните управления на образованието (РУО) след съгласуване с училищата на територията на областта или общината определят училища-домакини, мястото и времето за творческите изяви на групите в конкретно направление, категория и възрастова група.

РУО изготвят списък с училищата-домакини и график за представяне (изяви) на групите и ги изпращат в НДД. Графикът за реда на изявите на групите в съответните училища-домакини по направления, категории и възрастови групи се публикува на сайта на НДД и на съответното РУО.

Всяко РУО съвместно с училищата-домакини и НДД определя правилата за представяне на групите по време на организираните творческите изяви.

Музикално изкуство:

• вокални групи:

- изпълненията да са на живо с музикален съпровод или синбек по избор на участниците;
- участниците представят по една песен по избор или повече от една песен съобразно броя на участниците;
- времетраенето е до 8 минути или повече от 8 минути съобразно броя на участниците.

• инструментални групи/оркестри:

- няма ограничения по отношение на използваните музикални инструменти;
- инструменталните групи изпълняват една самостоятелна пиеса или дял от по-голямо произведение с времетраене до 8 минути или повече от 8 минути

съобразно броя на участниците.

Танцово изкуство:

- представената програма да бъде с времетраене до 10 минути или повече от 10 минути съобразно броя на участниците.

Театрално изкуство – представяне на етюд.

- Представената сценична задача да бъде с времетраене до 15 минути или повече от 15 минути съобразно броя на участниците.

Модул 2. Спорт

I. Сформиране на отбори в сферата на колективните спортове

5.1. Сформиране на отбори по вид спорт

- баскетбол
- волейбол
- футбол

5.2. Сформиране на отбори в четири възрастови групи за момичета/момчета и девойки/юноши:

- I - IV клас – момичета, момчета;
- V - VII клас – момичета, момчета;
- VIII - X клас – девойки, юноши;
- XI - XII клас – девойки, юноши;

5.3. Брой ученици, включени в отбор:

- баскетбол – минимум 10 ученици и максимум 15 ученици
- волейбол – минимум 10 ученици и максимум 15 ученици
- футбол – минимум 12 ученици и максимум 20 ученици

5.4. Брой часове за подготовка на отборите през учебната 2022/2023 година

Всеки отбор разполага с до 80 учебни часа за подготовка на отборите за участието им във вътрешноучилищни и/или междуучилищни състезания в рамките на населеното място (провеждат се двустранни срещи по вид спорт, възрастова група и пол) и не по-малко от 2 учебни часа занимания/тренировки седмично.

5.5. Учители/треньори на отборите

Учителите/треньорите на отборите могат да бъдат от самото училище, в случаите, когато са специалисти по вида спорт – баскетбол, волейбол, футбол, както и външни специалисти по посочените спортове.

Съгласно чл. 5 от Наредба № 24 от 5.11.2019 г. за условията и реда за организиране и провеждане на тренировъчна и състезателна дейност на децата и учениците извън учебния план учителите трябва да бъдат с професионална квалификация „учител по физическо възпитание и спорт“ и/или „треньор“ по вид спорт, а външните специалисти се избират от вписаните лица в регистъра на треньорските кадри или в регистъра на спортно-педагогическите кадри.

Препоръчително е учителите/треньорите на отборите да бъдат външни специалисти.

Представители на Министерството на младежта и спорта и на различните спортни организации, работещи в посочените видове спорт, ще бъдат информирани за възможността да участват като учители/треньори на отбори по програмата.

Училищата, отчитайки желанията на учениците, в продължение на минимум 2 седмици трябва да обявят на електронната си страница какви групи ще бъдат сформирани в училището и от какви специалисти ще имат нужда.

Допустимо е учител/треньор да води повече от един отбор.

С външните специалисти се сключва договор.

II. Подготовка на отборите по разработени програми за вида спорт

III. Участие на отборите във вътрешноучилищни и/или междуучилищни състезания

При участие на отборите в състезания е необходим документ за предсъстезателен физикален медицински преглед, извършен не по-рано от 72 часа преди състезанието съгласно чл. 17, ал. 3 и/или ал. 5 от Наредба № 24 от 5.11.2019 г. за условията и реда за организиране и провеждане на тренировъчна и състезателна дейност на децата и учениците извън учебния план по образец, съответно Приложение № 1 към чл. 17, ал. 4 и/или Приложение № 2 към чл. 17, ал. 6 от Наредбата.

Учителите/треньорите на отборите организират и осъществяват вътрешноучилищните и/или междуучилищните състезания в рамките на населеното място (провеждат се двустранни срещи по вид спорт, възрастова група и пол).

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ, И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Модул 1. Изкуства

6.1. Разходи, допустими за финансиране

Конкретната стойност за финансиране на една група в държавно, общинско или частно училище се определя от попълнения във формуляра за участие бюджет, но не повече от 8800 лева.

За изпълнение на дейностите по Модул 1. се осигурява финансиране на училищата за:

- сценични костюми, инструменти, озвучителна техника, танцов под, декори и др., свързани със съответното направление;
- възнаграждения на всеки от специалистите за подготовка на групите – размерът на възнаграждението е в размер на 18,50 лв. за отработен учебен час за 1 специалист, като в сумата се включват и осигуровките за работодател.
- командировъчни разходи на ръководителите на групи в случаите, когато не са от същото населено място – до 800 лв. на специалист;

За провеждане на творческите изяви на учениците се осигурява финансиране за транспорт, храна и застраховка за участниците и ръководителите на групи, наем на зали и озвучаване, популяризиране, награди и др.

Допустими разходи по модула са: командировъчни разходи на служебно ангажираните лица; разходи за заплащане на охрана; разходи за осигуряване на медицинско обслужване; разходи за дезинфектанти и санитарно-хигиенни материали.

6.2. Етапи на финансиране

За изпълнение на дейностите по модула и за творческите изяви на училищата ще се предоставя аванс в размер на 50% от сумата, с която са кандидатствали, а останалите до 50% се предоставят след представяне на справка от училището за извършените фактически разходи.

Финансови средства за Модул 1. могат да бъдат разходвани до края на учебната 2022/2023 година.

Материалите, пособията и консумативите в съответните направления следва да бъдат осигурени със започването на занятията на групите.

Модул 2. Спорт

6.1. Разходи, допустими за финансиране

Максималната стойност на един проект за отбор от държавно, общинско или частно училище е 7800 лв.

За изпълнение на дейностите по Модул 2. се осигурява финансиране на училищата за:

- екипировка на учениците, включени в отбора, и учител/треньор по вид спорт;
- спортни уреди и пособия (топки, мрежи, конуси и др., необходими за съответния спорт);
- застраховка на учениците, включени в отбора (с изключение на тези ученици, които имат направена застраховка от образователната институция);
- предсъстезателни физикални медицински прегледи;
- възнаграждения на специалистите (по един учител/треньор за всеки отбор) до 80 учебни часа за подготовка на отборите за участието им във вътрешноучилищните и/или междуучилищните състезания в рамките на населеното място;
- възнаграждението на учител/треньор за подготовка на отбора е при часова ставка в размер на 18,50 лв. за отработен учебен час, като в сумата се включват и осигуровките за работодател.
- командировъчни разходи на учител/треньор на отбор в случаите, когато те не са от същото населено място – до 800 лв.

Допустими административни разходи по модула са разходи за заплащане на охрана; разходи за осигуряване на медицинско обслужване; разходи за дезинфектанти и санитарно-хигиенни материали.

6.2. Етапи на финансиране

Финансирането на училищата за изпълнение на дейностите по модула ще се извършва чрез предоставяне на аванс в размер на 50% от сумата, с която са кандидатствали училищата, а останалите до 50% се предоставят след представяне на справка от училището за извършените фактически разходи.

Финансови средства за Модул 2. могат да бъдат разходвани до края на учебната 2022/2023 година.

Материали, пособия и консумативи и екипировката на отбора и учителя/треньора следва да бъдат осигурени със започването на часовете за подготовка на отбора.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Учебната 2022/2023 година

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати

- осигурени условия за личностно развитие на учениците чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни спортове и изкуства, насочени към стимулиране на техните интереси, способности и компетентности;
- насърчен и засилен интерес на учениците за участие в групи/отбори за колективни спортове и изкуства и за изяви в областта на танцовото, музикалното и театралното изкуство, както и в областта на спорта;
- подобрена работа в екип и повишени социални и приятелски взаимодействия сред учениците;
- изградени умения за отговорно и дисциплинирано поведение и за самоконтрол в учениците;
- повишена музикална, танцова и театрална култура на подрастващите и насърчен интерес за съхраняване и утвърждаване на културните ценности;
- стимулиран интерес на учениците към богатото музикално, танцово и театрално наследство, както и към високите спортни постижения;
- развити спортни способности на учениците и изградени умения за здравословен начин на живот;

8.2. Показатели за изпълнение

- брой групи и отбори, сформирани по националната програма – не по-малко от 6000 групи и отбори;
- брой ученици, включени в групите и в отборите по националната програма – не по-малко от 70 000 ученици.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Финансирането на училищата за изпълнение на дейности по националната програма се извършва на фактически разходи, като авансовите плащания не могат да надвишават 50 % от посочената във формуляра за кандидатстване сума, и при спазване на следната последователност:

- началниците на регионални управления на образованието изготвят и изпращат в НДД списък с включените училища, подали заявление за участие в дейности по националната програма, и със съответните суми;
- комисия, определена със заповед на директора на НДД, разглежда и обобщава изготвените списъци от началниците на регионални управления на образованието;

- след изготвяне на обобщен списък с включените училища, подали заявление за участие в дейности по националната програма, и със съответните суми, комисията внася в Министерството на образованието и науката доклад за одобряване на включените училища и за предоставяне на 50 % от посочените суми.

За изплащане на фактически извършените към 31.10.2022 г. разходи по програмата се спазва същият ред, като сроковете са посочени в т. 11.

Финансовите средства за реализиране на дейностите по националната програма от частните училища се предоставят на партниращото държавно или общинско училище и се разходват само от него съгласно националната програма. Всички материали, пособия и консумативи за групите/отборите в частното училище се осигуряват от партниращото държавно или общинско училище. Партниращото държавно или общинско училище сключва и договорите с ръководителите/треньорите на групи/отбори на частното училище за реализиране на дейностите по националната програма.

Фактически извършените по програмата разходи за месеците ноември и декември на 2022 г. ще се финансират през 2023 г.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1. Условия за участие

1. Училища, в които има до 400 ученици, могат да кандидатстват с до 2 групи в сферата на изкуствата, независимо от направлението, категорията и възрастовата група и с до 2 отбора, независимо от вида спорт, възрастовата група и пол;

2. Училища, в които има над 400 ученици, могат да кандидатстват с до 3 групи в сферата на изкуствата, независимо от направлението, категорията и възрастовата група и с до 3 отбора, независимо от вида спорт, възрастовата група и пол.

Отчитайки желанията, интересите и възможностите на учениците е препоръчително групите и отборите, които ще бъдат сформирани в едно училище, да бъдат в различни направления/категории и в различен вид спорт.

10.2. Изисквани документи:

1. Придружително писмо от директора на училището.
2. Решение на педагогическия съвет.
3. Формуляр за кандидатстване по образец – формулярът се публикува на електронната страница на Министерството на образованието и науката и на

Националния дворец на децата в 10-дневен срок след приемане на програмата с решение на Министерския съвет и съдържа:

Модул 1. Изкуства – информацията се попълва за всяка група

- група по избрано направление;
- наименование и кратко описание/характеристика на представяната творба;
- брой ученици в групата – един ученик има право да бъде включен само в една група;
- брой ръководител/и на групата – 1 или екип от двама специалисти – педагогически специалист от училището и външен специалист;
- основни цели;
- очаквани резултати;
- програма за провеждане на заниманията и творческата изява – до 80 учебни часа за занимания и творчески изяви и не по-малко от 2 учебни часа седмично;
- финансов план/бюджет за групата в избраното направление.

Модул 2. Спорт - информацията се попълва за всеки отбор

- отбор по вид спорт, възрастова група, пол;
- брой ученици в отбора – един ученик има право да бъде включен само в един отбор;
- цели;
- очаквани резултати;
- програма за подготовка на отбора – до 80 учебни часа за подготовка за участие във вътрешноучилищни и/или междуучилищни състезания и не по-малко от 2 учебни часа седмично;
- финансов план/бюджет за отбор.

4. Декларация за липса на двойно финансиране (Декларацията по т. 13.1.) – Декларацията е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

Във формуляра се посочва общият брой ученици, включени в състава на групата/отбора, а списъкът с имената на учениците и ръководителя/ите/треньора се утвърждава от директора на училището през м. септември 2022 г. и се съхранява в училището при проектната документация по програмата.

Частните училища предоставят изискваните документи на партниращото държавно или общинско училище.

10.3. Срок на подаване:

Документите по т. 10.2. – придружителното писмо, решението на педагогическия съвет; формулярът/ формулярите за кандидатстване и декларацията за липса на двойно финансиране, се изпращат по електронен път в съответното РУО в срок до 45 дни след приемане на националната програма с решение на Министерския съвет. Един ученик има право да бъде включен само в една група/отбор.

Комисия, определена със заповед на началника на РУО, в срок до 30 дни след последния срок на подаване на документите от училищата, преглежда и обобщава подадената информация, след което изготвя списък с училищата и включените групи/отбори и го изпраща в Националния дворец на децата.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

В срок до 02.11.2022 г. училищата изготвят и представят в РУО междинен отчет за фактически извършените към 31.10.2022 г. разходи по националната програма.

В срок до 07.11.2022 г. РУО представя в НДД обобщен по училища междинен отчет за фактически извършените към 31.10.2022 г. разходи. по програмата.

В срок до 10.11.2022 г. НДД представя в МОН обобщения по училища и по първостепенни разпоредители с бюджет междинен отчет за фактически извършените към 31.10.2022 г. разходи по програмата.

Училищата изготвят и представят в РУО отчет за изпълнението на проектите в срок до 30.09.2023 г.

РУО представя отчет в НДД за изпълнението на програмата до 15.10.2023 г.

НДД представя отчет в МОН за изпълнението на програмата до 31.10.2023 г.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът се осъществява чрез проверки, които се извършват от комисия, определена със заповед на началника на регионалното управление на образованието на място в училищата, получили финансиране, и от екип на НДД, отговарящ за администрирането на програмата, извършен по електронен път.

Мониторингът включва проверка на:

- провеждането на дейностите
- проектната документация на съответното училище;

- разходооправдателните документи съобразно предвиденото в заявените бюджетни дейности във формулярите за участие.

Средствата за администриране и мониторинг на Националната програма „Заедно в изкуствата и спорта“ от НДД са в размер до 40 000 лв. и са за сметка на националната програма.

След приключване на мониторинга РУО изпращат доклад до НДД, а екипът на НДД, който администрира програмата, изпраща обобщена информация за програмата до министъра на образованието и науката.

Предвид епидемичната обстановка в страната, свързана с разпространението на COVID-19, мониторингът от РУО може да бъде извършен и по електронен път.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.